

DATED
NEWS
DELIVER BY
SATURDAY
JANUARY 10

LAIKS

WEEKLY NEWS
PERIODICAL
POSTAGE PAID
AT LARGO, FL
AND ADDITIONAL
MAILING OFFICE
(USPS 301-500)
ISSN 1089-8832

"LAIKS" IS PUBLISHED SINCE 1949 // "LAIKS" IZNĀK NO 1949. GADA

Published 48 times per year except the first week of May, the last week in June, the second week in September, the last week in December

Published weekly by: Latvian Newspaper "Laiks", Inc., 114 4th Ave NW, Largo, FL 33770

POSTMASTER: Send address change to: "Laiks", 114 4th Ave NW, Largo, FL 33770

Phone: 727-953-6313; Fax: 727 286 8543; E-mail: rasma@laiks.us

Lasiet tīmeklī!
www.laiks.us

Volume LXVI Nr. 2 (5699)

2015. gada 10. janvāris – 16. janvāris

Sākas Latvijas prezidentūra ES Padomē

EU2015.LV

Sākusies Latvijas prezidentūra Eiropas Savienības (ES) Padomē. Prezidentūra ilgs no 2015. gada 1. janvāra līdz 30. jūnijam. Sajā laika posmā Latvijā notiks 200 dažāda līmeņa un satura sarīkojumu – neformālās ES ministru padomju un ekspertu darba grupu sanāksmes, konferences, semināri u.c. Daļa sarīkojumu notiks Latvijas Nacionālās bibliotēkas (LNB) jaunajā ēkā jeb tā dēvētajā *Gaismas pilī*. Paredzams, ka prezidentūras laikā Latviju apmeklēs vismaz 700 ārvalstu žurnālisti.

5. janvārī pie *Gaismas pils* svinīgi tika pacelti Eiropas Savienības dalībvalstu karogi. Pacelšanas ceremonijā piedalījās Ārlieku ministrijas Parlamentārā sekretāre Zanda Kalniņa-Lukašēvica, Latvijas Nacionālās bibliotēkas direktors Andris Vilks, Latvijas prezidentūras ES Padomē sekretariāta direktore Kristine Pommere. 8. janvārī Latvijas Nacionālajā operā Latvijas prezidentūras ES Padomē atklāšanas sarīkojumā skanēja komponista Ērika Ešenvalda jaundarbs „Pēc negaisa.”
(Turpinājums 9. lpp.)

Grāmatu Draugs atgriežas Latvijā

Rīgas Centrālā bibliotēkā atklāta Helmara Rudzīša lasītava

Aizvadītā gada nogalē Rīgas Centrālās bibliotēkas (RCB) filiālbibliotēkā „Avots” (Stabu ielā 64) tika atklāta Helmara Rudzīša lasītava un prezentēts šīs Rīgas galvenās bibliotēkas (kurai ir ap 30 filiāļu visā Rīgā) darbinieku sagatavotais bibliografiskais rādītājs „Helmars Rudzīts un izdevniecības Grāmatu Draugs darbība trimdā”. Lasītavas iecere radās, pateicoties H. Rudzīša mantinieku bagātīgajam *Grāmatu Drauga* izdevumu dāvinājumam, Helmara dēla Lotāra grāmatu krājuma nodošanai publiskajai pieejai tieši RCB, kas to prasmīgi un atsaucīgi pieņēma. Ikviena grāmata ir bibliografiski apstrādāta un novietota plauktos ipašā zālē. Bet pats galvenais – pieejama ikvienam lasītājam, kam ir interese un prieks turēt rokās, pārlapot un lasīt šīs literārtūrēsturiskās vērtības. Un vēl – RCB darbinieki ir apzinājuši apgāda trimdas laika izdevumus un sagatavojuši unikālu bibliografisko rādītāju par laika posmu no 1946. līdz 1992. gadam un sameklējuši iztrūkstošās grāmatas, lai lasītāv pieejamā kollekcija būtu iespējami pilnīga. Bibliografijas izdošanu atbalstīja mantinieki – Rudzīšu ģimene, meita Jalna ar dzivesbiedru Andri, kā arī *Laika* izdevēja Dace Rudzīte. Izdošanu praktiski veica *Laika* Rīgas redakcija, kurā, turpinot *Grāmatu Drauga* tradici-

jas, arī tiek izdotas grāmatas serījā *Laika Grāmata*.

Rīgas Centrālā bibliotēka ir

īstena tautas bibliotēka, pieejama ikvienam rīdziniekam un arī pilsētas viesim, kurā ir loti plašs, var pat teikt – visaptverošs grāmatu un preses izdevumu

klāsts, kā arī timekla pieeja. Kā bibliotēka” Avots”, tā visas citas filiāles visos Rīgas rajonos ir moderni un mājīgi aprīkotas, izmantojot pasaules publisko bibliotēku pieredzi kā aprīkojuma, tā arī bibliografiskā nodrošinājuma ziņā. Bibliotēku vada

Dzidra Šmita – pieredzējusi bibliotēku speciāliste, kas savā darbā pratus ieviest nozares labākos sasniegumus pasaules publisko bibliotēku jomā. Kad būsiet Rīgā, apmeklējet šo lasītavu, stāstiet par savu pieredzi un atmiņām par Helmaru Rudzīti

RCB direktore Dzidra Šmita (pa kreisi) un *Laika* redaktore Ligita Kovtuna jaunatklātā lasītavā pie Helmara Rudzīša portreta, ko *Laika* redakcijai atdāvināja dzejniece Elza Ķežbere. Šis portrets, ko savulaik gleznojis kāds amerikāņu mākslinieks, ilgus gadus atrādās dzejnieces mājokli. Ar kultūrzurnālistes Eleonoras Šturmās laipnu vēlibu tas tagad ir Rīgā un noraugās uz *Grāmatu Drauga* sējumiem bibliotēkā „Avots”.

PBLA palīdzēs uzturēt latvisko kultūru ārpus Latvijas

Pērnā gada nogalē, novembrī, Pasaules brīvo latviešu apvienība (PBLA) piedalījās Kulturas ministrijas izsludinātā projektu konkursā par dziesmu svētku tradīcijas nodrošināšanu un latviešu profesionālās kultūras pieejamību ārvalstīs. PBLA uzvarēja šajā konkursā, iegūstot 73 tūkstošus eiro lielu mūsu valsts finansējumu, no tiem – 30 tūkstošus eiro – dziesmu svētku tradīcijas uzturēšanai ārzemēs, bet 43 tūkstošus eiro – profesionālās latviešu kultūras un mākslas pieejamībai ārvalstīs.

Šis finansējums tiks izlietots dziesmu svētku tradīcijas nostiprināšanai Austrālijā (nupat aizvadītajām Austrālijas latviešu 55. kultūras dienām Sidnejā) un ASV Rietumkrasta dziesmu svētkiem

Sanhozē, Kalifornijā 2015. gada septembrī. PBLA piedāvāja šo finansējumu arī Eiropas Latviešu apvienībai (ELA) gaidāmajiem Eiropas latviešu kultūras svētkiem Briselē 2015. gada jūnijā, bet ELA uz šo finansējuma daļu diemžēl nepieteicās.

Kultūras ministrijas atbalstu saņems arī vairākas koncertapvienības TILTS rīkotas profesionālo latviešu aktieju un mūziķu viesturnejas ASV, latviešu mākslinieku viesturnejas latviešu centra Gaļezers piecdesmitgades svinībās Mičiganā, kā arī vairākas aktieju un mākslinieku viesturnejas latviešu centros Īrijā, Brazīlijā, Krievijā un Austrālijā. JĀNIS ANDERSONS, PBLA pārstāvības Latvijā vadītājs

Latvian newspaper
LAIKS

Frequency: WKLY EXC 1ST WK - MAY; LAST WK - JUN;
2nd WK - SEPT; LAST WK - DEC

Latviešu nedēļas laikraksts

Iznāk sestdienās, 48 reizes gadā
Abonēšanas maksa ASV dolarios: 1 gadam US \$ 144.00;
6 mēn. US \$ 83.00; 3 mēn. US \$ 50.00.

Redakcija Rīgā, Ģertrūdes ielā 27, Rīga, LV-1011, Latvija.
Tālr.: +371 67326761, fakss: +371 67326784
e-pasts - redakcija@laiks.us
mājaslapa - www.laiks.us

Redaktore: Ligita Kovtuna
mob. tālr.: +371 29439423. e-pasts: ligita@laiks.us

**Par REKLĀMU un SLUDINĀJUMIEM,
kas iesniegti LATVIJĀ, maksājumi notiek EURO.**

Neizlietotus manuskrītus un fotoattēlus redakcija neuzglabā.
Redakcijai ir tiesības iesūtītos materiālus izmantot arī saisinātus.

Laikrakstā iespiestajos, ar autora vārdu vai iniciāliem
parakstītos rakstos izteiktās domas ar redakcijas viedokli
par pašu jautājumu var arī nesaskanēt.
Par reklāmas vai sludinājuma saturu atbild reklāmdevējs.

Administratore ASV: Rasma Adams
114 4th Ave NW, Largo, FL33770
Tālr.: 727 953 6313, fakss: 727 286 8543
e-pasts: rasma@laiks.us

Kanadas ziņas: Mārtiņš Šauvers
104-3000 Notre Dame Street, Lachine, QC, H8S 2H1
Tālr.: 514-639-8722, e-pasts: stauvers@yahoo.ca,

**Par REKLĀMU un SLUDINĀJUMIEM,
kas iesniegti ASV, maksājumi notiek ASV dollaros.**

Sēru sludinājumus un adresu maiņas sūtiet pēc adreses
275 Spring St. Apt. 11E, Red Bank, NJ 07701
e-pasts: LaiksDSR@aol.com

LAIKS
275 Spring St. Apt. 11E,
Red Bank, NJ 07701
laiksdsl@aol.com

Lūdzu, maksāt ASV dollaros uz "Laiks" Inc. vārda

Abonējet laikrakstu LAIKS, neizejot no mājām – lietojet
[www.laiks.us!](http://www.laiks.us)

"LAIKA" abonements maksā: 3 mēnešiem.....ASV \$ 50.00
6 mēnešiem.....ASV \$ 83.00
1 gadam.....ASV \$ 144.00

Floridas iedzīvotāju ievēribai! Lūdzu pievienojiet 7% Floridas
nodokli par laikraksta abonēšanu!

Gada abonentī saņems bez maksas:

- sešus JAUNO LAIKS pielikumus;

Laiks pa gaisa pastu Amerikā

Gadā ASV \$235.00.....6 mēneši \$130.00

Laiks pa gaisa pastu Latvijā

Gadā ASV \$235.00.....6 mēneši \$130.00

Laiks pa gaisa pastu Kanadā

Gadā ASV \$260.00.....6 mēneši \$140.00

Laiks pa gaisa pastu citur ārzemēs

Gadā ASV \$330.00.....6 mēneši \$175.00

JAUNO LAIKS abonements sešas avīzes

Gadā.....ASV \$30.00

Kanadā gadā.....ASV \$35.00

Ārpus ASV LAIKU var pasūtināt tikai pa gaisa pastu.

Ar šo nosūtu Jums

US \$ par mēn./ gadu

Ja abonementu nevēlaties atjaunot, lūdzu, norādīt iemeslu

Uzvārds, vārds:

Adrese:

zip:

LASĪTĀJU BALSIS

Kad atklāja Brāļu kapus?

Draudzīgā aicinājuma tradiciju turpinot

Uldis Roze (pa kreisi), Biruta Eglīte un Pēteris Bolšaitis
Dzelzceļnieku dārzā, Daugavpili, kur nošauti 1150 ebreji

Rigas Pieminekļu aģentūras direktors Guntis Gailītis nezin, kad atklāja Brāļu kapus. Derētu iegaumēt. Tos atklāja 1934. gada 11. novembrī. Brīvības pieminekli – 1935. gada 18. novembrī.
E.C. Dienvidkalifornijā

No redakcijas. Vai nu gluži tā ir, ka Rīgas Pieminekļu aģentūras direktors to nezina... Pievienojam vēsturisku foto no Latvijas Kara muzeja archīva.

Attēla paraksts: Kara skolas kadeti Rīgas Brāļu kapu atklāšanas parādē. 1936. gads.

Lauku bibliotēku atbalsta biedrība (LBAB) izsaka pateicību par sadarbību, vērtīgajiem dāvinājumiem Latvijas lauku bibliotēkām un nenovērtējamo atbalstu LBAB 2014. gadā!

Akcija „Atbalsts lauku bibliotēkām” Latvijā sākās 2002. gadā kā savulaik Kārļa Ulmaņa iedibinātā Draudzīgā aicinājuma mūsdienīgs turpinājums.

Novados labas jaunākās literatūras joprojām trūkst. Lauku iedzīvotājiem pieejams daudz šaurāks informātīvais laiks, salīdzinot ar lielo pilsētu iedzīvotājiem, asi sajūtama nošķirtība un astumtība, ko visiem spēkiem cenšamies mazināt.

Lai aktīvizētu lauku sabiedrību, lai ieinteresētu par jaunuviem bibliotēkās, lai mudinātu lasīt, izglītoties un citādi veicinātu lasītprieku, novados jau trīspadsmit gadus organizējam Grāmatu svētkus. Ik gadu tie notiek visos Latvijas reģionos, vismaz divdesmit dažādas vietās. Novadi, kas uzņēmušies Grāmatu svētku saimnieku lomu, cēnšas noorganizēt aizvien daudzpusīgākus un interesantākus sarīkojumus-svētkus. Tājos piedālās simtiem pieaugušo, jauniešu un bērnu no apkārtējām mazpilsētām un pagastiem (pavisam 3 – 8 novadi katrā norises vietā).

2002. gada akcijā iesaistījās un grāmatu dāvinājumus saņēma 242 bibliotēkas, šobrīd akcijā piedalās ap 700 bibliotēku. Taču, pateicoties tieši SIA VESTA-LK atsaucībai, grāmatu dāvinājumus šogad saņēma vairāk nekā 800 bibliotēku. Sevišķi liels paldies atbalstītājiem no ASV Uldim Rozem un Edvardam Andersam, kas ziedoja naujas līdzekļus LBAB darbībai.

Paldies VESTA-LK vadītajai Ligitai Kovtunai par izpratni un ieinteresētību sadarbībā ar novadu bibliotēkām jau daudzu gadu garumā, par atraktīvitāti un sirsniņajiem apsveikuma vārdiem šā gada akcijas „Atbalsts lauku bibliotēkām” noslēguma sarīkojumā Salacgrīvā, par pāsniegtu pārsteiguma balvu Grobiņas novada Medzes pagasta bibliotēkai.

Paldies par sadarbību, kas bāgātina mūs visus! LBAB vārda novēlu visiem laimigu Jauno gadu, strādājot Latvijas labā!

BIRUTA EGLĪTE,
LBAB valdes priekšsēde

IZDEVĪGAS CENAS LIDOJUMIEM UZ LATVIJU

AIREX - AVE SOL TRAVEL A. JANSONS

73 Glenwood Ave., Leonia, NJ 07605

Runājam latviski:

201-944-1273

Runājam angļiski:

1-866-944-1273

e-pasts: jansonsa@gmail.com

Riga Ven Travel Inc. Nesēdi sniegā, baudi silto sauli ar draugiem Saint Pētersburgā!

Zvaniet – INESE ZĀĶIS
Tālr.: 727-623-4666
6301-D Pelican Creek Crossing
St. Petersburg, Florida 33707
e-pasts: rigaven@aol.com

VIESTURS
ZANDERS

Gan Miķelim Gopperam (1908-1996), gan Helmaram Rudzītim (1903-2001) ir būtiska nozīme ne vien Latvijas grāmatu kultūrā 20. gadsimta 20.-40. gados, bet arī īpaša vieta latviešu trimdas grāmatniecībā. M. Gopperam arī Zviedrijā 40.-80. gados ir izdevies uzturēt jau kopš apgāda „Zelta ābele” izveides 1935. gadā viņam raksturīgos izdevējdarbibas standartus. Savukārt H. Rudzīša izdevniecība „Grāmata Draugs” (izveidota 1926.g.), atjaunojot darbību 40. gados Vācijā un turpinot to kopš 50. gadu sākuma ASV, kļūst par produktīvāko trimdas grāmatu apgādu, bet H. Rudzīša izdotais laikraksts *Laiks* (iznāk kopš 1949. gada), – par trimdinieku saimi vienojošu rēgulāras un daudzpusīgas informācijas avotu.

Ikviena izdevēja darbības izpētē nepārvērtējama nozīme ir apgāda archīva dokumentiem. Taču, tāpat kā vairumam 20. gadsimta latviešu izdevēju, arī M. Goppera un H. Rudzīša izdevējdarbibas dokumentācija diemžēl ir saglabājusies visai nepilnīgā apjomā, jo sevišķi par viņu apgādu darbību Latvijā. 1941. gada vasarā uguns iznīcina dokumentus „Grāmata Drauga” birojā Grēcinieku ielā, savukārt, lai neapklausītu padomju represijām „Zelta ābeles” autorus un apgāda līdzstrādniekus, 1944. gada rudenī M. Goppers pats iznīcina apgāda archīvu. Tādēļ ir jo lielāks gandarijums iepazīties ar abu izdevēju saraksti, kas līdz ar citiem viņu personību un profesionālo darbību raksturošiem materiāliem pēc valstiskuma atjaunošanas ir nonākusi dažādās Latvijas atmiņas institūcijās. Protams, ka līdzīgi kā daudzu citu kultūras darbinieku gadījumā, arī H. Rudzīša un M. Goppera epistulārais mantojums neglābājas vienuviet, bet ir atrodams vairāku bibliotēku, archīvu un mūzeju krājumos.

Vēl 90. gados H. Rudzīša paša atlasītās vēstules un fotografijs „Grāmata Drauga” archīvā liek pamatu viņa personālfondam un viņa izdotā laikraksta *Laiks* fondam LU Akadēmiskajā bibliotēkā. Taču H. Rudzīša un viņa apgāda autoru sadarbības izpētei nozīmīgas dokumentu kopas (tajā skaitā viņa sarakste ar Anšlavu Egliti, Valdemāru Kārkliņu, Pāvilu Klānu un citiem), ir meklējamas arī Rakstniecības un mūzikas mūzeja, kā arī Latvijas Nacionālā archīva Latvijas Valsts archīva krājumā. Pārskatīt paša apgādā uzkrājušos dokumentus H. Rudzīti rosina ilggadējās Akadēmiskās bibliotēkas Rokrakstu un reto grāmatu nodāļas līdzstrādnieces Līvijas Labrences (1928-2007) sagatavotais izdevums „Latviešu rakstnieku rokraksti Misina bibliotēkā”. Sākotnēji H. Rudzītis domā, ka bibliotēkai interesē vienīgi rokraksti, ne vēstules mašīnrakstā. Šauboties, vai sūtīt uz Rīgu dziedātāja un rakstnieka Marisa Vētras (1901-1965) pēdējos mūža gados rakstītās vēstules, viņš L. Labrencei atvēl: „Paturiet, ko varat lietot,

izmetiet, kas neder.” Citkārt H. Rudzītis gan atzīst, ka atsevišķu vēstuļu fiziskā stāvokļa dēļ viņš tās ir izmetis.

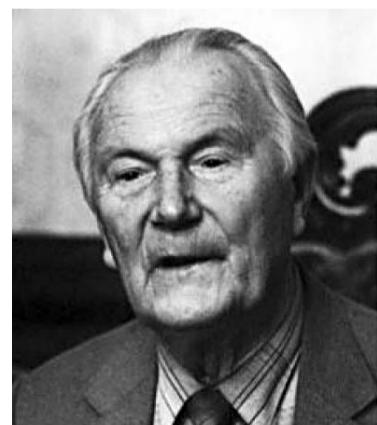
Lai gan H. Rudzīša sarakste līdz mums nav nonākusi pilnā apjomā un abus korespondences partnerus neatklāj vienlidz simetriski, tā sniedz padziļinātu ieskatu dažādos grāmatniecības procesos. Pētniecībai nozīmīga ir gan sarakste ar atsevišķiem „Grāmata Drauga” autoriem

Zenta Mauriņa

Gunars Janovskis

Jānis Klīdzējs

(Gunaru Janovski, Jāni Klīdzēju, Zentu Mauriņu, Aīdu Niedru u.c.) vairāku gadu desmitu garumā, kas atsedz rakstnieku un izdevēja attiecību dinamiku, gan atsevišķas vēstules, kas raksturo kāda konkrēta manuskripta pārtapšanu grāmatā vai arī, kur rodami pārspreidumi par trimdas grāmatniecības kopainu.

Blakus H. Rudzītim adresētām vēstulēm un viņa atbilstoši melnrakstiem, turpat *Laika* fondā

Akadēmiskajā bibliotēkā ir meklējami arī citu apgāda un laikraksta līdzstrādnieku, piemēram, „Grāmata Drauga” ilggadējā darbinieka Jēkaba Rasmaņa (1908-1988) un *Laika* redaktora Arvīda Klāvsona (1900-1964) vēstuļu noraksti.

Sarakstē H. Rudzītis atklājas kā apgāda autoru uzticības persona, no kuŗa tiek sagaidīta gan aizsardzība no, viņuprāt, netaisnīgas kritikas, gan maksimāli augsts viņu darba finansiālais novērtējums. Zenta Mauriņa (1897-1978) ir tik ļoti sašutusi, kā dzejnieks Andrejs Irbe (1924-2004) ir novērtējis viņas romānu „Franceska” Stokholmā iznākošajā laikrakstā *Latvju Ziņas*, ka aicina H. Rudzīti: „Es domāju, ka Jūs kā izdevējs un redaktors gan atbildēt Latvju Zaimiem. Savelciet grozus! Jums ir daudz iespējas, kā viņus mazliet pārmācīt.” Interesējoties, vai H. Rudzītis būtu gatavs atkārtoti izdot viņas jau 30. gados vairākkārt iznākušo grāmatu „Baltais ceļš”, Z. Mauriņa savu piedāvājumu argumentē šādi: „Tā būtu ļoti derīga, ja, pat nepieciešama latviešu skolniekiem. Tie pašu Annu Brigaderi diez vai lasīs.. Tur sakoncentrētas, kas katram latvetim būtu jāzina, kā katrs vācietis zina savu Šilleru, kaut viņu paša lasa maz.”

Gana augsts pašnovērtējums ir arī teātra kritikei Paulai Jēgerei-Freimanei (1886-1975), kurās autobiogrāfiskās grāmatas H. Rudzītis izdod 60. gados: „Iedrošinos domāt, ka Jūs ierindosit mani pirmās šķiras rakstītājos un noteiksi tādu pašu honorāru, kādu no Jums sanem pirmās šķiras rakstnieki.” Spriezot pēc sarakstes, izdevējs attieksmē pret autoziem ir iespējami pretimnākošs un izprotošs, tikai retumis vārdos skarbāks. Tā Aīdai Niedrai (1899-1972), kurās sadarbība ar H. Rudzīti ir aizsākusies jau 20. gados un kurai izdevējs 60.-70. gados ir bieži palīdzējis, izmaksājot avansus, H. Rudzītis pēc manuskripta izlasīšanas ir spiests konstatēt, ka romānu „Vienna diena Prāgā” nav iespējams izdot, jo „temats par Latvijas atstāšanu, pirmajiem soļiem Vācijā, DP laiku sākumu ir malts un malts bez gala. Neviens cilvēks to vairs negrib lasīt. Un Jūsu romānā nav nekā jauna, kas spētu lasītāju saistīt.”

Sarakstē ir fiksējusi atsevišķu autoru rūpes par viņu grāmatu iespieduma kvalitāti un sarūgtinājumu, ja viņu centieni pēc pilnības ir ignorēti. Gunars Janovskis (1916-2000), kurām kopumā, ieskaitot atkārtotos iespedēmus, H. Rudzītis ir izdevis 26 grāmatas, romāna „Pār Trentu kāpj migla” sludinājumā *Laikā* konstatē lielāku skaitu interpunkcijas un stilā klūdu, tālab retoriski jautā: „Rodas šaubas, kam šis sludinājums domāts? Lai ieinteresētu mūsu lasītājus vai lai tos atbaidītu?”. Neizpratne par pašas zīmēto grāmatu apvāku poligrafisko izpildījumu ir mākslinieci Ernai Geistautei (1911-1975), kas atzīst: „Pamazām es pagurstu šajās neizdošanās, un prieks pār-

iet strādāt, ja tik sakroploji rezultāti. Vai tad tiešām Jūsu interešēs nav izdot solīdu darbu?”

Paretam sarakstē ir lasāmi valsirdīgi spriedumi par grāmatu noīetu, kā arī izdevēju un rakstnieku nepieciešamību respektēt lasītāju gaumi. Nesaudzīgi asi trimdas lasītāju auditoriju vērtē Valdemārs Kārkliņš (1906-1964), kas ir uzticams H. Rudzīša līdzgaitnieks jau kopš „Grāmata Drauga” izveides: „Tā publīka, kas mūsu darbu pašreiz lasa, nav īstā tauta: tā ir sliktā izlase, garīgi no līdzvara izsists trimdinieku bars ar kropīgām garīgām interesēm... Mūsu tagadējais lasītājs ir tik neiecietīgs, slimīgi ietiepīgs, tik pilnīgi aklš pret tagadni un nākotni, dzīvodams tikai pagātnē, ka rakstnieks ar viņu nemaz nedrikstēt rēķināties, lai nesa bojātu savus darbus. Tāpēc tas, kas šiem tagadējiem lasītājiem patik, nevar būt nekāds kritērijs darba vērtēšanai.” 80. gadu sākumā H. Rudzītis apstiprina G. Janovskim, ka viņam raizes sagādā iepriekš *Laikā* iespiesto romānu grāmatu izdevumu gausā izplātība: „Nav jau brīnums, ja agrāk gaidīja, kad iznāks grāmata, un nelasīja turpinājumus, tad tagad grāmatas tik dārgas un lasītājiem – vecīsiem naudas maz, ka jālasa vien turpinājumi.”

Pārdomas rāisošs un tālakas izpētes vērts ir Jāņa Klīdzēja (1914-2000) lūgums 1973. gadā palielināt viņam pienākošos brīveksemplāru skaitu, jo no katras savas grāmatas viņš 10 eksemplārus nosūta uz dzimteni. Kaut arī savus adresātus sasniedz tikai daļa no sūtījumiem, J. Klīdzējs var citēt kādu no Latvijas saņemtu vēstuli par „Grāmata Drauga” izdotā romāna „Sniegī” (1963) iepazīšanas pieredzi: „Dabūju šo

grāmatu uz 24 stundām. Lasīju visu nakti, jo otrā dienā to man bija jādod tālāk.” Un gluži pravietisks ir izrādījies J. Klīdzēja pirms 30 gadiem H. Rudzītim rakstītās: „Lai kādi laiki, varas vai rītdienas, Jūsu „rokrakstu” latviešu grāmatniecībā pētis vien dien arī mūsu Latvija.”

2008. gadā Latvijas Nacionālajā bibliotēkā nonāk M. Goppera archīvs, kas nu atrodas blakus viņa 40. gados sagatavotajiem, bet nepublicētajiem manuskriptiem, kuŗi kopš „Otrā pasaules karā beigām ir glabājušies LNB. Paša izdevēja un viņa dēla Kārla Goppera saglabātajā un rūpīgi sakārtotajā fondā, kurā ir vairāk nekā 400 vienību, līdzās grāmatu manuskriptiem un maketiem, korrektūras eksemplāriem un ilustratīvajam materiālam, glabājas M. Goppera sarakste ar grāmatu autoriem, māksliniekiem, iespiedējiem un tirgotājiem. Tā sniedz ļoti reljefas un neizskaistinātas liecības par atsevišķu grāmatu izcelsmi, tapšanu un jau gatavo „Zelta ābeles” izdevumu likteņiem, kā arī nereālizētajām ieceļēm. ļoti iespējams, ka daudz no tā mums palikuši nezināms, bet autoru izkliedētiba pa tuvākām un tālākām trimdas zemēm ir likusi uzturēt viņu un izdevēju starpā intensīvu saraksti. Tas pilnībā ir attiecināms arī uz M. Goppera pēc karā visvairāk izdoto autoru vēsturnieku Arnoldu Spekki (1887-1972). No 38 izdevumiem, kas „Zelta ābeles” apgādā Stokholmā nāk klājā no 1945. līdz 1985. gadam, desmit grāmatām autors ir A. Spekke.

M. Goppers visai skeptiski vērtē pirmo pēckara gadu latviešu grāmatu izdošanas praksi Vācijā.

(turpinājums sekos)

VAI VĒLATIES SLUDINĀJUMU KRĀSĀS?

Pastāstiet mums par sevi un savu nodarbošanos!

LAIKA lappusēs varat apsveikt savus draugus un kollēgas!

Laikraksts *Laiks* (pielikums JAUNO LAIKS) piedāvā jums iespēju ievietot KRĀSAINU sludinājumu 2015. gada 14. februāra krāsainajā numurā. Visi krāsainie sludinājumi tiks ievietoti īpašā lappusē, un sludinājuma cena būs par 30% augstāka.

Laipni lūdzam KRĀSAINO,

pilnīgi gatavo („Camera Ready”) sludinājumu līdz 9. februārim nosūtīt tieši uz Rīgas redakciju.

Par techniskiem jautājumiem rakstīt Solvitai – redakcija@laiks.us
Vispār. info: Diāna Simmons Rudzīte: e-pasts: LaiksDSR@aol.com.

ZIGFRIDS ZADVINSKIS

Kā Ziemsvētkus svinēja grandrapidieši

Atceroties pagājušā gada ziemas nepārtrauktās sniega vētras, kas vairākas reizes Mičiganā paralīzēja visu satiksmi un slēdza skolas, tad šogad Ziemsvētkos no sniega ne vēsts, zaļi mairiņi, lielie ceļi tūri un sausi, brauc kā pa galdu. Cilvēki arī brauca kur nu kuļais, ne-mot vērā vēl lētās benzīna cenas.

Svētku svinēšanu te ievadīja Grandrapidu Latviešu biedrība kopā ar Pensionāru biedrību sest-dien, 13. decembrī. Latviešu Biedrības priekšniece Dr. Liga Gonzalesa, sarīkojumu atklājot, teica isu uzrunu, sveicot visus sanāksmes dalībniekus un novēlot visiem priecigus Ziemsvētkus. Runātāja atzīmēja, ka šajos svētkos mēs svinam Kristus nākšanu pasaulē. Kristus nesa cilvēkiem miera un tuvākā milestības vēsti. Dievs, kas nāca tad, nāk arī šodien.

Nākamā programmas daļā Dr. Liga Gonzalesa nolasīja vairākas Lukasa evangēlija daļas, kas vēstīja par Jēzus bērniņa nākšanu pasaulē Betlēmes kūtiņā. Katru lasījuma daļu pavadīja visu klātesošo nodziedāta attiecīgi piemērota Ziemsvētku dziesma. Šo programmas daļu noslēdza Ziemsvētkiem veltīti Dr. Zadvinska vārdi. Viņa vērtējumā Ziemsvētki ir tie skaistākie svētki visā gadā. Šīnā laikā cilvēkos atraias viss labais. Viņi nedomā par sevi, bet par citiem, par savu ģimeni, par sa-viem ratiem un draugiem, mē-ģinot tos kaut kādā veidā ieprincipināt vai apdāvināt. Klāt vēl nāk pati Ziemsvētku miera un prieka vēsts. Tas viss kopā rada šo brīnišķīgo svētku noskaņojumu cilvēkos.

Tad uzstājās Biedrības Dziesmu ansamblis – Nellijs Barkāns, Vija Bowles, Lilita Bush, Līga Gonza-le-sa, Anna Kalējs, Uldis Kalējs un Ivars Petrovskis, Vija Bowles vadībā nodziedot vairākas popu-lārās Ziemsvētku dziesmas.

Sarīkojuma beigās bija Ziemsvētku vecītis (Dr. Ray Gonzalez) ar dāvanu maisu un saviesīgs vakars pie pašu sanestiem groziņiem.

Nākamā dienā, 14. decembrī, arī Biedrības telpās, notika Ziemsvētku tirdziņš. To sponsorēja Biedrība, bet noorganizēja Nellijs Barkāns. Te nu varēja iegādāties visu, sākot ar zelta un sudraba rotas lietām (no Čikāgas rotkaliem Spurēm), līdz piparkūkām, tortēm, audumiem, rokdarbiem, Ziemsvētku kartitēm utt. Bez visa tā Daina Grīnberga cienāja visus ar skābiem kāpostiem, brangām karbonādēm, ceptiem kartupeļiem un varenu mērci kā vecos laikos.

Ziemsvētku eglites svinēšanas tradīciju turpināja Grandrapidu latviešu katoļu draudze sestdien, 27. decembrī Biedrības telpās. Rīkotāja bija Draudzes Dāmu komiteja, priekšniece Lūcija Sālzeme-niece ar palīdzēm: Loniju Bogdans, Annu Dauksts, Mariju Felkers, Moniku Strautnieks un Lūciju Gerrits. Lūcija Sālzeme-nieks sveica visus sarīkojuma dalībniekus, pateicoties viņiem par sarīkojuma atbalstīšanu. Arī draudzes administrātors Dr. Zigfrids Zadvinsks uzrunāja visus sanākušos, īsi pieskaņoties Ziemsvētku būtībai un garam.

Pēc tam draudzes garīgais ap-rūpētājs, pakistāniešu izceļsmes

vietējās katoļu slimnīcas kapellāns, priesteris Ayub Nasar teica uzrunu, uzsverot, ka Ziemsvētkos mēs svinam Kristus nākšanu pasaulē un neko citu. Amerikas ateisti mē-gīna izskaust vārda CHRISTMAS lietošanu, to aizvietojot vienkārši ar HAPPY HOLIDAYS, kas neko neizsaka. Tam jāpretojas. Mums nav jāslēpj sava kristīgā ticība, nav tā jānoliedz, sevišķi šīnis laikos, kad kristieši tiek vajāti un

slepavoti vairākās zemēs visā pasaule. Šo uzrunu starpā, klātesošie nodziedāja tradicionālās Ziemsvētku dziesmas Klusa Nakts, Svēta Nakts un Jūs, ticīgie, nāciet, gavilejiet priekā. Bija arī jauniešu un vecākās paaudzes priekšne-sumi, vecāko paaudzi pārstāvēja Anna Dauksts, jaunāko – Lonijas Bogdans mazmazbērni Zak, Sam, Cara un Hudson Couturier.

Sarīkojuma „nagla”, kas pievil-

ka cilvēkus šajā sarīkojumā, bija Dāvida Zadvinska deju mūzika, viņš spēlēja visām paaudzēm, jauniem un veciem, tautasdejas un modernās. Visi varēja kārtīgi no sirds izdancoties, un Dāvids varēja demonstrēt savus talantus.

Ari šīnī Ziemsvētku sarīkojumā ieradās Ziemsvētku vecītis (Duane Gerrits) ar lielu dāvanu maisu. Viņu sagaidīja pati jaunākā paaudze, stingri ticot, ka vecītis ir ieradies te pie viņiem no kādiem tāliem ziemeljiem. Tad notika mantu izloze, ko vadīja Lūcija Sālzeme-niece ar palīgiem.

Pa visu šo laiku sarīkojuma dalībnieki cienājās pie pašu sanestiem groziņiem un Dāmu komitejas sarūpētām uzkodām, noskalojot to visu vai nu ar limonādi, vai stiprākiem dzērieniem, galvenokārt vīnu. Pavisam stingrie dzērieni, tādi kā konjaks, viskijs vai vodka, pēdējos gados te ir praktiski nozuduši no latviešu svinību galdiem, kuļos piedalās vecākā paaudze.

Ziemsvētku sarīkojumus noslēdza vietējā Daugavas Vanagu un Vanadžu kopa 3. janvārī Latviešu biedrībā.

Grandrapidu Dziesmu ansamblis no kreisās: Nellijs Barkāns, Lilita Bush, Anna Kalēja (sēd), Liga Gonzalesa, Uldis Kalējs un Ivars Petrovskis. Izstrūkst vadītāja Vija Bowles

DACE HOHLOVA

Vēlos jums pastastīt par kādu jauku, iepriekš neplānotu tikšanos pagājušajā ziemā šeit, St. Petersburgā, Floridā.

Janvāra vidū man zvana mīli draugi no ASV "augšas" un stāsta, cik brīnišķīgi pagājuši Ziemsvētki un cik lustīga bijusi Jaunā gada sagaidīšana. Tik nu pēc svētkiem atkal tumšs un auksts, brrr. Kā lai sagaida nākamo vasariņu?

Var apskatīt. Sēžam vakarā kādā mīligā krodziņā pie pašas jūras (St. Pete Beach). Skan "dzīvā" mūzika, baudām to un plānojam nākamo dienu maršrutus.

Intereses ir dažadas, tāpēc katrs izvēlas sev piemērotāko. Mākslas mīlotājiem iesaku Dalī muzeju (Salvador Dali Museum), kas pēc jauno telpu atveršanas ir īpaši pievilcīgs. Turpat netālu, St. Pe-

No kreisās: Dace Hohlova, Inese Zaķis un Rasma Adams

Vai, mīlie, šeit, ASV, tas nav tik grūti! Tē, "lejā", vasara ir visu laiku. Bet kamēr tā ir celā pie jums, panāciet vasarai preti!

Sacīts, darīts! Pēc dažām nedēļām mani draugi ir šeit, pateicoties Ineses Zaķis vadītajai Riga Ven Travel, kas ātri un veiksmīgi nokārto manu draugu ceļojumu uz šejieni, un mēs kopā jau bau-dām Floridas labumus.

Protams, pirmais brauciens uz jūru, jo, kā latvieši saka: "saulīte staigā pa zemes virsu". Jūra ir rāma, un pastaiga gar to – brīnišķīga. Un kur nu vēl tā jaukā sajūta, ka var dienu pavadīt isās biksēs!

Kad pirmā kāre pie jūras apmie-rināta, sākam pārrunāt, ko vēl šeit

zoodārzu (Tampa's Lowry Park Zoo). Tas ir tepat netālu. Var arī doties, tuvumā pavērot, kā ziemo Floridas aizsargājamie jūras lauvas jeb manati (manatee). Latviski tos sauc par lamantiniem. Ziema tie pulcējas pie elektrostacijas, kur siltāks ūdens (Tampa Electric's Manatee Center).

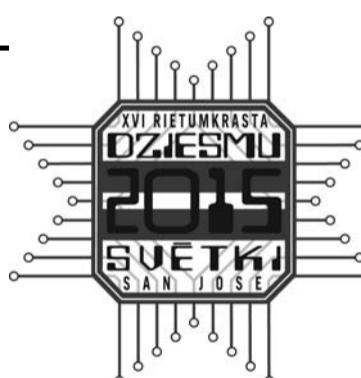
Rodas jautājums – kas varētu aizvest ceļotājus līdz tālākām izklaides vietām, lai pašiem nav jā-sēž pie stūres un brīvdienas var izbaudīt pilnībā. Man ienāk prātā – zvans draugam Rasmui Adams. Jā, Rasmui, kas ir arī laikraksta Laiks administrātore. "Milā Rasma, lūdzu izpalidz!" Jā, Rasma labprāt palīdz, viņa ar prieku aizved un atved, kur vien sirds vēlas. Mani draugi ir priecīgi, ka nav jārūpējas par transportu.

Tā nakamās dienas pavadām katrs savās interesēs un vakaros steidzamies visi kopā atkal pie jūras, lai pavadītu saulīti uz dusu. Tā katru vakaru aiziet savādāk. Pasakaini! Jā, jūra un saule ir Floridas visielakā bagātība!

Pienāk laiks, kad maniem draugiem jādodas mājup. Vēl ir palicis tik daudz ko apskatīt un izbaudīt. Galvenais jau bija saule un jūra! Draugi ir nedaudz noguruši pēc aktīvām ceļojuma dienām, toties smaidīgi, nosauļojušies, uzlādējušies ar enerģiju un pilni appnēmības nākamajā ziemā atkal PĀ-NĀKT PRETĪ VASARAI. Tik daudz kas vēl palika neapskatīts, neizbaudīts, palika vēl garš sa-raksts ar vēlmēm, kuļu aizvien papildinām.

Klāt atkal cita ziema, un drīz atkal mani draugi būs šeit.

Inese Zaķis – 727-623-4666
Dace Hohlova – 727-479-8026
Rasma Adams – 727-953-6313

Aicinām pieteikties dalībai XVI Rietumkrasta Dziesmu svētkos San Jose, Kalifornijā, 2015. gada 3.-6. septembrī!

Informācija par svētkiem un viesnīcas istabu rezervāciju:

www.latviansongfest2015.org

Dziesmu svētku Facebook:

www.facebook.com/westcoastlatviansongfest2015

Dziesmu svētku Twitter: @dzsv2015sanjose

GAIDĀM PIETEIKUMUS DALĪBAI SVĒTKOS!

KORI

Kopkoņa koncerta vadītāja Zinta Zariņa,
zintazarins@hotmail.com, 650-473-1794.

DEJU KOPAS

Tautasdeju koncerta vadītāja Aija Ivonna Turaids,
aturaids@yahoo.com, 650-823-4908

MĀKSLINIEKI

Mākslas izstādes koordinatore Lauma Zunte,
RKDS2015ART@gmail.com, 650-851-8851

TIRGOTĀJI

Tirdziņa vadītāja Rūta Grand,
rutab4@gmail.com, 510-799-9272

PAUL GOBLE

Staunton, December 24 – Ethnic Russians living in Latvia and Lithuania "view themselves as a community and respect Russian culture but consider their native home to be the countries where they live rather than Russia," and this is true even of those born in Russia or who are not citizens of their countries of residence, according to a new study.

The study, entitled "The Identity of the Russian Ethnic Group and Its Expression in Lithuania and Latvia," was prepared by Arvidas Matiulionis of the Institute of Sociology of Lithuania and Monika Frejute-Rakauskiene of Ethnic Research of Lithuania, has been published in "Mir Rossii: Sotsiologiya, Etnologiya" of the Moscow Higher School of Economics.

The two scholars compared the ethnic self-definitions and identities of the Russian ethnic group in Lithuania and Latvia. They defined ethnicity as "a community or identity based on common origin and a feeling of solidarity," as opposed to a people which they argue is "to a

greater extent connected with language, cultural and ideological" considerations.

They conducted deep interviews with ethnic Russians of various generations and waves in both countries and supplemented that with polling data gathered by ENRI-VIS.

Ethnic Russians living in Latvia and Lithuania, they point out, are "immigrants of various historical periods," ranging from those who fled religious persecution before 1917 to those who were transferred there during the Soviet occupation. According to the 1989 census, there were 906,600 Russians in Latvia (34 percent of the population) and 345,400 Russians in Lithuania (9.4 percent).

After the recovery of independence in 1991, Russians in Lithuania could gain Lithuanian citizenship if they sought it and had worked and lived there for two years before applying. According to the 2011 census, 99.3 percent of the residents of the country have Lithuanian citizenship, including the overwhelming

majority of ethnic Russians.

The situation in Latvia was more complicated because Riga insisted on its rights to deny citizenship to anyone moved in by the occupation authorities. But over time and under pressure from the EU, it has modified that stance and now has created several paths by which the overwhelming majority of ethnic Russians there can achieve Latvian citizenship.

According to the 2011 census, the two scholars report, 83.5 percent of the residents of Latvia are Latvian citizens. That means that 14.2 percent are still non-citizens, the vast majority of whom are ethnic Russians.

Polls show, Matiulionis and Frejute-Rakauskiene say, that "the younger and middle generation of Russians born in Lithuania identify themselves more with Lithuania than with Russia. And even those Russian-speaking residents of Lithuania who were born on another territory all the same consider Lithuania their native home."

In Latvia, they report, the dif-

ferences between citizens and non-citizens is "more marked." But at the same time, "even those non-citizens who were born in Latvia identify with it and not with Russia and especially with the place in which they live." Few in either country say they would leave even if guaranteed economic security.

Equally interesting, the scholars found that while some ethnic Russians reported ethnic tensions based on language or culture in each country, none of them said that they had been subject to discrimination because of their language or ethnicity.

And while polls showed that ethnic Russians living in Lithuania "identify themselves with Russia as their historical Motherland," representatives of the younger generation do so "not so much with the country as with Russian culture." Ethnic Russians born in Latvia "consider Latvia their motherland, although they consider themselves Russians by ethnic origin."

"Frequently," the two researchers say, "those respondents born

in Latvia in general do not feel ties with Russia and do not have friends or relatives there." Moreover, members of the younger generation, even those who identify as Russians, make a clear distinction "between Russians living in Russia and Russians in Latvia and feel themselves linked not to Russian Russians but to the community of Russians of Latvia."

"Ethnic identity is important for all generations of Russians in Lithuania and Latvia," they conclude, but that must be evaluated in terms of the fact that "in all generations of Russians questioned in Latvia, local identity predominates: the informants connect themselves with the street on which they live and with the city as well."

"Even non-citizens, born in Latvia have [this] local identity," they say. And thus while some may feel an attachment to Russia on a cultural level, they consider Latvia – and also Lithuania – as their motherland, even if they continue to "think in Russian" while speaking the national languages well.

Richard Rolla atceres sarīkojums Latviešu biedrībā, St. Petersburgā, Floridā

IRĒNE EZERINŠ

Pirmdiens, 29. decembra pēc-pusdienā, 83 floridieši, draugi un radi pulcējās Latviešu biedrības namā. Saulīte spīdēja gaiši, bet sirdis mums visiem bija smagais, jo bija jāatvadās no mūsu mīlā Ričiņa, kā mēs draugi viņu bieži

pietrūks! Nezinu, kur sākt. Pielikums korim, pietrūks Biedrības valdei un pietrūks viņa padoma sarīkojumiem. Kas novadis polonēzi Vecgada vakarā? Kas inscenēs teātra uzvedumus un tur piedalīsies? Noteikti pietrūks viņa

Richards Rollis ar dzīvesbiedri Anitu 2013. gada 9. februāri

saucām. Richards Rollis pēc ilgas cīņas ar jaunu slimību – vēzi – nomira 16. decembrī 93 gadu vecumā.

Zālē smaržoja skujas, uz galdiem dega sveces, un prātā nāca dziesma „Pa skuju ceļu, sveču gaismā, dveselīte klusi, klusi pie Dieviņa aizsteidzās”. Mācītājs A. Pelds atklāja šo piemiņas pēcpusdienu ar korali „Krusts laistās kalna galā”. Pēc Bībeles lasījuma un dzīli izjustiem atvadu vārdiem, mēs visi vienojāmies A. Lūša skaistā dziesma „Pa to ceļu”, kas bija Richarda mīlākā dziesma. Biedrības priekšnieks Gunārs Liepiņš iesāka atvadu runu no Biedrības, teikdams „Richarda mums

bija Richards. Vienmēr bija klāt gan dievkalpojumos, gan arī Bībeles stundās.

No Mičiganas Herberts Everss bija atvedis lidzjūtības vēstuli no Ģenerāla Goppera fonda priekšnieka Uģa Grinberga, kā arī ziedus un pēdējos sveicienus no Skautu un gaidu mūzeja. Viņš īšā aprakstā stāstīja par Richarda Rolla laiku skautošanā. Richards bija neatlaidīgi strādājis pie idejas celt šo mūzeju. Bija jāsavāc līdzekļi, jāsagādā plāns ēkas celšanai un tās iekārtosanai. Tas viss tika izdarīts, un šodien Gārezerā šo mūzeju apmeklē simtiem cilvēku. Tiešām, tas ir kā piemineklis Richarda uzņēmībai. Bija patīkams pārsteigums, ka arī viens no viņa bijušajiem skautiem – Kārlis Baumanis, bija ieradies, lai teiktu atvadu vārdus savam skautu va-

dītājam. Pēdējais atvadu vārdus teica mācītājs A. Pelds, kurš ir arī Floridas DV vienības priekšnieks. Richards bija dedzīgs patriots, DV organizācijas ilggadējs biedrs un atbalstītājs. Ar savu draudzīgo smaidu un palīdzīgo roku viņš bija visur klāt. Pieminot viņa dedzīgo mīlestību pret Latviju, nodziedājām Latvijas himnu un Daugavas Vanagu dziesmu:

*Ak, retākas rindas ik gadus
mums tiek,
Viens biedrs pēc otra galvu
kapenēs liek.
Dažs, vārgodams lēni, kā svece
vēl kūst,
Cits pēkšni kā koks, vētrai
brāzoties, lūst.*

Paceļot klusojās vīna glāzī, katrs varēja klausībā pieminēt Riču. Gunārs un Ariana Liepiņi bija izgatavojuši brīnišķīgu kollāžu ar

50 dažādām fotogājiem no Richarda dzīves Floridā, ko katrs varēja apskatīt. Mūsu slavenais dirigents Vladimirs Hohlovs pa-beidza šo vakara daļu ar Šūmaņa klavieru solo. Pēdējo piemiņas mielastu sagādāja Irēne Ezerīna ar 15 draugu palīdzību. Tā kā katra saimniece bija mielastam atnesusi savu speciālitāti, galds bija ļoti bagātīgs. Šo rakstu beidzot, gribu atkārtot dažus vārdus no Anitas Rollis atvadu runas: „Tādi bija rīkojumi no vīra: nedrīkst raudāt, jāturpina mūsu skaistās latviešu tradīcijas, jāiet vairākiem dziedāt kori, jo vajag tenorus, un Liepiņu pārim Jaungada ballēs jāvada polonēze.”

Viņš mūs gaidīs tur augšā, aiz zvaigznēm, jo, kā koris dziedāja: „Pie Dieviņa gaři galdi”.

Dirigents Vladimirs Hohlovs un koris atvadās no Richarda Rolla 2014. gada 29. decembrī

Kad rakstīšana ir sirdslieta

Ar Lieni Kukaini sarunājas Daina Bolšteina

Liene Kukaine ar vīru Robertu un trim dēliem dzīvo Grīnvilē, Dienvidkarolinā. Jau vairākus gados Liene tīmeklī raksta populāru emuāru (*blog*). Intervijā viņa stāsta par emuāra tapšanu un par šī mēneša projektu *24 Days of a Baltic Christmas*. Emuārs atrodas tīmeklī <http://FemmeauFoyer-2011.blogspot.com>, un to laipni lūgts lasīt ikkatrs.

Liene Kukaine ar vīru Robertu un trim dēliem

Kad sāki rakstīt emuāru un kāpēc?

Pirms pieciem gadiem mana vīra firma mūs pārcēla uz Clermont-Ferrand Francijā, kur atro-

das firmas galvenais birojs. Mūsu pirmajam dēlam Laurim bija tikko palikuši seši mēneši, un viņš bija manu vecāku pirmsais mazbērns. Mēģinot vecvecākus un citus turēt lietas kursā par piedzivojumiem un dzīvi Francijā, ātri atklāju, ka emuārs ir vienreizējs saziņas līdzeklis. Varēju fotografijs un anekdotus viegli nogādāt vectētiņa, vecmammas un citu radu „pastkastēs”, un nebjāja jāuztraucas par laika starpību un pasta izdevumiem. Nosaucu savu blogu par *Femme au Foyer*, franču valodā – mājsaimniece, jo ar zīdaini dzīvoju pa māju. Gadu vēlāk, kamēr vēl dzīvojām Francijā, piedzima otrs dēls Mikus, un ar viņu tapa jauna vajadzība pēc emuāra.

Vai tu zini, kas vēl bez taviem radiem lasa emuāru?

Drīz vien atklāju, ka ne vien radi un draugi vēlējās lasīt par mūsu Francijas piedzīvojumiem; lasītāji no visām pasaules malīnām rakstīja

ar jautājumiem un komentiem par mūsu *expatriate* dzīvi Francijā. Daži interesējās, jo paši plānoja pārcelties uz svešzemī un vēlējās gūt ieskatu, kā amerikānu

ģimene dzīvo Francijā, citi tikai sapņoja par *la vie française*. Daudzreiz arī man jautāja par zināmām vietām, kur bijām ceļojuši, un, kad sākām ar dēliem braukāt pa Eiropu, vecāki bieži meklēja padomu, kā vislabāk ceļot ar maziem bērniem.

Tomēr mani visuzticīgākie lasītāji Čikāgā – vecvecāki – joprojām gribēja zināt, ka mums viss ir labi! Atgrīzoties ASV – Dienvidkarolinā, mans emuārs turpina veikt savu oriģinālo mērķi, kā arī tagad ir kļuvis par informācijas avotu vietējām ģimenēm par bērniem piemērotām nodarbībām. Tas arī gūst atsausmes no lasītājiem, kuri vēlas ko iemācīties par mūsu latvisķā mantojuma uzturēšanu, dzīvojot Amerikā.

Esmu iemācījusies, kā var izsekt, no kurienes (no kurām tīmekļu saitēm, un ģeografiskajām vietām) lasītāji pieklūst emuāram, ko tie lasa, cik ilgi tie paliek saitē utt. Pie *Femme au Foyer* ik mēnesi no tīmekļa pieklūst 10 000 cilvēku, un šis skaits ir labs sākums analīzei.

Pastāsti, lūdzu, par šī mēneša projektu “24 Days of a Baltic Christmas”! Kā radās projekta doma, kur atradi citus, kas ar mieru piedalīties un rakstīt?

Pirms trim mēnešiem mūsu ģimenei piebiedrojās vēl trešais puisītis, un es atjēdzos, ka, svētkus gaidot, diez vai pietiks laika paveikt visu darāmo, kur nu vēl brīvu brīžu rakstīšanai. Nolēmu pavaicāt dažiem radiem un draugiem, vai negrib kaut ko parakstīt par svētku gaidīšanu, lai varētu

turpināt interesantu saturu sniegt maniem lasītājiem, kamēr pati esmu aizņemta ar ģimenes pieņākumiem.

Tad iedomājos, ka daži blogošanas draugi arī ko varētu piedāvāt, un ielūdzu tos. Manā bloga sarakstā bija arī dažs lietuviets un igaunis, un tā nolēmu palieeināt serijas sfairu uz visu Baltiju; vēlējos uzzināt vairāk par mūsu kaimiņiem un kā tie svin svētkus. No tā punkta arī viss turpināja augt, jo ne tikai visi, ar kuriem sazinājos, bija ļoti atsaucīgi, bet tie ieteica vēl arī citus, kuriem būtu kas sakāms. Drīz biju atklājusi neskaitāmus jaunus emuārus baltiešiem visā pasaulē un sakrājusi materiālu trīs nedēļu garām projektam. Izdevās arī pierunāt piebiedroties pazīstamus autorus un rakstniekus, kā, piemēram Zintu Aistaru, Elgu Ozolu un ASV igaunu pavārgrāmatas autori *Marika Blossfeldt*.

Protams, man palidzēja ģimene – mana mamma Inga Lucāne dizainēja vienreizēju logo un arī dalījās ar savu piparkūku recepti piektajā dienā, mans onkulis Dr. Guntis Šmidchens visās baltešu valodās skaidroja par dziesmu „Klusā nakts, svēta nakts”.

Jāsaka, ka nerealizējās iecere svētku laikā darbus samazināt – kad kaut kas jādara, tad vajadzīgs laiks. Bet, kad projekts ir izdevies un vēl arī guvis pozitīvas atsausmes, tas ir bijis to vērts.

Par kādiem tematiem projekta dalībnieki rakstījuši? Kas no rakstītā tevi pārsteidzis vai licies īpaši interesanti?

Tematu ir daudz un dažādi. Visjociņgākais ir Elgas Ozolas raksts par latviešu Ziemsvētku vecīti un tā žagariem. Kaut mātes piparkūku recepte bija pazīstama, tantes Zintas Šmidchenas variācija nebija izmēģināta, nedz arī Sandras Raisteres zaļkaustīnu recepte. Priečajos lasīt par ļekatām – Imanta Nigale savā rakstā spēja pastāstīt arī par mūsdienu mūziku un tradīcijām. Zinta Aistara rakstīja par saviem bērnības svētkiem, bet Laima Rožkalne pievērsās rokdarbiem, stāstot par eglīšu rotājumiem, Lelde (no emuāra *Dabas Mamma*) mācīja veidot sniega bumbas. No baltiešiem šeit, ASV, līdz pat Austrālijai bija receptes, piemēram igaunu rasolam līdzīgais *rosolje* un lietuviešu cepumi *kuciukai*. Mani pārsteidza, cik daudz dažādu tematu parādījās un ka palika pietiekami daudz ideju nākamajam gadam, lai varētu šo seriju atkārtot.

Kādi plāni vai nākotnes ieceres saistās ar *Femme au Foyer*?

Kamēr dēli vēl mazi, turpināšu rakstīt par mūsu dzīvi te, Grīnvilē, lai radiem netrūktu ziņu par dēlu panākumiem. Ar šo projektu *24 Days of a Baltic Christmas* atklāju, ka man patik dažādiba *Femme au Foyer*, un nākotnē arī varbūt atkārtošu kaut ko līdzīgu. Tomēr man rakstīšana ir sirdslieta, un starp projektiem turpināšu stāstīt par mūsu ceļojumiem, piedzīvojumiem un mātes dzīvi latviešu ģimenē ārzemēs.

IVARS
GALINŠ

Ja lasītājam mans raksts liksies objektīvs, tā varētu būt arī sa-gadišanās. 2014. gadā lija kā pa-jāniem, tā Ziemsvētkos. Lielākais notikums pagājušajā gadā bija Andri Nelsona ievēlešana par Bostonas simfoniskā orķestra galveno diriģētu – mūzikas di-rektoru. Ka ārzemniekus ievēl par lielo orķestru vadošajiem diriģentiem, nav nekas jauns. Bostonas gadījumā ir vēl viena dimensija. Ari palīdzīgātējiem ir latvietis Andris Poga. Tātad divi ārzemnieki, divi latvieši un divi Andri. Šīs fakts varētu būt pat Ginesa rekorda grāmatas cienīgs.

Ja vēl pievieno soprāna Kristīnes Opolais un vijolnieces Baibas Skrides viesošanos Bostonā ar Bostonas simfonisko orķestri, tad, nelietojot klišēju, varētu teikt, ka Bostonas mūzikas cienītājiem bijusi prieka pilna cepure. Rūnājot par slavenībām, jāpiemin Latvijas bijušās prezidentes Vai-ras Viķes-Freibergas lekciju cikls Bostonas universitātēs. Ari viesošās Bostonas latviešu skolā un balss nodošana Saeimas vēlēšanās, kopā ar dzīvesbiedru Dr. Imantu Freibergu Bostonas draudzēs namā. Bostoniešiem bija ie-spēja satikties ar garīdzniekiem, to vidū archibīskapu Elmāru Ernstu Rozīti, prāvestiem Laumu

Zušēvicu, Frici Kristbergu. Mācītājas Gijas Galīnas amata krusts bija bijušā Bostonas Trimdas draudzes mācītāja Alberta Galīna. Sakarā ar mācītājas Jogitas Mazures pārcelšanos uz Floridu, Bostonā viesojās kandidāti Jānis Ginters un Kaspars Bērziņš. Draudzē viesojās mācītājs Artis Burovs. Īsti nezinu, kāpēc viņš arī netika uzskatīts par kandidātu. Ar lielu sajūsmu bostonieši atzīmēja viņa dzimšanas dienu. Savas viesošanās laikā, viņš pa-sniedza arī iesvētes stundas.

Ir jau arī tādas lietas, kas būtu paslaukāmas zem pagājušā gada durvju kājslauķa. Pēc 60 gadiem pēkšņi aktuāls kļuva jautājums par to, kam pieder Trimdas draudzes lauku īpašums Piesaule. Bija domstarpības par koku zāģēšanu. Ceļa blokāde, lai nevarētu izvest nozāģētos balķus. Naudas dalīšana. Ja Bostonā dzīvotu tādi atjautīgi brāli kā Reinis un Matiss Kaudzītes, varētu pat uzrakstīt romānu. Vienā nodaļā varētu ietvert arī Trimdas draudzes mācītāja meklēšanas procesu. Latvijas baznīcas ordinētam mācītājam bija jāliek pārbaudījumi, lai varētu kalpot Amerikas latviešu draudzē, lai gan pat komūnistu laikos tika atzīta „kanceles brāliba”. Draudzes pilnsapulcē mā-

cītājs Kaspars Bērziņš tika ievēlēts par Bostonas Trimdas draudzes mācītāju, saņemdamis visu klātēsošo balsi. Neviens nebalojoja pret, neviens pat neatturējās. Kopš tā laika vairāk kā dubultoties ir baznīcā gājēju skaits. Pirma reizi Bostonā, dievnāmā pulcējās ģimenes ar mājasdzīvniekiem, moto „mīlestība pret savu tuvāko jaušodieni”. Saziedoto naudu mācītājs aizveda uz Tukuma dzīvnieku patversmi. Notikums bija viens no viskuplāk apmeklētajiem. Bostoniešiem par godu jāliecina, ka sēdēs nav izpa-

likusi arī „matu skaldīšana”. Bostonā vēl ir 8 bijušie draudzes priekšnieki. Andrejs Grots pārcēlies uz dzīvi Vermontā. Septiņi no tiem ir vēl aktīvi (Ivars Galinš, Gunārs Richters, Vitolds Rācenis, Dzidra Knecht, Astra Galīna, Annele Amoliņa, Sarma Puriņa). Statūti paredz, ka tie var piedalīties valdes sēdēs kā padomde-vēji. Pēdējos gados gan nevienam viņu padoms nav bijis vajadzīgs, tāpēc arī nav aicināti. No vairākiem vērtīgiem koncertiem, pie-minēšu koncertu Zolitūdes cie-tušajiem un Latviskā Mantojuma fonda jubilejas koncertu. Vēl ar-vien dzīrdams, ka tagad iebraukušie „Latvijas latvieši” nevēlas nākt uz baznīcu un latviešu

sarīkojumiem. Senčiens bija teiciens: „Lēnāk pār tiltu”. Vai tiem, kas sevi skaitām par latviešu sabiedrību, tas pats nav sakāms par mūsu bērniem? Vai uzsvars nebūtu meklējams vecuma un interešu jomā? Vai nebūtu pie-nācis laiks izbeigt šo neauglīgo šķirošanu? Ja Bostonā veidotu populārāko latviešu sarakstu, tad tur būtu mācītājs Kaspars Bērziņš, literāte Dace Micāne, vijolniece Aija Reke un māksliniece Aija Dreimane un vēl citi, kas pieder iepriekš minētajai katēgorijai.

Vienreizīgi bija izdevusies Jaungada sagaidīšanas balle. Grūti atcerēties, kad tāda pēdējo reizi Bostonā būtu bijusi. Gan zāles dekorējums, mūzika, cienasts, bet galvenais balles svinētāju radītā atmosfēra. Par uzdrīkstēšanos jāpateicas Latviešu skolas pārzinei Krisītei Skarei un ve-cākajai Bostonas biedrībai ALTS ar priekšnieci Ilgu Richteri. Tai atbalsojās Bostonas Pensionāru biedrības rīkotais Jaungads div-padsmitos nākošajā dienā, tajā pašā zālē priekšnieces Dzidras Knecht vadībā. Ja Jaunajā gadā ir paredzēts lietus kā Jāņos, tā Ziemsvētkos, tad jācer, ka tas būs sidraba vai zelta lietus. Tāpat jācer, ka paputēs uzpūstā Putina

pūstais putenis aiz okeāna. Galvenā Jaungada rezolūcija ir neklausīties rīta ziņas par visām pasaules nelaimēm un briesmu darbiem. To atlīkt līdz pusdienas laikam, kad tās vieglāk sagremojamas. Rezolūcijas pienēmšanu par ēdieniem kavē neziņa, kas būtu veselīgi ēdieni. No televīzijas raidījumiem sakopotāj sarakstā par veselībai kaitīgiem tiek uz-skatīti maize, sviests, piens, gaļa, olas, putraimi, kukurūza, kartupeļi, cukurs, bīdelētie milti, sāls, šeit minot tikai galvenos. Veselīgo ēdienu katēgorijā ir pipari, avokādo, mellenes, mandeles, tumšā šokolāde, jods. Par cūku pupām nav informācijas.

Ziemsvētku dievkalpojumā draudzes vidū bija 104 gadus jaunā Lilija Klucis. Viņa, turēdamās pie Sarmas Puriņas elkoņa, itin veikli izstaigāja no baznīcas un aiztipināja pa iebraucamo ceļu uz automašīnu. Kad viņas 100 gadu jubilejā, meklē-dams atbildi viņas ilgajam mūžam, jautāju, vai viņa ieturējusi īpašu diētu, tad viņa atbildēja, ka ēdot to pašu, ko visi citi. Te nu bija! Tad nu gādāsim, lai Jaunajā gadā mūs neparau tu jods un atcerēsimies senču teicienus. To, kas virsrakstā, un to, ka galu galā – kā būs, tā pārtiksim.

KĀ LIKTENIS LĒMIS – TĀ BŪS

Atskats uz bostoniešu 2014. gadu

(Turpināts no nr. 2)

OSVALDS AKMENTIŅŠ

VĒSTULES NO MASKAVAS

Amerikas latviešu repatriantu likteņi Padomju Krievijā 1917 – 1940

Ozols stāvēja šī lielā laikmeta ēnā. Tāpat kā Griziņkalnā Rīgā, revolūcijas laikā masu sapulcē viņš runāja, uzlīcis sejai masku, tā arī pēc 1917. gada viņš to nesa lidzi un vairāk vai mazāk noskaitījās no malas. 1919. gadā Nujorkā viņš runā par tematu „Padomju Krievijas draugi un ienaidnieki” un tiek presē noriets – ko gan mazinieks varot teikt par to, kas notiek Krievijā utt. Pateicoties šai maskai, Ozols izglābās no cara žandarmiem, kas bija nākuši viņu arestēt. Tad Ozols, kā stāsta laikbiedri, atradies jau aiz Krievijas robežām brīvībā.

Tomēr Ozols tiek ievilkts Ludviga Martensa tīklos, ko maskavieši sūtījuši uz Nujorku kā Padomju Savienības diplomātu. Viņš darbojas Amerikas Sarkanajā Krustā un viens no pirmajiem firmas uzdevumā dodas uz Maskavu, jo grūti atrast tik lielu speciālistu, kas pie tam veikli pārvalda abas valodas. Tas ir laiks, kad spekulanti un peļnas kārie tirgotāji kārto tirgu ar Padomju Krieviju, kaut vēl pastāvēja sabiedroto blokāde. Darbojās par tulkumā Amerikānu firmā, kas ceļ lielo Dneprostojo elektrisko spēkstaciju, pēc tam Armstorgā. Uz pēdējo latviešu sabiedrību skatījās ar zināmām aizdomām par viņa eventuālajiem sakariem ar komūnistiem, bet šīs aizdomas vēlāk izzuda. Ozols bija liela vēriena persona, tirgoties ar Latviju būtu tikai niekošās. Nedomāja arī pārcelties uz dzīvi Latvijā, par daudz kas tur bija piedzīvots. Ozola māsa bija sodita ar izsūtījumu un mira Sibīrijā. Sieva Klāra Karpovica vairākus gadus nometināta Sibīrijā, bet laimīgi izbēgusi. Cietuši bija arī draugi un domubiedri. Ozols iedzīvojās Amerikas dzīves tempā daudz atrāk un vieglāk nekā raksturā smagnējais K. Ulmanis.

Kad ieradāmies Amerikā, daudzēm bija pārsteigums, ka Ozols vēl dzīvs. 25. gadus par viņu dzimtenē nekā nedzirdējām un nezinājām, tik to, ko mācījāmies skolā par 1905. gadu.

Komūnisti Maskavā kādu laiku Ozolu sauca par savējo, bet tad notika pagrieziens – Ozols tika ieskaitīts nodevējos. Kāpēc Ozols tik maz uzmanības veltīja savai Zemgalei – Latvijai? Katrs nes kādu miklu, ko nevar atminēt. Kādreiz jautāju strēlnieku tēvam J. Goldmanim, kā izskaidrot, ka Ozols tik svešs mums palicis. Viņa atbilde bija; „Savā dzīves laikā Amerikā Ozols neinteresējās par latviešiem Latvijā un latvieši neinteresējās par viņu.” Un neaizmiršsim vēl, ka Jānis Ozols bija cariskās Krievijas domnieks, vienīgais tāds starp Amerikas latviešiem, kas bez šaubām pavēra viņam durvis daudz plašāk nekā caurmēra bēgliem.

Kad Nujorkā ieradās Otrā pasaules kārta bēgli, abi Ozoli arvien ieradās latviešu rikotos koncertos, arī dievkalpojumos. Viņi bija draudzīgi un palīdzēja ko speja. Piedalījās Eiropas Apspiesto tautu asamblejā un Amerikas Latviešu zinātnu asociācijā.

Šo rindiņu autors Ozolu satika

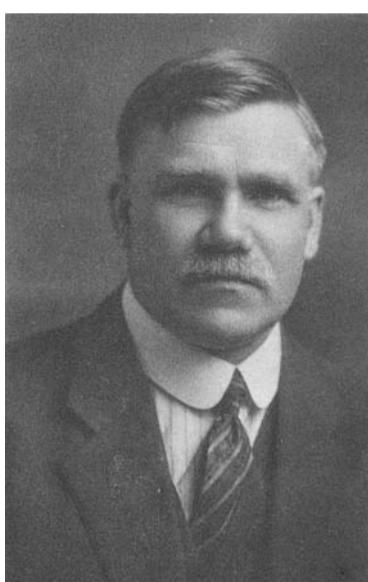
Nujorkas Dziesmu svētku burzmā pēc notikušā rakstnieku celienu. Ozols runāja par kādu „devīto vilni”, ko es toreiz nesapratu. Viņš uzdāvināja man savu grāmatu ar sekojošu ierakstu: „Ar patiesu cieņu Amerikas latviešu raibojumu un virzienu sekotājam.”

Amerikā palika arī (Džons) Jānis Kundziņš, viens no pirmajiem jaunstrāvniekiem, kas Amerikā ieradās 19. gs. beigās. Darbojās kopā ar Dāvidu Bundžu pie *Ausekla* izdošanas. Tas bija pats pirmais sociālistu izdevums latviešu valodā. Pēc Bundžas nāves J. Kundziņš redīģēja *Proletārieti* un bija amatpersona Amerikas Latviešu

nozares biedrs Nikolajs Rozenbergs-Delants, kurš vēlāk kļuva pazīstams spiegs.

Revolūcionāri nebaidījās, jo jutās droši, ka tiks atpakaļ uz Krieviju. Viņi nebija tie latvieši, kas domāja, ka „ar cepuri rokā” var daudz ko sasniegst. Viņi labi nodeŗēja Ķeņina pulkiem, pārvaldīja labi krievu valodu, jo vairums no viņiem bija t.s. tautskolotāji. Svešvalodas viņi bija iemācījušies cieņumos, sevišķi angļu valodu. Tāpēc viņi kā apdāvināti varēja arī vēlāk Krievijā ieņemt augstus amatus.

Šajā gadā roksberieši iegūst savu nāves 73 Kenilworth St., kuŗu notur līdz 1955. gadam.

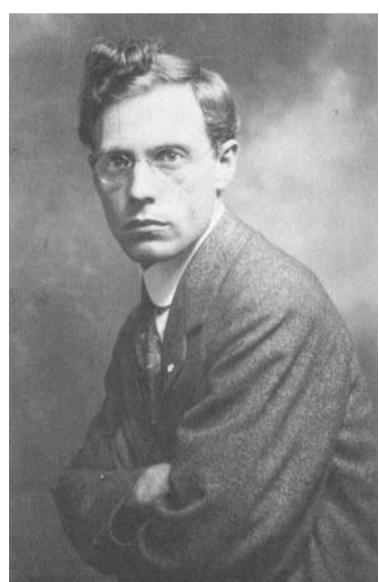
Jānis G. Ozols bij. Krievijas domnieks, revolūcijas vadonis un laikraksta *Strādnieks* redaktors Bostonā. Viņš nevienu neskubināja atgriezties Krievijā, ne arī noliedza to darīt. Pats ar ģimeni palika Nujorkā, kur sagādija II Pasaules kārtu latviešu bēglus

strādnieku federācijā. 1909. gadā viņš deva mājvietu savā īpašumā Svantumā rakstniekiem Jūlijam Vecozolam. Miris 1920. gadā un uz sava kapakmens Foresta Hila kapos līcis iekalt šai milzīgajā kapsētā vienīgo tādu moto: „Visuzņemu proletārieši savienojieties!” ar sirpjā un āmura emblēmu.

Jāpiemin arī J. Bērziņš-Ziemeļis, kas Bostonā ieradās no Londonas, lai izvairītos no iesaukšanas britu militārājos spēkos. Gandrīz reizē ar viņu no Spānijas ieradās Leons Trockis un sāka darbu *Novij Mir* redakcijā Nujorkā. Arī Bērziņš piedalījās pretkāra propagandā: „Arī strādnieku šķirai vajag gatavoties uz kāru – protams, uz citu kāru. Arī mums jāvāc kopā visu šķiru spēki, arī mums jāmobilitē savi varas līdzekļi, neatlaidīgi, nepiekāpīgi.”

(*Strādnieks*, 1917. g. 15. febr.)

1917. gadā no Amerikas sociālistu partijas izstājās rakstnieks Džeks Londons un citi. (Te autors klūdās. Džeks Londons miris 1916. gadā. Red.) Partijā ir dzīļa plaisa, un tā savā līdzīnējā stāvoklī ir iedragāta. Kā 15. marta ziņojums *Strādniekā* rāda, bez savstarpējiem kīviņiem runāts arī par to, ko darīt, ja Amerikas latviešu sociālistu koporganizāciju izslēgtu no sociālistu partijas, un ir jau meklēts advokāts. Sūdzību iesniedzis Roksberijas

Pēteris Blūms devās uz Krieviju – savu nāves vietu. Palicējēm viņš atstājis foto – "Par atmiņu ne Pukīšu Pētera" un vēl dažas rindiņas:

*Kad jaunības sapņi
Tevim laimi lemj,
Kad rozes zied, un
Tev pie krūtim glaužas,
Tad nesēro un nevelc sejā grumbas,
Tavs viesis pirms
Būs tev grūtā brīdi.*

Viņi bija vienīgie latvieši visā Amerikā, kam pašiem sava nams.

Amerikas kreisajiem latviešiem Padomju Krievijā vadošos amatos bija ne vien draugi, labi pažītas, bet arī pat miesigi brāļi. Nujorkā dzīvoja pārtikušais Valdemārs Rudzutaks ar sievu Zelmanu un meitu Zentu. Dzīvoja pārtīcīgi, jo bija labs arods, bet presē viņa vārds nepārādās, tomēr satikšanās notiek ar savas paaudzes nemierīgajiem tautiešiem. Tuvs pažīna vinam ir Kārlis Jansons-Skots. „Lielais brālis” Maskavā – Jānis Rudzutaks aicina viņu uz Krieviju. V. Skultāns par to raksta:

Izrādās, ka Rudzutakam bijuši arī citi radinieki: brālis ar sievu un meitu Zentu. Viņu likenis loti traģisks. Brālis no Latvijas izceļojis uz Ameriku, kur, tehniskās būdams, bija drīz vien tīcis pie turības. No Rudzutaka viņš savu vārdu bija pārtaisījis par Rodžeru, kā jau ne viens vien ieceļotājs to mēdz darīt. Viss būtu bijis citādi labi, ja padomju brālis – augstais amatvirs nebūtu aicinājis viņu ar ģimeni pie sevis un ja Rodžers nebūtu vilinājumiem paklausījis.

Tā nu Rodžers ar sievu un 13 gadus vecu meitu Zentu ieradās Maskavā. Viegli uzminēt, kas notika tālāk. Kad apcietināja Jāni

Rudzutaku, tāpat uz neatgriešanos pazuda Rodžers ar sievu. Zentai bija 19 gadu, kad saņēma ciet arī viņu un apsūdzēja par spiegošanu Savienoto Valstu labā. Meitene taču bija dzimus Amerikā, cēlusies no „noziedzīgiem vecākiem, tautas un šķiras ienaidniekiem”, un tēvocis bija viens no lielākajiem un bīstamākajiem. Nāves sodu beidzamajā brīdī pārvērta par spaidu darbiem uz desmit gadiem. Viņa pēdējo reizi redzēta Vorkutā pirms pārvēšanas uz sevišķi smago noziedznieku ieslodzījuma vietu, ko reti kāds atstājis.

Zentai – bez vainas vainīgai – bija jāmirst kā vienai no pirmajiem

Simāns Bergis

latviešu jauniešiem. Viņai sekoja neskaitāmi citi savu dzīvi neizdzīvojuši jauni cilvēki – kritiši kārā, nomocīti čekas pagrabos, pazuduši bez vēsts bezgalīgajos Krievijas klajumos, noslikuši, saplosti.

Requiem Aeternam Dona Ela Domine.

(Laiks, 1987. g. 18. febr.)

KAUJINIEKI BRAUC

Vecā latviešu emigrācija, kuļas labu tiesu sastādīja 1905. gada revolūcijas aktīvi dalībnieki, pēc cara gāšanas Krievijā 1917. gadā un ipaši pēc brīvās Latvijas nodibināšanas 1918. gadā, nonāk zināmās psicholoģiskās krustceļēs: dотies atpakaļ pēc 12 un vairāk Amerikā pavadītiem gadiem, kad daudziem grūtākais jau gaigām, vai palikt tepat? Tā ir liktenīga problēma toteiz un interesanti tanī tuvāk ielūkoties, lai izprastu mūsu priekšgājējus un viņu spoguli labāk saskatītu mūsu pašu likteni.

Kad pēc 1917. gada marta revolūcijas Krievijā gāza caru Nikolaju II, bijušie latviešu jaunstrāvnieki un sociālisti bija kā spārnos: jābrauc revolūciju padzīlināt. Tāpēc pirmie brauca tādi, kas bija ar mieru doties uz barikādēm par komūnistisko Krieviju, kā aicināja toteizējais laikraksts *Strādnieks*, kas iznāca trīs reizes nedēļā Bostonā un ko vadīja bolševiku virziena aizstāvīs Fricis Rozīņš-Āzis.

Kad mēs tagad Bostonā ejam no apkvēpušās Dadleja gaisa tramvaja piestātnes pa Vašingtona ielu uz centra pusī, jāapstājas pie nama

2107, jo tur visvairāk atbalsojās 1917. gada notikumi. Te notika Amerikas Sociālistu partijas latviešu koporganizācijas sēdes, te izdeva jau pieminēto laikrakstu un te cīnījās par ceļa naudu atpakaļ. Te rezidēja arī koporganizācijas Centrālās komitejas sekretārs A. Laubergs, kas paziņo *Strādnieka* 1917. gada 27. marta numurā „*Neparedzētu apstākļu dēļ esmu spiests atstāt Bostonu un līdz ar to izstāties no Centrālās komitejas un citām organizāciju iestādēm. CK sekretāra pienākumus pagaidām uzņemas S. Bergis, bet Austrumu piekrastes agitācijas rajona vadību A. Freimanis. Uz redzēšanos brīvajā Krievijā!”*

(O. Akmentiņš,
Laiks 1963. g. 5. janv.)

Tādu laiku diezin kad vēl trim dienām piedzīvos, kāds bija pieņācis pēc 1917. gada februāra revolūcijas Krievijā. Tik daudz nekrievu tautu dedzīgie dēli un meitas to bija atstājuši, drošbu meklējot svešumā. Bet tie dienu un nakti kala plānus par atgriešanos dzimtenē un savu darbibu saistīja kopā ar starptautisko sociālismu, kas solīja apmierināt arī latviešu intereses un vajadzības. Daudzi to nemaz neapjēdza, ka šī kustība aizgāja par daudz pa kreisi.

Latvieši tais dienās dega sajūmā, jo revolūcionāru sapņi šķita piepildīti – varēja dzīvot arī zem Kerenska režīma, kas deva brīvību, kaut arī ne patstāvību latviešu tautai.

Latvieši Amerikā vienmēr bijuši ipašā izolācijā. Tie piederējuši pie mazākām minoritātēm, bet reizē vienmēr ir vissaliedētākā grupa. Katrs latvietis jau toreiz bija kaut kas Amerikas strādnieku masā. Ar latvieti varēja diskutēt ne vien par politiku, bet arī par literatūru, teātri. Viņi visi lasīja un mēģināja izteikties presē, viņi prata runāt forums. Tie runāja ne vien latviski, bet arī krieviski un angļiski. Savā ziņā bezbailīgs un apbrīnojams ir A. Laubergs, ištā vārdā Kristaps Salniņš (1885-1939), kas vēl pirms „valsts nāves” bija izķarojies Spānijas pilsoņu kārā.

Laubergs nebija nekāda liela personība toteizējā latviešu dzīvē, bet viņu apzīmēja par kaujinieku, un šo godu viņš nesa jau no 1905. gada revolūcijas. Stāsta, ka žandarmi viņu Rīgā apcietinājuši, bet ar veiklu rāvienu viņš tīcis brīvībā. Kad pratīnātājs sācis savu darbu, Laubergs lūdzis glāzi ūdens. To saņēmis, viņš triecis ūdeni pratīnātājam sejā un pats pa logu no otrā stāva laukā, tā izbēgot katorgai. Krievijā, cik zināms, Laubergs pēc atgriešanas maisījies pa Kremlī.

Kāds repatriants tai pašā *Strādnieka* numurā raksta:

Ar pirmo uz Eiropu atejošo Skandinavijas kuģi 27. martā aizbrauks grupa krievu un latviešu sociālistu un arī laikam daži nepacietīgākie sociālpatrioti. Cik zināms, aizbrauca Jānis Bērziņš-Ziemeļis, kas tāpat kā Rozīņš un Bergis kļuva 1919. gadā par P. Stučkas komūnistiskās valdības pirmajiem komisāriem Rīgā.

(Turpinājums sekos)

GAIDU PILNAIS LAIKS FILADELFIJĀ

Ziemsvētku tirdziņš

LAIMA DZENE

Filadelfijas Brīvo latju biedrības namā /FBLB/ 6. decembrī bija sarīkots Ziemsvētku tirdziņš, kur gāja ikurāt tā, kā Alberts Kronenbergs attēlo grāmatinā „Sprunguļmuižā gadatirgus”. Kā tik visa tur nebija! Tirdznieki varēja iegādāties speķaraušus, pi-parkūkas, kūpinātas vistas un desas, Pūrē vārītas brūkleņu un upēnu „zaptes”, dzērvenes pūdercukurā, Latvijā ceptus, lielus rupjās un saldkābās maizes klajpus, skaistas dzintara rotas, tamborētus baltus enģelišus, Ziemsvētku kartītes un daudz ko citu. Tirgošanās riteja jautri, spraigi un veiksmīgi. Jolanta Mockus un Rita Vilciņa ar palīgiem bija strādājušas garas stundas un no sirds, lai viss būtu kā īstā tirgū jābūt. Izlozi pie „laimes akas” vadīja Andris Lazdiņš, bārstot jokus un asprātības pa labi un pa kreisi. Vīnam palīdzēja Jolanta un Rita, bet bērni, satupuši uz skatuves kāpnēm, mirdzošām actīnām gaidīja dāvanas. Guna Pantele, nostūri aiz klavierēm, savā nodabā spēlēja vijoli.

Vienu nedēļu pēc lielās tirgus dienas Gunta Plostniece ielūdza savus draugus un pazinas uz Ziemsvētku koncertu. Filadelfijas latviešu baptistu baznīca 14. decembra vēlā pēcpusdienā bija ļaužu pilna. Kaut arī koncerts sākās metoties krēslai un baznīca atrodas tālu no pilsētas centra /6933 Sherwood Roud/, kriekts pulciņš „priedainiešu” bija ieradušies no Nūdžersijas pavalsts.

Turot rokās aizdegatas sveces un dziedot „Klusa nakts, svēta nakts”, baznīcā ienāca koristi un lēni tu-

vojās skatuvei. Dziesmas pēdējo pantu svinīgā un mierpilnā noskaņā koris un klausītāji nodziedāja kopīgi. Mācītājs dr. Uldis Uktiņš teica ievadvārdus, un visi vienojās lūgšanā.

Filadelfijas latviešu koncertkoris, diriģējot Guntai, nodziedāja J. Vitola, E. Baštika, R. Paula un citu ievērojamu komponistu sa-cerētās dziesmas, arī franču un angļu korālus. R. Paula dziesmā „Krit pārslas, krit” dzidri kā kristalla zvaniņš skanēja solistes Intas Gulbes balss. Programmā bija iekļauta arī Ē. Ešenvalda kantāte

„Ziemassvētku vakars”. Dziesmu „Trimdinieka mātei” ļoti emocionāli nodziedāja Gunas meita Jūlija Plostniece, bet G. H. Hendeljā āriju „Tautas, kas staigāja tum-sibā” no oratorijas „Mesija” Jūlija dziedāja kopā ar Edvīnu Rūsi. Abi viesi bija ieradušies no Losandželosas, un visi priečajās gan par viņu priekšnesumu, gan arī par viņiem pašiem. Mūzikālā baudījumu sagādāja vijolnieku trio – Aija, Augustins un Kirils Tighe, čelliste Īzeina /Jane/ Roberts, kontrabasists Patriks Rodžers/ Patric Rodger/ un ērģelniece/pia-

niste Ieva Karuči /Carucci/, kas bija arī koņa koncertmeistare. Līksmi, priečīgi skanēja dziesma „No debesīm šurp enģelis steidz”, it īpaši, kad, dziedot pirmo un pēdējo pantu, korim pievienojās klausītāji. Tas radija kopības un saliedētības garu: „Lai slava skan un gaviles, /Kam grēks un naids vēl skatu sedz,/ Tas jaunu dienu austot redz. Alleluja!” Koncerta beigās visi kopā nodziedāja „Prieks pasaulei”, un kopkoņa balsis skanēja tik vareni, ka šķita, visa pasaule dzird.

Diriģente G. Plostniece koncer-

nagojas panākumiem. Korī dzied arī Guntas māsa Rūta Ķere, brālis Gatis Ķeris un reizēm pievienojas meita – aktrise Jūlija Plostniece, bet brālis Valdis dzied Losandželosas vīru korī „Uzdziedāsim, brāļi”?

Pēc koncerta mācītājs U. Uktiņš teica svētīšanas vārdus, patēcās visiem par klātbūtni un ielūdza pakavēties baznīcas lejas telpās un iebaudīt, ko ar Dieva svētību bija sarūpējuši draudzes locekļi. Gaiša prieka piepildīti, ļaudis šķīrās, kad milzīgā pilsēta jau mirdzēja ugunīs un svētku rotā.

Lielu mūzikālu baudījumu sagādāja Ziemsvētku koncerts

Gatis Keris, Ruta Kere, Gunta Plostniece un Julija Plostniece

ta programmai bija izvēlējusies skaistas pazīstamas un mazāk pazīstamas dziesmas. Koris tās dziedāja tik izteiksmīgi un labskanīgi, ka varēja saklausīt pat viissmalkākās nianses. Gunta strādā neatlaidīgi, prasīgi, prasmīgi un ar lielu mīlestību, tādēļ pūlini vai-

Ziemas Saulgriežu noskaņā Satekles Dievtuļi ielūdza draugus un pacīpas, lai 20. decembrī FBLB namā mūzicētu, padzie-dātu un padainotu: „Nāc, māsiņa, ciemoties Ziemassvētku vakarā; Būs zirnīši, būs pupīņas, Būs cūciņas šņukurītis”.

SANDRA MILEVSKA

Ar dziesmām, dainām, miklām un zīlēšanu vairāk nekā 60 Ziemas saulgriežu svinētāji sanāca Filadelfijas Brīvo latju biedrībā 20. decembri. Sveces aizdedzinot, varaku iesāka Nils Jansons, bet vīšēja Laila Medne vadīja dziedāšanu vijolnieces Gunas Panteles pavadijumā, un Modris Mednis teica dižrunu par latviešu izpratni par dievu. Jau par tradīciju ir kļuvusi mazās, bet ļoti mūzikālās Gabrielles Panteles dziesmas novadišana, dziedot visiem prieķā, lai pārējie sekotu. Pašmāju līksmotāji sagaidīja viesus no Vašingtonas, kopā 10 cilvēku no Rūtiņu un Viķsnīnu dzimtām, visi spēcīgi dziedātāji, kas īpaši izcēlās brīdi, kad Andra, Rūtiņa vadībā budējā ar lielu troksni un kādu ielauzās starp svinētājiem un sāka izspēlēt dažnedažādus gājienus, starp tiem naudas izspiešanu no BLB „saimnieces” Lailas Gansert. Pateicība no daudzajām izsalkušajām mutēm pienākas Mārai un Aldim Kubuliņiem, kas gādāja klasisko māltīti, desinas ar kāpostiem un kartupeļiem (jo, kā mēs no dainām zinām, Ziemas saulgriežos gaļa ir iecienīta, bet silķe – ne.) Tā nu atkal

jau kuļo gadu starp saviem ļaudīm ir nosvinēti Ziemas saulgrieži!

Šogad nav iespējams rakstīt par Ziemsvētku notikumiem Filadelfijā, nepieminot mazo Dāvi, kas ir veiksmīgi pārcietis smagu astonas stundas gāru operāciju Filadelfijas Bērnu slimnīcā. Abas galvenās vietējās latviešu organizācijas, Latviešu biedrība un Sv. Jāņa draudze, uzņēmās koordinēšanas funkcijas, lai, pārmērīgi neapgrūtinot no Latvijas ieradušos pacientu, sniegtu vajadzīgo palīdzību. Būtisku ieguldījumu ir devušas divas Filadelfijas latvietes – Bērnu slimnīcas ģenētikas speciāliste Līvija Medne, kas iesaistīja vietējo latviešu sabiedrību un zināja teikt, ka pat Filadelfijas chirurgi šādu gadījumu redz pirmo reizi, un jauna, tīkko stājušies rezidentūrā, ārste Zinta Zvārgule, kas kalpoja par tulci Dāvja mātei – jo pašam Dāvim tulkošana nav vajadzīga, viņš gana labi prot angļu valodu. Visi filadelfieši tāpat kā visi Latvijā novēl Dāvim 2015. gadā atlābt tiktāl, lai varētu iet, skriet, dauzīties un pastrādāt visas iespējamās maza zēna nerātnības!

Laimīgu Jauno gadu visiem!

Ziemas saulgriežu svinētāji Filadelfijas Brīvo latju biedrībā

LATVIJA DIENU RITĒJUMĀ

(Turpinājums no 1. lpp.)

Sākas Latvijas prezidentūra
ES Padomē

EU2015.LV

Karogu pacelšanas ceremonijā Zanda Kalniņa-Lukaševica (*Vienotība*) norādīja, ka prezidentūra ir atbildība, ar kuļu Latvija tiks galā. Viņa arī pauža cerību, ka Latvijas iedzīvotāji izmanto prezentūras sniegtās iespējas, lai apzinātos Latvijas spēku, veiksmi un gudrību.

LNB direktors Andris Vilks sacīja, ka tā ir pirmā reize, kad prezidentūras centrālā ēka būs tieši bibliotēka. "Latvija turpina ceļu uz Eiropas kopienu. Prezidentūra būs ļoti laba pieredze un iespēja bibliotēkai un tās darbiniekiem. Mēs esam gatavi izaicinājumiem," sacīja Vilks.

Latvija uz sešiem mēnešiem pārņemusi ES rotējošo prezidentūru, par savas darbības prioritātēm nosakot ES konkurēspējas un izaugsmes risināšanu, ES lomas stiprināšanu globālā mērogā, kā arī Eiropas digitālā potenciāla ie-spēju izmantošanu ES attīstībā.

Latvijas Nacionālā bibliotēka ir gatava uzņemties Eiropas Savienības (ES) Padomes prezidentūras mītnes pienākumus. To 5. janvāri pēc simulācijas spēles *Gaismas pili* secinājuši prezidentūras organizētāji. Gandrīz 60 jaunieši iejutās ES Padomes neformālās ministru sanāksmes dalībnieku lomās, gan izbaudot plašsaziņas līdzekļu uzmanību starmešu gaismā, gan diskutējot par Eiropas Savienībai būtiskiem jautājumiem pie galda, kur jau drīzumā sēdēs istie ministri un komisāri.

Gaismas pils trešajā stāvā, zālē „Rīga”, ir milzīgs galds, kučam apkārt sēž 28 Eiropas Savienības dalībvalstu vides ministri, tos pāvadošie ierēdņi un Eiropas Komisijas pārstāvji – vides un attīstības komisāri, kuri gatavojas spiest par plātnas maisiņu tirdzniecības ierobežošanu. Sēdes vadītājs, Latvijas vides ministrs uzsāk sanāksmi, un žurnālistiem telpa ir jaatstāj. Tieši šādi tas tuvākā pusgada laikā te notiks ļoti bieži. Soreiz gan patiesībā ap galdu pulcējās simulācijas spēles dalībnieki – jaunieši no Latvijas pilsētām un novadiem.

Brazīlijā atklāj Latvijas prezidentūru

Eiropas Savienības Padomē
Latvijas vēstniece Alda Vanaga kopā ar Eiropas Savienības (ES) pārstāvības Brazīlijā vadītāju Anu Paulu Zakarielu 2. janvārī atklāja Latvijas prezidentūru ES Padomē.

Latvijas vēstniece Alda Vanaga (otrā no labās) kopā ar Eiropas Savienības pārstāvības Brazīlijā vadītāju Anu Paulu Zakarielu atklāja Latvijas prezidentūru ES Padomē

Uz svinīgo sarīkojumu bija ieradušies Brazīlijas Nacionālā kongresa un valdības pārstāvji, ES valstu vēstnieki un pārstāvību vadītāji, kā arī galvaspilsētā Brazīlijā dzīvojošie latvieši.

Vanaga, uzrunājot viesus, uzsvēra Latvijas pēdējo gadu sasniegumus un ieguvumus no dalības Eiropas Savienībā. Vēstniece klātesošos iepazīstināja ar Latvijas prezidentūras prioritātēm un aicināja uz ciešu sadarbību nosprausto mērķu īstenošanai. Viņa iepāsi pateicās ES pārstāvībai Brazīlijā, kas ne tikai palīdzēja sarīkot atklāšanu, bet arī turpmākos sešus mēnešus rūpēties par prezidentūras norisi. Par svētku svinīgo noskaņu Latvijas prezidentūras atklāšanas ceremonijā rūpējās Brazīlijā dzīvojošais latviešu džeza saksofonists Aleksandrs Raičenoks un brazīliešu ģitārists Tiko de Moraess, kuri viesiem atskanoja populāras latviešu un brazīliešu melodijas.

Sveic Lietuvu ar iestāšanos Eirozonā

1. janvāri Ministru prezidente Laimdota Straujuma sveica Lietuvu ar iestāšanos Eirozonā. Savā apsveikumā lietuviešu valodā Straujuma teica:

"Dārgā brāļu tauta! Šodien Lietuva pievienojas pasaules lielākajam ekonomiskajam blokam un

Lietuvas eiro monēta, ko rotā Lietuvas ķerboņa figūra Vītis – bruņinieks aulojoša zirga mugurā, tapusi pašmāju naudas kultuvē Lietuvos monetu kalykla

Eiropas Savienības politiskajam kodolam. Bruņinieks Vītis pievienojas latviešu Mildai un Igaunijas zemei. Baltijas valstis vieno vēl viens simbols – eiro, kas vēl vairāk stiprinās mūsu tautu labklājību un saliedētību. Jo īpašs ir mans prieks, ka tieši ar šo notikumu aizsākas Latvijas prezidentūra Eiropas Savienības Padomē. Milie lietuvieši, laipni lūgti Eirozonā!"

Dombrovskis par Lietuvas pievienošanos eirozonai

Eiropas Komisijas viceprezidents eiro un sociālā dialoga jautājumos Valdis Dombrovskis savā paziņojumā Lietuvas pievienošanos eirozonai vērtē kā Baltijas valstu atgriešanos Eiropas politiskajā un ekonomiskajā centrā. Tas ir simbolisks bridis ne tikai Lietuvai, bet arī pašai eiro zonai, kas vēl aizvien ir stabila, kā arī pievilcīga un atvērta jauniem daibniekiem. Baltijas valstu piederiba eirozonai stiprinās reģiona ekonomiku, padarot to vēl pievilcīgāku uzņēmumiem, tirdzniecībai un ieguldījumiem.

Pirmās eiro banknotes Jaunga da nakti no bankomāta svinīgi izņēma premjērministrs Al ģirts Butkevičs, klātesot Igaunijas valdības vadītājam Tāvi Reivasam un Latvijas ārlietu ministram Edgaram Rinkēvičam

Savukārt Eiropas Savienības ekonomikas un finanču komisārs Pjērs Moskovīš uzsverīs, ka dalība eirozonā vairogs Lietuvas stabilitāti un labklājību.

Valsts prezidents ielūgts uz 9. maija svinībām Maskavā

Krievija jau sākusi gatavoties vērienīgām svinībām, pieminot 70. gadadienu kopš nacistiskās Vācijas sagrāves Otrajā pasaules karā. Uz Maskavā paredzēto ceremoniju vizītē uzaicināts arī Valsts prezidents Andris Bērziņš. Jautāta, vai prezidents plāno ierasties uz ceremoniju, prezidenta preses sekretāre Līga Krapāne sacīja, ka "ir pietiekami daudz laika, lai izvērtētu situācijas attīstību un pieņemtu lēmumu".

Igaunijas prezidents Tomass Hendriks Ilvess un Lietuvas prezidente Daiga Grībauskaite paziņojuši, ka viņi nepiedalīsies 9. maija svinībās Maskavā.

Pabrika un Rinkēviča viedoklis par ielūgumu prezidentam

Bijušais ārlietu un aizsardzības ministrs, pašreizējais Eiropas Parlamenta (EP) deputāts Artis Pabriks (*Vienotība*) paudis savu viedokli par ielūgumu Andrim Bērziņš.

zinām doties uz 9. maija svinībām Maskavā. Ja situācija Ukrainā neuzlabosies un Krievija nemainīs pašreizējo ārpolicētās nostāju, Valsts prezidentam Andrim Bērziņam nevajadzētu doties uz "uzvaras dienas" svinībām Maskavā.

Artis Pabriks

Dāvis pēc operācijas devies mājās

Deviņus gadus vecais Dāvis uz ASV devās pagājušā gada 16. decembrī. Filadelfijas Bērnu slimnīcā 18. decembrī zēnam tika veikta operācija, kas noritēja astoņas stundas un kuņā piedalījās arī Dāvja ārstējošais ārsts Olafs Volrāts no Bērnu kliniskās universitātes slimnīcas.

Procedūra bija veiksmīga, un Dāvim jau decembra beigās tika izņemtas drenas un viņš patstāvīgi varēja staigāt pēc gandrīz vairāk nekā pusgadu ilga perioda. 5. janvāri Dāvis tika izrakstīts no Filadelfijas bērnu slimnīcas un 7. janvāri atgriezās mājās.

Dāvja ārstēšana bija iespējama vienīgi ASV, Filadelfijā. Ārstēšanai bija nepieciešami 427 500 ASV dolari jeb aptuveni 348 000 eiro. Kas varēja izraisīt Dāvja salīmšanu, arī Filadelfijas ārsti to vēl nezina, tomēr, pēc viņu sacītā, "kardiologiskas vaines nav". Filadelfijas ārsti uzsvēruši, ka Dāvis bija un būs viņu pacents, tāpēc nepieciešamības gadījumā Latvijas ārsti turpinās ar viņiem konsultēties.

No jauna izskatīta Pētera Greste lieta

Ēģiptes Kasācijas tiesa 1. janvāri izskatīja triju Kataras telekompanijas *Al Jazeera* žurnālistu appellāciju. Austrālijas žurnālists Pēteris Greste un trīs viņu kollegas apmeklēt „uzvaras dienas” svinībās Maskavā, ir jāņem vērā arī uzaicinājuma konteksts un tas, ka šajā laikā Latvija ir prezidējošā valsts ES Padomē. „Mēs esam prezidējošā valsts, lidz ar ko tāds vai citāds lēmums tiks skatīts arī šajā kontekstā. Protams, pašlaik es ļoti griēbētu redzēt vienotu ES nostāju.

Pēteris Greste

Netaisnīgā sprieduma atcelšana ir vērtējama pozitīvi. Tomēr žurnālisti vēl paliek apcietinājumā. Ceram, ka tagad, kad lieta nosūtīta vēlreizējai caurskatīšanai un iztiesāšanai, iespējami ātri tiks pieņemti taisnīgs spriedums. Latvija un Austrālija kopā ar Eiropas Savienību turpinās aktīvi sadarboties, lai taisnība uzvarētu. Žurnālistu notiesāšana izraisīja plašu starptautisko cīlēktiesību un preses brīvības organizāciju nosodījumu. Vairākas rietumvalstis, tostarp ASV, mudinājušas Ēģiptes prezidentu Abdelfatahu as Sisi notiesātos žurnālistus apžēlot. Pēteris Greste apsūdzēts un notiesāts nepatiesi. Viņš ir darījis tikai savu žurnālista darbu, ne-pārkāpot profesionālās ētikas principus.

(Turpinājums 10. lpp.)

LATVIJA DIENU RITĒJUMĀ

(Turpināts no 9. lpp.)

Bloomberg News
par Baltijas valstīm

Ziņu aģentūras Bloomberg News sagatavotajā „Pesimista cēlvedī” 2015. gadam kā viens no potenciāli ģeopolitiski karstajiem punktiem iekļautas arī Baltijas valstis. Pētījums pamatots ar politologu, militāro ekspertu, ekonomistu un investoru viedokļiem. Tas norāda uz jaunākajiem scēnārijiem, kas varētu notikt 2015. gadā. Krievijas prezidents Vladimirs Putins varētu saasināt situāciju Baltijas valstīs, izmantojot krievu minoritāti Igaunijā un Latvijā, kā arī Krievijai piederošo Kaliningradas apgabalu, kas atrodas starp Poliju un Lietuvu. Gaisa telpas pārkāpumi, ko veikusi Krievija, apliecinā tās gatavību pārbaudīt NATO spējas. Kopumā sarakstā iekļauti 15 potenciālie karstie punkti, tostarp Sirija, Izraēla, Gaza un Iraka, kā arī Arktikas reģions, kur pieaug spriedze par dabas resursu sadali, un Grieķija, kur varētu izcelties eirozonas krize.

Atbalsta Latvijas mērķus kaimiņpolitikā un paplašināšanās jautājumos

Arlietu ministrs Edgars Rinkēvičs tikās ar Eiropas Savienības

“Lemberga sapnis par Jauno Veco Naftas Vilni”
Zīmējums: Zemgus Zaharāns (Vairāk lasiet 11. lpp.)

komisāru Eiropas kaimiņpolītikas un paplašināšanās jautājumos Johanesu Hānu. Amatpersonas pārrunāja komisāra atbildības jomā esošos aktuālos jautājumus, tajā skaitā Rīgā plānoto Austrumu partnerības galotņu apspreidi 2015. gada maijā.

Apspriedes laikā

Pēdējās ekspertīzes Zolitūdes traģēdijas lietā

Rīgā, Zolitūdē, veikalā *Maxima* pērn 21. novembrī vakarā iebruka jumts. Katastrofā gāja bojā 54 cilvēki, tostarp trīs glābēji, ievainoti tika vēl vairāki desmiti cilvēku.

Valsts policijas priekšnieks Ints Kuzis intervijā LNT raidījumā *900 sekundes* sacīja, ka policija saņēmusi pēdējās ekspertīzes par to, vai traģēdiju bija iespējams novērst. Tagad policija sakopo visus dokumentus, un jau šomēnes, visticamāk, tiks nosaukti aizdomās turētie.

“Kāpēc aizkavējās ekspertīze, jo mums bija vēlme un nepieciešamība noskaidrot, vai varēja novērst šo traģēdiju. Tas bija iemesls. Ja mums bija pilnīga skaidrība, kāpēc tas notika, tad mums radās jautājums, vai varēja kaut kādos apstākjos, kaut kādā procesā novērst šo traģēdiju. Šī ekspertīze šos rezultātus sniedza,” sacīja Kuzis.

Prestižajai mūzikas ierakstu balvai Grammy
nominēts arī Rīgā dzimušais vijolnieks, diriģents **Gidons Krēmers** un kamerorķestris *Kremerata Baltica* par Mečislava Veinberga darbu ieskaņojumu.

Gidons Krēmers

Krēmers un *Kremerata Baltica* pretendē uz balvu kategorijā “Labākais klasiskās mūzikas albums”. Kopā ar viņiem uz augsto apbalvojumu šajā kategorijā pretendē vēl četri nominanti.

Grammy ierakstu balvu ik gadu pasniedz 82 nominācijas par izciliem sasniegumiem mūzikas ierakstu jomā. Šā gada laureātus paziņos 9. februārī.

Latviešu-igaunu un igauņu-latviešu tulkotāju balvas konkurs

Latvijas un Igaunijas Ārlietu ministrija izsludina ikgadējo konkursu par labāko 2014. gada latviešu-igaunu un igauņu-latviešu tulkotāju. Tulkotāju balvas mērķis ir veicināt abu valstu divpusējo sadarbību, sekmējot latviešu-igaunu un igauņu-latviešu tulkotāju aktivitāti un profesionālītāti dailliteratūras, politisko, zinātnisko un citu tekstu tulkošanā, kā arī rosinot jauno tulkotāju interesi par tulkošanu. Konkursā tiek rīkots sešta reizi. Pasniedzot iepriekšējā gada Tulkotāju balvu, Latvijas ārlietu ministrs Edgars Rinkēvičs sacīja, ka šī “balva laika gaitā ir kļuvusi par skaistu, simbolisku tradīciju. Tā ir veicinājusi interesi, kā arī nostiprinājusi zināšanas vienam par otru. Konkursa nominantu darbu tulkojumiem ir būtiska nozīme arī abu valstu literatūras un akadēmisko pētījumu populārizēšanā”.

Japānā notiek svētku koncerts „Jauns gads, jauna cerība”

Gada nogalē latviešu vijolniece Anete Graudiņa kopā ar ilggādējo sadarbības partneri, japāņu pianisti Aju Kavabatu koncertēja Japānā.

Anete Graudiņa

Sadarbībā ar Japānas-Latvijas Mūzikas asociāciju vijolniece 29. decembrī Latvijas vēstniecībā Japānā rikoja koncertu, kurā mākslinieces izpildīja Jāzepa Vitola, Johanesa Brāmsa, Jozefa Suka, Cēzara Franka un Frīdrīcha Kreislera skaņdarbus. Svētku koncertu apmeklēja Japānas-Latvijas Mūzikas asociācijas, diplomātisko aprindu un Latvijas diasporas pārstāvji.

Fotoizstāde “Rīgas jūgendstila architektūra” Bilundā

Rīgas 2014. gada Eiropas kulturas galvaspilsētas izskanā un ievadot Latvijas prezidentūru Eiropas Savienības Padomē, Bilundas līdostā Dānijā apskatāma fotoizstāde “Rīgas jūgendstila architektūra” (attēlā).

Izstādi riko Latvijas vēstniecība Dānijā sadarbībā ar Bilundas līdostu.

Atrasts donors Magnusam

Mūsu laikraksta 2014. gada 35. numurā publicējām lūgumu palīdzēt Magnusam Kalīnam (Zemjānim) ārstniecības nolūkos. Viņam bija vajadzīgs donors retas slimības ārstēšanai.

Magnusa tuvinieki paziņo, ka donors ir atrasts, un nu jāgatavojas kaula smadzeņu pārstādīšanai. Magnusa ģimene pateicas visiem, kuri reģistrējās, nododot kaulu smadzeņu paraugus, lai palīdzētu Magnusam atveseloties.

Karline Caune piedalās reklāmas kampanā

Modeļu aģentūra *Elizabeth Arden* parakstījusi ekskluzīvu līgumu ar latviešu modeļi **Karline Cauni** (attēlā) par līdzdalību reklāmas kampanās un sabiedrisko

attiecību sarīkojumos.

Aģentūras priekšsēdis Skots Bitijs teic, ka Karlīnā Caunē atrosta skaista, inteliģenta jauna sieviete, kurā iemiesojusies zīmola *Elizabeth Arden* ideāli.

Latvijas ledus mākslinieki dosies veidot darbus uz Ķinas pilsētu Harbinu

Janvārī Ķinas ziemeļu pilsētā Harbinā norisināsies 31. Starptautiskais Ledus un sniega skulptūru festivāls, kurā divus gadus pēc kārtas par čempioniem atzīti Latvijas mākslinieki. Šoreiz, pārstāvot Latviju kā Eiropas Savienības Padomes prezidējošo valsti, uz Harbinu dosies četri no Latvijas noplēniem bagātākajiem tēlniekiem – Kārlis Ille, Maija Puncule, Mintauts Buškevics un Ainars Zingniks.

Harbinas Starptautiskais Ledus un sniega skulptūru festivāls ir viens no pasaulei lielākajiem ledus un sniega mākslas notikumiem, kas kopš 1985. gada ik ziemu pulcē tūkstošiem mākslinieku no visas pasaules. Festivāla laikā norisinās vairāki vietējās un starptautiskas nozīmes konkursi. Latvijai no tiem būtiskākie ir divi – Starptautiskais Sniega skulptūru konkursss un Starptautiskais Ledus skulptūru konkursss, jo tieši šajos konkursos Latvijai ir savi pasaules čempioni. Latvijas mākslinieki uz Harbinu pirmo reizi devās 2006. gadā, taču pirmo godalgu Latvijai 2011. gadā ieguva Kārlis Ille un Mintauts Buškevics, ledū attēlojot stāstu par Alisi Brīnumzemē.

Latviešus Londonā aicina atbalstīt bērnu un māmiņu krizes centrus Latvijā

Giving for Latvia brīvprātīgie aicina Londonas latviešus atbalstīt bērnu un māmiņu krizes centrus visā Latvijā, ziedojojot rotāļietas un drēbes, kas jūsu ģimenei vairs nav nepieciešamas. Ik gadu Latvijas krizes centros nonāk aptuveni 2500 bērnu, jauniešu un māmiņu, kas cietuši no emocionālās un fiziskas vardarbibas pašu ģimenēs. Kopš 2009. gada, kad tika dibināta *Giving for Latvia*, ar ziedotāju un brīvprātīgo darba atbalstu Latvijas krizes centru vajadzībām savākti £17 730 naujiskie ziedojuumi un 3 tonnas mantiskos ziedojumu, rotāļietu un drēbju. Šogad mantiskos ziedojumus Londonā pienems no 11. – 25. janvārim. Lai pieteiktu ziedojumu un sarunātu optimālo laiku un vietu Londonā, lūdzu, rakstiet info@givingforlatvia.com.

Zīnas sakopojis
P. KARLSONS

LAIKU UN VIETU MIJĀS

FRANKS
GORDONS

Ir Latvijā tāds veiksmīgs uzņēmējs – Jevgenijs Gombergs. Saimnieciski. Kļuvis pazīstams ar to, ka – no vienas puses – par savu naudu atjaunojis Krievijas imperātora Pētera I pieminekli, kas lidz Pirmajam pasaules karām atradās tur, kur tagad Brīvības piemineklis, un uzstādījis to sev piederošajā zemes gabalā, un – no otras puses – uzdzīvinājis Saemai par savu naudu atjaunoto Lāčplēša cilni, kas tagad gredzno Augstā Nama ārsieni. Špalva Gombergam asa, sarkasma pie tiek. Nu viņš portālā *rus.delfi.lv* nācis klajā ar tādu kā pamfletu: Milēt Herostratu. Viņš pārmet Latvijas ārlietu ministram Edgaram Rinkēvičam vēlmi “ieiet vēsturē” kā postītājam, kā Herostratam. Mīnistrs, sāk, dižojies: “Es apturēju *Jauno vilni!*” Mīnistram prieks, ka parādījis durvis visādiem kobzoniem, un viņa “melno sarakstu” pieminējis pats

Putins savā gadskārtējā preses konferencē. Interesanti, ka pats Gombergs nav nekāds *Jaunā vilna* fans. Tā burzma Jūrmalā viņu pat reizēm kaitinot. Bet viņš kā uzņēmējs sašutis par to, ka mīnistrs Rinkēvičs neprot novērtēt milzīgos ienākumus, ko *Jaunā vilna* bāgas nesušas gan Jūrmalas pilsētai, gan turienes viesnīcniekiem, komersantiem, krodziniekiem, apkalpošanas sfairai.

Gomberga dusmas baro tikai finansiāli apsvērumi. Viņam ir taisnība, kad viņš saka, ka *Jaunais vilnis* pārvērtis stipri vien nolaisto piekrastes joslu starp jūru un Lielupi jaunbūvju virtenē, kur kā sēnes aug gredzna vasarnīcas un gluži vai pilis. Gombergs arī uzsver to labumu, ko Latvijas ekonomikai dod t.s. uzturēšanās atlaujas.

Bet šāda pieeja ir tuvredzīga, un ar tuvredzību sirgst ne tikai

Gombergs vien. Viņš nevēlas saskatīt iemeslus, kas pamudinājuši ministru Rinkēviču un redzamus latviešu sabiedrības pārstāvju vērsties pret *Jauno vilni* un visai strauji lēnošo Jūrmalas rusifikāciju. No Bulduriem līdz Asariem maz kur dzird runājam latviski, un nekaunīgi elitāri pircēji no Maskavas pat sākuši dēvēt savus Jūrmalā iegūtos īpašumus par Putinkām.

Pat maestro Raimonds Pauls, kuŗš gadiem ilgi protezēja šo festivālu, tagad samierinājies ar šī jampadrača pārcelšanos, kā rādās, uz Sočiem vai Jaltu, sakrālajā Krimā.

Nemaz jau nerunājot par chroniskiem korrupcijas skandāliem Jūrmalas domē, kur birgermeistari mainās turpat kā katru gada ceturksni, jābrīnās par atjaunotās Latvijas izpildvaru ministru kabinetos un likumdevējiem Saemā, kas komerciālu apsvēru-

mu dēļ ļāva valū oligarcham – mecenātam Krutojam un viņa kompanijai – no Pugačovas līdz tam pašam Kobzonam – pārvērst Dzintaru koncertzāles apkaimi un Jomas ielu par “Krievijas Rivjeru Šengenes zonā”.

Sai tuvredzībai tagad nolēmis darit galu ne jau “herostrats” Rinkēvičs vien. Jūrmalā mītošais žurnālists Juka Rislaki jau sen ceļ trauksmi. Vai tiešām tiem, kas lepojas ar Latvijas mūzikā slavu un panākumiem pasaulē, nepiektiks spēka un derīgu sakaru (jāgan), lai uz Jūrmalu ataicinātu patiesi starptautiskus talantus un likt pamatus festivālam, kas nebūtu mazāk pievilcīgs kā Sopotas festivāls Polijā, kas pievīlināja artistus un publiku jau tad, kad šī valsts vēl bija nebrīva.

Tuvredzība – un, jāteic, noziegdīga vienaldzība: tas ir atjaunotās Latvijas kauna traips, kas noticis ar *Balto kuģi* – lielisko vies-

VĒROJUMI UN PĀRDOMAS

nīcu, kas tika atklāta Ķemeros 1936. gadā un kur 1937. gadā notika starptautiskais šacha turnīrs. Pirmskara brīvvalsts pēdējos gados šis *Baltais kuģis* simbolizēja mazās Latvijas globālo perspektīvu: ne tikai sviests, bekkons un lini nes šīs zemes vārdu pasaulē, bet arī dziedniecības un atpūtas, konferenču un izpriecības komplekss.

Un kādai bija jābūt Latvijas izpildvaras un likumdevēju vienaldzībai, lai pieļautu *Balta kuģa* pārdošanu arabu firmai *Omnassis Latvia*, kuŗas īpašnieks drīz nomira, un tagad šī ēka ir tikai čaula, kur iekštelpas jau paspējuši izlaupīt. Vai tiešām ārzemju latvisku uzņēmēji un pašmajū miljonāri, kuru – Dievs redz – nav mazums, nesamēsies un neatjaunos *Balto kuģi* visā godībā?

Ja Rundāles pili izdevies spīdoši atjaunot, kāpēc nav iespējams šāds veikums Ķemeros?

KĀRLIS
STREIPS

Ir sācies jaunais 2015. gads. Jāteic, ka pērnais gads manā dzīvē aulekšoja ļoti, ļoti ātri. Esmu sapratis, ka gados vecākiem cilvēkiem laiks rit daudz, daudz ātrāk nekā bērnībā. Toreiz skolas diena likās nedēļu gaļa. Saviem mazajiem radiniekiem bieži vien esmu teicis – pagaidi, pagaidi, mazliet paaugsties un arī tev laiks skries uz priekšu ātrvilkiena ātrumā.

Ko varam gaidīt šajā, 2015., gadā? Par Valsts prezidentu un viņa pārvēlēšanu vai nepārvēlēšanu jau pagājušajā nedēļā rakstīja kollēga Sallija Benfelde. No savas puses piebildišu pāris lietu. Pirmkārt, gribu cerēt, ka Andris Bērziņš tomēr nolems nekandidēt uz vēl vienu termiņu Valsts prezidenta amatā. Runa nav par to, ka pārvēlēšanas gadījumā viņš būtu gados vecākais ievēlētais prezidents (patlaban viņam ir 70 gadu, nākamais rindā būtu Kārlis Ulmanis, kuŗam bija 67 gadi, kad viņš kļuva par Ministru prezidentu). Nekur nav teikts, ka gados vecs cilvēks nevar labi vadīt valsti. ASV prezidentam Ronaldam Reiganam ievēlēšanas brīdī bija 69 gadi, par viņa noplēniem var diskutēt, bet Amerikā viņš populāritāti saglabāja līdz pat otrā termina beigām.

Nē, attiecībā uz Andri Bērziņu ir citi riski. Piemēram, viņš pārāk izceļ ekonomiskas intereses, novārtātstājot cilvēktiesibas. A. Bērziņš gan nav izņēmums – politiķi ļoti bieži par cilvēktiesibām aizmirst tad, kad ir runa par biznesa interesēm, taču vienīgā bija skumji, ka mūsu Valsts prezidents vismaz sākotnēji ne-

spēja noformulēt pārliecinošu attieksmi pret Krievijas avantūram Ukrainā. Starp citu, drīz pēc minēto notikumu sākuma atlāvās pateikt, ka viņa priekšteča Valža Zatlera ielūgums Krievijas caram Putinam ierasties Latvijā joprojām ir spēkā. Nekāds dižais orātors A. Bērziņš arī nav. Katrā gadījumā jācer, ka Saeimas deputātiem izdosies atrast cilvēku, kas augstajam amatam būs vairāk piemērots. Nacionālā Apvienība par savu kandidātu izraudzījusi Eiropas tiesas tiesnesi Egilu Levitu. Viņš ir titulēts jurists un konstitucionālu lietu eksperts ar doktora gradu juridiskajās zinātnēs (salīdzinājumam – Andrim Bērziņam ir vēl padomju laikā iegūts grads rūpniecības plānošanas specialitātē). Lasītāji būs pamanījuši, ka man ar NA bieži vien domas šķiras, taču nešaubos, ka E. Levits būtu daudz piemērotāks Valsts prezidenta amatam.

Un vēl – šogad Latvija ir Eiropas Savienības prezidējošā valsts. Prezidentūras laikā Latviju apmeklēs liels skaits Eiropas “grandu”, Latvijas valdības ministri būs atbildīgi par savu jomu visas Eiropas kontekstā, un Latvijai būs iespēja pierādīt sevi, kā arī būdīt savas intereses, it īpaši jaujām par Eiropas Savienības tādēvēto Austrumu partnerītiešību projektu. Latvija stingri atbalsta Ukrainas, Gruzijas u.c. bijušo PSRS republiku virzību Eiropas virzienā, lai arī tas netik mūsu lielajai kaimiņvalstij. Jācer, ka mūsu ministri būs uzdevumu augstumos, jo daži no viņiem –

izglītības ministre Mārīte Seile, veselības ministrs Guntis Belēvičs politikā ir jaunpienācēji, kuŗiem varētu trūkt nepieciešamo zināšanu. Dzīvosim, redzēsim.

Ārpolitikā varam gaidīt gana karstu gadu, un lielā mērā tas arī ietekmēs minēto ES Padomes prezidentūru. Partnerītiešību programmas attīstība būs pat ļoti atkarīga no tā, cik lielā mērā cars Vladimirs turpinās attīstīt savu geopolitisko ēstgrību. Patlaban šķiet, ka situācija ir normierinājusies, plaša kaļadarībība it kā nenotiek, taču no tā neizriet, ka Kremlis ir gatavs piekāpties pavism. Krievijas rīcībā joprojām ir sviras, lielākoties ar energoresursiem saistītas, ar kuŗām šantažēt ne vien Ukrainu, bet arī mūsu valsti. Tiesa, Eiropas, ASV u.c. pasaules valstu ie-

viestās sankcijas pret Krieviju pēdējā laikā ir kļuvušas efektīvas. Lasītāji zinās, piemēram, ka pēdējo mēnešu laikā Krievijas rubļa vērtība būtībā ir sabrukusi pavism. Valstī plosās inflācija, strauji tērējas valsts rezerves, kapitāls no Krievijas plūst laukā kā pasaules visatrāk plūstošā upe u.tml. Pagaidām cars Vladimirs savā valstī joprojām ir populārs, jo Kremļa pilnīgi monopolizētie masu plašsaziņas līdzekļi krieviem nepārtraukti stāsta, ka visu nelaimju pamata ir briesmiga Rietumu sazvērestība pret svēto un brīnišķīgo Krievijas Federāciju ar caru Vladimīru priekšgalā. Taču gluži tā nav, ka Krievijā nebūtu alternatīvu informācijas avotu, un jā-

risku haosu, un to nu gan mēs nevēlētos pieredzēt – kaut vai tāpēc, ka tas varētu nozīmēt ievērojamu bēgļu skaitu mūsu virzienā. Cерēsim, ka cars Vladimirs laika gaitā nonāks pie veselā saaprāta. Krima, visticamāk, ir zaudēta vismaz paredzamājā nākotnē (un te vērts vēlreiz atcerēties, ka PSRS savulaik minēto pussalu atnēma Krievijai un “uzdāvināja” Ukrainai), taču no tā, vai Krievija turpinās izvērst militāru klātbūtni un konfliktu Ukrainā, tomēr daudz kas būs atkarīgs.

2015. gadā pasaulei arī nākēs domāt par tā dēvēto *Islamā valsti Tuvajos austrumos*. Tā ir ļoti labi financēta terroristu organizācija, jo tai pēdējā gada laikā ir izdevies izlaupīt lielu skaitu banku, un ir pavism skaidrs, ka tā nebūt nedomā apstāties. Jau pirms pāris mēnešiem ASV prezidents Baraks Obama paziņoja, ka pret Islamā valsti tiks vērsta starptautiska opozīcija, ir iespējams, ka šogad no ASV nāks lūgums turp doties arī mūsu valsts kaļavīriem. Latvijai nav kaļa lidmašīnu un cietais technikas, taču pieredzējuši kaļavīri mums ir, turklāt tādi, kas savulaik jau ir karojuši i Irākā, i Afganistānā. ļoti jācer, ka līdz tam tomēr nenonāksim.

2015. gads nebūs viegls gads ne Latvijai, ne pasaulei. Cerēsim uz veselo saprātu visās jomās. Pasaulei nav jādzīvo konfliktā. Krievijai nav jābūt huliganiskai. Tie ir atrisināmi jautājumi. Lai nu tā būtu.

Laimīgu jauno gadu!

(Nobeigums no Nr. 1)

PĒTERIS AIGARS

Roberts Smugausis pēc sievas aizbraukšanas pirmā dienā jutās pavism brīvs. Tikai tagad viņš atskārta, ka ir mājas īstais saimnieks. Viņš pat neaizgāja darbā un piedāvāja Mērijai putekļu sūcēju, ko sieva bija aizliegusi īrniecei dot. Saposās jaunajā uzvalkā, devās pie friziera un lika ne vien nocirpt matus, bet arī mazgāt galvu. Tas notika pirmo reizi visā viņa trimdas laikā, kad Smugausis atļāvās tādu izšķērdību. Kad Jānis Kazainis aizgāja pievakarē darbā, Smugausis uzācināja Mēriju uz tasi tējas un abi klausījās jokdarīgos radio pārraidījumus vieglā programmā. Mērija smējās par vismulkīgākām frazēm kā kutināta. Nākošā dienā Smugausis gāja darbā, bet pārnācis pievakarē uzācināja Mēriju uz kino. Viņa arī labprāt aicinājumu pieņēma. Viņa dūdoja kā dūja.

Izrādija kādu pirātu filmu ar varonīgiem vīriešiem, skaistām, naudas kārīgām sievietēm un burvīgiem jūras līča skatiem, kur zilajos ūdeņos spoguļojas palmas. Izrādes laikā Mērija, sūkādama saldenes, aiz labsajūtas sāka glāstīt sava pavadona roku. Jaunās sievietes pieskārieni uz Smugausi iedarbojās kā elektriskā strāva. Tie likās saldi un indigi. Nosvērtais ierēdnis pa starpām domāja, vai viņam pietiku drosmes krist grēkā. Viņš zināja, ka dzīvot tikumīgi var kuřs katrs glēvulis, bet grēciniekam vajadzīga dvēseles drosme. Smugausis šaubījās par sevi, vai izšķirīgā brīdi pietiks spēka pārkāpt tradīcijas un sievai dotos solījumus.

Pēc filmas viņi negāja tieši mājā, bet klejoja labu laiku pa pilsētas parku. Smugausis kautri piešurēja sievietes elkonī. Viņa klāvās vinam klāt ar visu ķermenī. Solī krita rakstā. Smugausi turklāt visu laiku klusībā nodarbināja domā, vai viņš drīkst sevi attaisnot vai ne. Šī nenoteiktība gremza.

Neskaitāmas reizes, gaļus ilgus gadus Roberts Smugausis bija

pielaikojes, izlīcīties, glaimojis, samierinājies ar citu gribu, tagad viņš vienreiz mūžā vēlējās būt, kas viņš ir. Viņš alka nosviest viņas saistības, kas viņu sēja pienākumu un uzdevumu valgos, un vienreiz justies bezbēdīgs un brīvs. Skološanās, studēšana, aprecēšanās ar Rīgas namsaimnieka meitu, kalpošana ministrijā – tas viss bija noticis pārāk pakāpeniski, ierasti, bez kaut kāda iekšēja satraukuma, bez aizrautības un vilšanās. Viņam visur bija sekmejīgās, arī trimdā viņš beidzot bija tīcīs pie mājas savas pielaikošanās un izdabāšanas dēļ. Jaunās īrietas tuvumā viņu pēķēni bija pārņēmis dvēseles dumpis. Viņš likās sev un citiem apriebies, apskutis ar ikdienīšķām domām un darbiem. Viņa sirds alka vismaz vienreiz kaut kā neparasta...

Pāri galvai jumās zvaigžņu pilna debess. No Atlantijas okeana pūta silts, valgs vējš, kas atgādināja pavasari. Rudens miglojums veja iedarbības dēļ bija izklīdis. Bija tik viegli soļot un tik viegli elpot. Smugausis vairs nejuta ne trimdas smagumu, ne darba nogurumu. Viņš pat nedomāja, ar ko tas viss beigties. Viņš bija kā laimīgs ods, kas lido ap liesmu...

Pašiem nemanot, viņi beidzot bija pienākuši pie mājas durvīm. Saimnieks samekleja atslēgu un atdarīja tās. Neiededzinājuši kāpnēs uguni, viņi piestāja pie Mērijas istabas durvīm. Bija jau vēls, pulkstenis rādīja tuvu divpadsmiņiem. Saimnieks vilcinājās iet vai neiet tālāk. Mērija satvēra Smugausi pie rokas un pēķēni pārvilka pār istabas slieksni. Tīkai tad viņa aizdedzināja uguni, nometa mētelī uz krēsla, atzīla neuzpostā gultā un raudzījās smaidot uz savu pavadoni. Gaismas atmodināti, grozā kustējās kakēni.

“Nāc tuvāk, Bob, es jūtos tik vinentula un pamesta,” Mērija čukstēja, un Roberts Smugausis šos čukstus nevarēja atvairīt. Viņš noslīga līdzās Mērijai. Sie-

vete aizvēra acis un dzīli un drudžaini elpoja. Viņas pievērtās pilnās lūpas likās tik aicinošas. Virrietis noliecās pie viņas mutes, un sieviete apkampa to...

“Nāc tuvāk, Bob, nāc, es jūtos tik vinentula...Bob...” viņa čukstēja, skūpstīdama svešas sievas vīru. Viņa to darija ar lielu gandarījumu, atriebīties Džonam un visai pasaulei, kuri par viņas prieziem, sāpēm un kaislībām nebija nekāda daļa....

Naktis arī rudēnī nav tik gaļas, lai nepienāktu rīts. Arī tai naktī, ko Roberts pavadīja Mērijas istabā, atausa rīts agrāk, nekā vaja-dzētu. Jānis, pulksten sešos pār-nākdamas no nakts maiņas, noguris un izsalcis, atrada savā gul-tā līdzās Mērijai saimnieku. Abi, mīlestības apskurbuši, bija dzīli iemiguši.

Pirmajā brīdī Jānis Kazainis gribēja kliegt, skriet, meklēt lieci-niekus, lai iegūtu pierādījumus laulibas šķiršanai, bet tad viņš aplāpēja uztraukumu. Viņš bija atskārtis, ka ir vēl cits atrisinā-jums.

Viņš nosēdās pie galda un stei-dzīgi uzrakstīja mazu vēstulīti uz piezīmju grāmatīgas lapas.

“Novēlu laimīgu nākotni manai Mērijai un manam palidzī-gajam saimniekam. Mani vairs atpakaļ negaidiet. Jānis Kazainis.”

Kad Jānis, paņēmis savus če-modānus, satraukts atstāja ista-bu, aizcīrzdams durvis, Mērija uzmodās. Viņa žāvādamās mo-dināja otru gulētāju. Roberts Smugausis modās pavisam lēni, kā pēc ilgām viesībām. Galva bija smaga. Mērija naktskrekla izlēca no gultas, atrāva durvis... Viņai sirds stipri dauzījās. Ne-viena gaitēnī nebija. Viņa aplaida skatu apkārt istabai. Vīra čemo-dāni bija aiznesti. Pulkstenis pāri-sēsiem... Tātad viņš bijis visu re-dzējis. Sievieti sāka kratīt drebuļi. Tad viņa pamanīja uz galda at-stāto vēstulīti... Viņa sniedza to Robertam.

Saimnieks izlasīja vēstuli un

sadrūma.

“Viņš ir mūs pienācis...” saim-nieks meta izmisīgu skatu uz Mēriju. “Ko tagad iesāksim?... Tev jābrauc tūdaļ projām. Uz vietas. Tu sekosi savam vīram,” ierunājās Smugausis bargi. Viņa balsī vairs nebija ne vēsts no vakarējā maiguma.

Drebošiem pirkstiem sakārto-dams kaklasaiti, Smugausis bija izlēmis, kā rīkoties. Pārkāpuma pēdas ir jāizdzēš. Viņš piedāvās Mērijai naudu, lai viņa aizbrauc. Viņai jāpazūd... Mājai jābūt tīrai. Kas bij – bijis. Smugauša kungs iepenožēloja nekā, viņš tikai atzina, ka tā nevar turpināties...

Irīete, sakņupusi uz gultas naktskrekla, sāka šūkstēt. Viņas kailie, apalīe pleci raustījās.

“Neraudi, dārling, neraudi. Tev jābrauc projām, tev jāseko Džonam. Tu redzi, citas izejas nav,” Smugausis mēgināja sievie-ti mierināt.

Viņa pacēla pret viņu lūdzošas acis.

“Jābrauc, bet kur? Vai tu zini, kur tagad atrodas Džons? Vai tu vari galvot, ka viņš mani neno-sit? Viņš mani nemilēja, bet viņš var būt atriebīgs. Es nevaru braukt! Svētā jaunava Marija, palīdzi man!” Viņa sāka atkal balsī raudāt.

Smugausim pārskrēja šermuļi pār kauliem. Šausmas, ko tagad? Ja nu viņa nebrauc?

“Mēri, tev jābrauc. Brauc pie mātes, es tev došu naudu, daudz naudas...,” runāja vīrietis pavisam kā lūgdamies.

Sieviete atkal pacēla acis.

“Naudu... tu dosi man naudu, Bob? Svētā jaunava Marija, es neesmu to pelnījusi. Tas nebija naudas dēl. Nē, nē, tas nav nau-das dēl. Es neesmu paklidusi sieviete, tas notika aiz pieker-šānas tev.”

“Tas viss ir labi, bet saproti situāciju. Ja tu paliksi šeit un Džons atgriezīsies, tad būs ne-patikšanas man, tev un visai mā-jai. Ja tu nebūsi vairs te, viņam

nebūs ko meklēt. Ja viņš tevi ne-mil, būs cits vīrietis, kas tevi ie-milēs. Tevi nevar nemilēt.”

Sieviete raudzījās asarainu skatu uz sirmo vīru. Viņai kļuva zēl tā.

“Labi, es braukšu, es braukšu, Bob, pie mātes, ja tu tā saki. Ti-kai nepieminī mani ar ļaunu. Ai, kāda esmu zoss, kāda zoss!...”

Tiklidz atvēra bankas, Smu-gausis izņēma piecdesmit mārci-ņas, palidzēja sakravāt Mērijai taksometrā mantījas un grozu ar trīs baltiem kakēniem. Stacijā uz perona Smugauša kungs ie-spieda Mērijai saujā aploksnī ar naudu un biļeti līdz Belfastē kopā ar kuģa karti. Viņa samulsa, sniedza pretim lūpas...

“Piecdesmit mārciņas... tik daudz naudas, Bob, man nekad nav bijis. Vai es esmu to vērts... Tu esi labs, ļoti labs vīrietis...” blon-dā sieviete čukstēja. Roberts Smugausis vairs neklausījās viņas čukstos, viņš raudzījās uz zīm-nesi, kas vēstīja vilcienu tuvo-šanos. Viņa vēl atmāja no vagona loga. Smaidiņa... Vilciens viņu aizrāva.

Nākošā dienā Smugausis uz tā paša perona sagaidīja sievu ar radinieces testamentu par 500 mārciņām. Radiniece bija novēlējusi visu savu ietaupi-jumu.

“Nu, kā tev gāja?” jautāja sieva, aizdomīgi uzlūkodama vīru.

“Nekas, tikai Kazaiņi izšķirās un aizbrauca katrs uz savu pusi. Istaba atkal tukša.”

“Izšķirās! Paldies Dievam! Tie jau nebija nekādi dzīvotāji. Tā sluine to puiku tik un tā pazu-dinātu.”

Nākošā svētdienā Roberts Smugausis ar kundzi atkal devās uz Pestīšanas armijas sanāksmi. Viņi abi dziedāja korālus paci-lāti, ar īstu reliģisku dedzību. Vi-ņiem līdzās stāvēja sirmā lēdija labdare – Sibila Vaitleja. Viņi visi dziedāja izglābtām dvēselēm par godu.

MŪSĒJIE PASAULĒ

REINIS ZARIŅŠ

Apvienotā Karaliste

16. janvāris Reinis Zariņš, Champs Hill Music Room, Sussex
18. janvāris Reinis Zariņš, Riverhouse Arts centre, Manor Rd, Walton-on-Thames, Surrey

KAMERORKESTRIS SINFONIETTA RĪGA

Ukraina

12. februāris Sinfonietta Rīga, Ukrainas Nacionālā filharmonija, Kijeva

Ungārija

22. janvāris Sinfonietta Rīga un Vineta Sareika (vijole), Budapeštas Mūzikas centrs, Budapešta
9. februāris Sinfonietta Rīga un Vineta Sareika (vijole), Alte Oper Frankfurte, Frankfurte

VESTARDS ŠIMKUS

Francija

6. februāris Vestards Šimkus, Salle Cortot, Paris

Ungārija

23. janvāris Vestards Šimkus, Budapest Music Center

EGILS SILIŅŠ

Vācija

18. janvāris Egils Siliņš Votāna lomā Riharda Vagnera operā „Valkīras”, Oper Leipzig

23., 25., 31. janvāris, 13. februāris Egils Siliņš titullomā Riharda Vagnera operā „Klistošais holandietis”, Deutsche Oper am Rhein, Düsseldorf

5., 11., 15. februāris

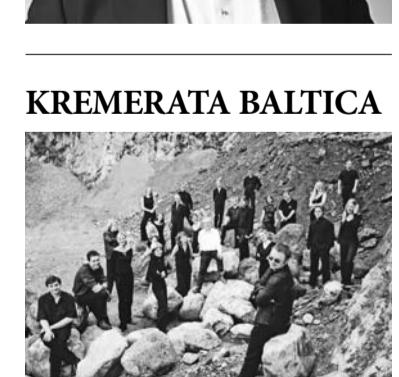
Egils Siliņš Eskamiljo lomā Bizē operā „Kar-men”, Staatsoper Hamburg

ALEKSANDRS ANTONENKO

Austrija

16., 20., 24., 28. janvāris Aleksandrs Antonenko Hermanna lomā Čaikovska operā „Piķa dāma”, Wiener Staatsoper

Francija

29., 30., 31. janvāris, 1. februāris Kremerata Baltica, Nante

VIKTORS
HAUSMANIS

Ziemsvētki ir laiks, kad var noņemt brīnumus. Nu, piemēram, pie durvīm zvana, tās atveras, un iestabā ienāk Ziemsvētku vecītis ar varenu dāvanu maisu! Šogad vismaz Rīga piedzīvoja brīnumu, ka Ziemsvētkus nācās gaidīt bez sniegpārslīnu segas, bet svētku priekšvakarā vēl kāds brīnumus: Latvijā atgriezās „Sandra”! Tiesa gan, ne tā, par kuru Jūs domājat – cīta, varbūt jau krietni aizmirsta, jo Latvijā nebija redzēta un pirms daudziem, daudziem gadiem pasaulē viņu palaida – pats Anšlavs Eglītis. 1955. gada martā Amerikas Latviešu teātra Nujorkas ansamblis pirmo reizi izrādīja viņa lugu „*Sandra*”, tajā darbojas tikai divas personas – Sandra un Valters un darbība notiek piecdesmitajos gados Berlīnē, kas toreiz vēl bija pārķelta

uz pusēm, un Eglītis notikušiem liek raišties Rietumberlīnē. Sandru toreiz tēloja Milda Zīlava, Valteru – Osvalds Uršteins, viņš bija arī izrādes režisors. Lucas „*Sandra*” sākotnējo manuskriptu Anšlavs Eglītis Uršteinam bija nosūtījis jau 1953. gada aprīlī, pavadvēstulē viņš rakstīja: „Negatavo gabaliņu, ko pievienoju šai vēstulei, nerādi nevienam. Nestāsti par to nevienam. Un veicīgi sūti to man atpakaļ. Sieva izlasījusi teica, ka būsot nelga, to kādam rādīdams. Atbildi man uz sekotājām vaicēm: vai šāds dujnugabals vispār būtu skatuves spējīgs, ja pienēmu, ka to izdotos techniski glīti sadirbt un sabeserēt?”

Anšlavs Eglītis bija uzrakstījis toreiz latviešu drāmā vēl neparaastas formas lugu, bet Osvaldam

Uršteinam Eglīša luga patika, autors pats gan bija nemierā, jo viņu māca bažas, vai ar tādu divpersonu lugu izdosies skatītājus ieinteresēt. Un tomēr brīnumus toreiz notika, Osvalds Uršteins „*Sandru*” iestudēja, un tas bija Osvalda Uršteina pēdējais iestudējums Nujorkā, jo viņš tobrīd pārcēlās uz Mincheni, kur strādāja Amerikas Balss redakcijā.

„*Sandra*” dažā ziņā ir psicholoģisks detektīvs, jo tajā visu laiku norit patiesības skaidrošanas process. Abi lugas tēli – Sandra un Valters, dzīvodami Rietumberlīnē, veic izlūkdienesta misiju, un drīz uzzinām, ka noslepkavots Sandras kādreizējais draugs, krievu pretizlūkošanas darbinieks Stefaneks, lidz maz pamazām noskaidrojas, ka ziņu piegādātāja Stefanekam bijusi – tiesī Sandra, jo kā atlīdzību varējusi brīvi saņemt vēstules no Vācijas Austrumu pusē palikušā, slimā tēva. Drīz atklājas patiesība par Stefaneka baigaiem meliem un nodevību, viņas tēvs jau pirms vairākiem gadiem aizgājis mūžībā. Sandra Stefaneku nogalina un pati izdara pašnāvību, jo tālāk dzīvot nav iespējams. Neprasta, drūmi skaudra luga! Mūsdienās šādas ievirzes lugas, jo īpaši filmas, nav retums, bet 1955. gadā latviešu drāmā tas bija kaut kas vēl nerēdzēts. Lugu „*Sandra*” ar nosaukumu „Caur Brandenburgas vārtiem” 1961. gadā amerikāņu teātri *Comedia Palo Alto* pilsētā uzņēmās iestudēt amerikāņu režisore Keita Brofija, Sandras lomu uzticot Brigitai Silinai, bet Valters bija Laimonis Siliņš, ko amerikāņu teātros gan sauca par Eriku. Vietējais laikraksts veltīja atzinīgus vārdus gan aktieriem, gan arī lugai, jo izrāde bija devusi ieskatu notikumos, kas risinājušies pēckāpu Berlinē,

Aija Dzerve

Gints Gravelis

Kārlis Auškāps

MĀRIS
BRANCIS

Izdzirdot vēsti par ievērojamās pastelgleznātājas Felicitas Paulukas aiziešanu mūžības celos, piepeši likās, ka latviešu mākslā viņas vietā iestājies tukšums. Neviens to neiekārso, nepiepildis. Viņu – vienreizējo, neatkārtojamo, sievišķīgo, dvēselē bagāto, ārkārtīgi talantīgo, neaizvietoamo Felicitu Pauluku. Leģendu mūsu kultūrā. Kaut arī viņa ilgāku laiku vairs negleznoja, tomēr viņas gars joprojām atradās teatrat, kur mājoja visaugstākais profesionālisms mākslā – zīmējumā, pastelglezniecībā.

Pirms viņa vēl sevi nebija pieleikusi mākslā un apliecinājusi savu spēcīgo, vitālo personību, viņu krasās apjūsmoja Jānis Pauluks, radīdams rindu spožu šedevru latviešu glezniecībā. Tur viņa uzziedēja ar savām lielajām acīm, krāšņo figūru, jutīgo sievišķību. Kas zina, varbūt Jāņa Pauluka talants ieguva brīvības

Felicita Pauluka. Pašportrets

elpu tikai tādēļ, ka bija viņa – Felicita. Viņa apgaroja viņu, iedeva spēku, pārliecību.

Latvijas Mākslas akadēmijas vēsturē viņa ienāca kā pati jau-

nākā audzēkne – 15 gadu vecumā viņa izbrīniņa pedagogus ar zīmējuma pilnību, ne akadēmisku, bet savdabīgu, brīvu, ar neierastu liniju.

Viņas laiks bija pagājušā gadsimta 50. gadu otrā pusē līdz 70. gadiem, kad viņas bērnu grāmatu un žurnālu ilustrācijas izcēlās ar savu formu daudzveidības meklējumiem, sirsniņu, mīlumu.

Šajā laikā tāpa arī vīrķne portretu sēriju, kas pārsteidza visus gan ar vienkāršo formu, gan – jo vairāk – ar cilvēka individualitātes atklāsmi. Cilvēks kļuva viņas daiļrades centrālā tēma. Jebkurā cilvēkā viņa prata atklāt neparasītumu, domu un izjūtu dzīlumu, lai viņš būtu vienkāršs mežcīrtejs, zvejnieks vai radoša personība. Neuzbāzīgi un vienkārši viņa atainoja pamanītā cilvēka neatkārtojamību.

Viņas prasīgums, nesaudzība atklājās Felicitas attieksmē pret

saviem darbiem. Ja tie neatbilda iecerētajam, tos bez žēlastības iznīcināja: pasaule var iziet tikai perfektais. Tādēļ viņa piecpadsmit gadus nerādīja savus pastelus, bet, kad tie parādījās izstādēs, tie bija atklājums visiem un ikvienam. Felicita bija tā, kura atjaunoja pastelglezniecības vietu pēckara mākslā. Viņa pierādīja, ka tā var būt tikpat nozīmīga, spēcīga un līdzvērtīga ēļas glezniecībai. Ar viņu sākās latviešu pastelā augšupeja. Tai pievērsās jo daudzi mākslinieki un pat izvēlējās par vienīgo techniku, kam veltīt savu radošo mūžu.

Akta glezniecība un portrets Felicitas daiļradē ieguva jaunu saturu un formu. Sievietes kailais ķermenis viņas interpretācijā vairs nebija tikai fiziskā skaistuma izteicējs. Modelis ieguva personības vaibstus, kam ir bagāta iekšējā garīgā un ļoti jutīga jūtu pasaule. Pirms Felici-

tas neviens tā neatklāja sievietes dvēseles stāvokļus kailā ķermēna gleznojumos.

Tikpat neparasti un neatkārtotami ir viņas portreti. To kompozīcija un niānsētā tonālā krāsu palete ir maksimāli pielāgota cilvēkam, kuru viņa gleznoja. Aktrīšu Lilitas Bērziņas un Ērikas Ferdas, keramikē Ritas Einbergas, gleznotāju Māras Vaičunas un Baibas Vēgeres, rakstnieces Regīnas Ezeras, dviņubrāļu Andreja un Jura Ģērmaņu un daudzi citi portreti atklāj viņu vietu latviešu kultūrā, viņu iekšējās pasaules neizmērojamos, līdz šim neatklātos dzīlumus. Likās, ka Felicita ir Radītāja, bet ne tikai gleznotāja ar ļoti izsmalcinātu redzi, kas ielūkojas cilvēku slēptajos dvēseles laukos, līdz šim neapjaustos un neieraudzītos.

Ar Felicitu Pauluku nodzisusi viena no visspožākajām zvaigzniem latviešu mākslā.

Sandra atgriežas

kritiki atzīmēja, ka luga būtu visai piemērota Amerikas televīzijai. Protams, ka televīzijā Anšlava Eglīša luga neparādījās. Gaja gadi, 1993. gadā „*Sandru*” iestudēja Sidnejas Latviešu teātris Kārla Gulberga režijā, bet uz Latvijas skatuviem šī emocionāli piesātinātā drāma, kas sniedz priekšstatu par piecdesmito gādu reālitāti Eiropā, neparādījās, tāpēc interesi izraisīja ziņa, ka radioteātrī to tagad iestudējis Dailes teātra režisors Kārlis Auškāps, un īsi pirms Ziemsvētkiem, vēlā pēcpusdienā, klājoties Rīgai pāri tumsas plivurim, radās iespēja šo lugu noklausīties. Protams – vienmēr jau ir tikamāk lugu ne tikai klausīties, bet sekot arī līdzi aktieru teiktajam un darbībai, un tomēr iepazinām Latvijā nezināmu Anšlava Eglīša lugu, kurai Kārlis Auškāps bija tuvojies ar cieņu un bijību, arī lietpratīgi tekstu nedaudz īsinot. Nevaru apgalvot, ka radio izrāde „*Sandra*” būtu īpaši spilgti iezmējusies mūsu teātru pasaules kopainā, un tomēr nu plašs klau-

Aizgājusi leģenda

Felicita Pauluka 1925. g. 8. maijā – 2014. g. 8. decembrī

SALLIJA
BENFELDE

Informātīvais kašs, meli Krievijas plašsaziņas līdzekļos, kas brīžiem kā „balta patiesība” tiek atainota arī dažos Latvijas plašsaziņas līdzekļos, vairs nav nekas jauns, un par to jau ir rakstīts ne reizi vien. Tādēļ pirmajā brīdi Krievijas laikraksta *Novoje izvestija* tīmekļa portālā septembrī publicētais raksts „Rusofobijas finances” izskatījās tikai kā kārtējie meli par Latvijas un arī par Baltijas ekonomiku. Raksta autors apgalvoja, ka Latvijas ekonomika balstoties pamatā uz Krievijas naftas transītu, un aicināja to beižot pārvirzīt uz Krievijas ostām. Tomēr vērojot dažas politiskās tendences Latvijā un to, kā Valsts prezidenta izteikumi atkal tuvojas divainajai „nenoteiksmes politikai”, mācībažas, ka viss nav tik vienkārši un ka tie nav kārtējie meli melu dēļ.

Minētajā rakstā apgalvots, ka Latviju baro vēl Padomju Savienības laikā izveidotās ekonomiskās shēmas – proti, Krievijas naftas transīts. Ventspils līdz nesenam laikam bijusi šī transīta līdere, kurai nav alternatīvas. Tieki apgalvots, ka Latvijā, arī caur Ventspili, notiek aktīvs naftas produktu transīts. Ienākumi no to pārsūknēšanas sastādot gandrīz pusi no valsts, kas aktīvi atbalsta pretkrievisku politiku – budžeta. Tālāk rakstā sacīts, ka tieši Ventspils Latvijas valsts budžetam dod aptuveni trešdaļu ienākumu: 250 – 300 miljonu dollaru. Turklat caur Latviju notiekot arī tādu naftas produktu transīts, kas ražoti citās valstis no Krievijas naftas, kurai nav noteiktas muitas nodevas. Tā teikt, Latvija pastarpināti izmanto Krievijas labvēlibu.

Tātad tiek apgalvots, ka naftas produktu transīts Latvijai dod pusi budžeta, bet tikai viena Ventspils vien ienes trešdaļu budžeta ienākumu. Kā ir patiesībā? Līdz 2002. gadam naftas transīts noritēja virzienā no Krievijas uz Ventspili un tālāk tankkuģos – uz Eiropu. Krievija pa naftas vadu uz Ventspili šo produktu jau nesūta kopš 2003. gada. Protams, dažādu naftas un naftas produktu transīts caur Latviju notiek – izmantojot ostas un dzelzceļu, bet tas notiek ne tikai Ventspili. Ja runā par Ventspili, tad caur to notiek ne tikai naftas produktu, bet arī citu kravu transīts. Rakstā minēts arī Novopolockā (Baltkrievijā) no Krievijas bezmuitas naftas ražoto naftas produktu transīts, bet Novopolockas naftas pārstrādes uzņēmuma *Naftan* generāldirektors Vjačeslavs Jakuševs presei ir paudis, ka šobrīd benzīna, dzelzdegvielas eksportam paredzētā nafta no Krievijas jāpērk teju par dubultcenu, jo Krievija Baltkrievijai naftu bez izvedmuitas pārdod tikai tik, cik nepieciešams, lai saražotu iekšējam patēriņam nepieciešamo benzīnu un dzelzdegvielu. Kopumā aprēķini rāda – ja Krievija pārtrauktu naftas un naftas produktu transītu caur Latviju – tiktu zaudēti 18,8 miljoni tonnu kravu, bet saglabāti 37 miljoni tonnu kravu, nodokļu ienākumi samazinātos par 1,5 procentiem. Ja tiktu zaudētas gan Krievijas, gan Baltkrievijas naftas produktu kravas, tad ienākumi nodokļos samazinātos par 2,6 procentiem.

Vēl jāpiebilst, ka rakstā minētais Ventspils devums budžetam –

300 miljoni dollaru – ir aptuveni 240 miljoni euro. 2015. gada konolidētā valsts budžeta ieņēmuši plānoti 7,25 miljardi euro. Ventspils 300 miljoni dollaru no šī budžeta ir aptuveni 6 procenti un nevis trešdaļa, turklāt nav atšķirts, cik no šiem 6 procentiem dod naftas un naftas produktu, bet cik pārējo kravu transīts.

Vārdu sakot, apgalvojums par Ventspils īpašo nozīmi valsts budžeta ieņēmumos ir no fantastiskas serijas. Kā gan viena Ventspils var dot 6 procentus no budžeta, ja, pārtraucot Krievijas naftas un naftas produktu transītu caur Latviju vispār (tātad ne tikai caur Ventspili), nodokļu ienākumi budžetā samazinātos par 1,5 procentiem?

Jāatzīst, ka transīts Latvijai tiešām ir svarīga tautsaimniecības nozare, it īpaši dzelzceļam, bet rakstā ir runāts tikai par naftu un naftas produktu transītu, loti uzsverot Ventspils lomu. Raksts kopumā ir viltīgs melu un puspatiesību sajaukums, un maz ticams, ka tas tapis nejaušības dēļ. Kāpēc Krievijai Ventspils ir tik svarīga? Kā zināms, Ventspils mērs Aivars Lembergs ir atzinis, ka regulāri tiecas ar Krievijas vēstnieku – aptuveni reizi pusgadā. Ari pagājušā gada maijā, neilgi pirms NATO kārkuļu ierašanās Ventspili, Lembergs tīkās ar Krievijas vēstnieku Aleksandru Vešņakovu, sarunā piedalījās arī Krievijas ģenerālkonsuls Liepājā. Tikšanās gan nebija afišēta, tomēr žurnālisti par to uzziņāja, un, vaicāts, par ko tad tika runāts, Lembergs atbildēja, ka runāts par daudziem jautājumiem, arī par situāciju Ukrainā

un par Krievijas ilgtermiņa politiku transīta nozarē, jo šis jautājums viņam kā Latvijas Transīta biznesa asociācijas prezidentam ir svarīgs.

Kā zināms, Lemberga nostāja pret Eiropas Savienību (ES) un NATO ir loti negatīva. NATO kāravīru klātbūtni Latvijā Lembergs ir salīdzinājis ar Latvijas okupāciju, ir izteicies, ka Latvija “uzprasās” uz atbildes sankcijām no Krievijas un tamlīdzīgi. Ir skaidrs, ka Ventspils pilsētas galva ir ieinteresēts naftas transīta atjaunošanā pa cauruļvadu no Krievijas un ka ES prasības ievelot tiesiskas valsts principus traucē iegūt varu Latvijā. Iespējams, ka Ventspils pilsētas galvam ir solīts atjaunot naftas transītu caur Ventspili, ja viņš spētu panākt Krievijai labvēlīgas valdības izveidošanu. Ne velti pēc 12. Saeimas vēlēšanām Lembergs loti aktīvi piedalījās valdības veidošanā, un viņa „kabatas partijai” ZZS patiesībā daudzos jautājumos bija savas stingras prasības, un bija brīdis, kad izskatījās, ka valdība ar Laimdotu Straujumu kā premjeri netiks izveidota. Acīmredzot pēdējā brīdi notika kāda klusa vienošanās ar ZZS par ietekmes neoficiālo pārvaldi. Sobrīd Lemberga ietekme ir manāma ne tikai ZZS vādītās ministrijās, var teikt, ka valdību vismaz dalēji vada Lembergs. Turklat Lembergs nekad nekritizē Krieviju un tās politiku, bet visi pārējie ik pa brīdim saņem krietni daudz nievu un pārmetumu. Lembergs arī publiski ir izteicies, ka Latvijai nevajadzētu atbalstīt sankcijas pret Krieviju, ja tā domā par sa-

Melīgā aritmētika

INTA ŠVAŽA, projekta vadītāja

Biedrība „Mantinieki” sadarbībā ar Oskara Kalpaka muzeju šai rudeni piedāvāja nebijušu iespēju – mūžizglītības nodarbības “Manā Latvija”, kuŗās savas zināšanas papildināja un uzspodrināja Saldus pilsētas pensiōnāru biedrības 16 čaklākie un zinātkārākie seniori. Nodarbības tika uzsāktas ar mērķi veicināt pilsonisko līdzdalību un patriotismu un pamazām aizpildīt “melno caurumu” zināšanās par Latviju tiem pieaugušajiem, kuŗi skolā mācījušies padomju laikā, kuŗiem tāpēc daudz kas ir palīcis neuzzināts. Mūžu dzīvo, mūžu mācies – tam piekrita nodarbību apmeklētāji, kuŗiem pirmā tikšanās bija 27. augustā, kad vienas dienas gaŗumā bija jāklausās, jādiskutē un praktiski jādarbojas par tematu „Latvijas valsts”.

Šajā dienā Latvijas Kara muzeja nodaļas vadītāja Barba Ekmane atraktīvi stāstīja par Latvijas valsts tapšanu, par Brīvības cīņām no 1918. līdz 1920. gadam. Šajā reizē vērtīgi bija arī tas, ka muzejs no Rīgas bija atbraucis ciemos, – varēja apskatīt dažādus nozīmīgus eksponātus – gan ap-

balvojumus, gan kaņavīriem pieredējušas lietas. Dienas otrā pusē Oskara Kalpaka muzeja vadītāja Roberta Sipenieka vadībā seniori diskutēja par Latvijas vērtībām, par ko vīri cīnījās valsts tapšanas laikā un kādas tās ir tagad. Un nobeigumā apguva pilsoniskās līdzdalības pamatus, iepazina Latvijas oficiālo simbolu vēsturi un tapšanu, kā arī paši pagatavoja katrs sev Latvijas karodziņu.

Savukārt 14. septembrī seniori daudz ko mācījās par Latvijas dabu – Saldus 2.vidusskolas sko-

lotāja Antra Bērziņa stāstīja par Latvijas vides ilgtspējības saglabāšanu, atkritumu šķirošanu, dabas aizsardzību, veseligu dzīvesveidu, – par to, kas svarīgs visa vecuma cilvēkiem. Bija arī uzdevumi par dabas iepazīšanu un pažīšanu – kas šis ir par augu sēklām, kuŗš dzīvnieks atstājis šīs pēdas u.c.. Jauki ir tas, ka Oskara Kalpaka muzejam ir skaista apkārtne ar bioloģisku daudzveidi, kur par dabu var labi mācīties dabā. Dienas otrā pusē SIA *Medus pils* pārstāvji vadīja nodarbi-

bu par lielo Latvijas dabas bagātību – medu. Praktiskajā daļā visi dalībnieki gatavoja veseligu maišījumu – medu ar smiltsērķiem.

Nākamajā nodarbībā 19. oktobrī Saldus seniori papildināja savas zināšanas par Latvijas tradīcijām. Folkloriste Sarma Īupe no biedrības „Kursas vārti” aizrautīgi un atraktīvi stāstīja un rādīja visu par latviešu gadskārtu svētkiem un ieražām, kopīgi arī izdziedot un izdancojot visu Sauļes gadu. Vēlāk praktiskajā daļā meistars Juris Milčs mācīja veidot zedeņu žogu, bet rokdarbiniece Agrita Rimkus – darināt adiņumus ar pērlīšu rakstu.

Ceturtdiņodarbību diena bija 16. novembrī, kad temats bija par Latvijas cilvēkiem, nozīmīgām personībām Latvijas vēsturē un arī katram par sevi pašu, jo ikviens cilvēks ir nozīmīgs Latvijai. Oskara Kalpaka muzeja vadītājs Roberts Sipenieks vadīja nodarbību par Latvijas personībām – cilvēkiem, kas veidojuši Latvijas valsti gan kopš pirmsākumiem, gan vēlāk. Pēc tam dalībniekiem bija jāstāsta vairāk pašiem par sevi, saviem mērķiem un sap-

ņiem, atceroties, ka nekad nav par vēlu apgūt un iemācīties ko jaunu. Katrs veidoja arī savu mērķu kollāžu.

Līdz ar šīm nodarbību dienām bija vēl četras tikšanās, kurās izplānoja paši dalībnieki, ar iesaistīšanos parādot savu pilsonisko līdzdalību, – notika Oskara Kalpaka muzeja apkārtnes sakopšanas talka, bija tikšanās ar Saldus novada domes deputātiem, akcija “Apsveic svētkos savu kaimiņu!” un brīvpriņķīgo koncerts Latvijas dzimšanas dienā.

Programma tika īstenota no augusta līdz novembrim, un tajā iesaistījās Saldus pilsētas pensiōnāru biedrība, biedrība „Puļuzirnis Z”, biedrība „Kursas vārti”, Oskara Kalpaka muzeja darbinieki, Saldus novada pašvaldības pārstāvji, speciālisti no Saldus, Brocēnu un Jelgavas novada, Latvijas Kara muzeja, kā arī vieštieji iedzīvotāji.

Nodarbības notika biedrības „Mantinieki” projekta „Manā Latvija” ietvaros, kas tiek īstenots ar LR Kultūras ministrijas un Kurzemes NVO atbalsta centra atbalstu.

Mūžizglītības nodarbības Oskara Kalpaka muzejā

JAUNUMI DAUGAVAS VANAGU ORGANIZĀCIJĀ

ANDREJS MEŽMALIS, DV CV priekšsēdis

Gunta Reynolde, pašreizējā DV Vanadžu priekšniece, ir atkārtoti ievēlēta par DV Vanadžu priekšnieci uz trijiem gadiem.

DV Vanadžu priekšnieces vēlēšanas notika laika posmā no 2014. gada 1. oktobra līdz 1. novembrim. Vēlēšanās piedalījās vanadzes no visām DV zemēm, izņemot DV Vācijā, kas paziņoja, ka "jau vairākus gadus ir ziņāms, ka pie DV Vācijā nepastāv

"vanadžu nodaļa ar atsevišķu darbību..." Revīzijas komisija veica vēlēšanu pārbaudi un iesniedza ieteikumus DV CV; šos ieteikumus DV CV pārskatīja rakstveida sēdē un nolēma pasludināt DV Vanadžu priekšnieces vēlēšanu rezultātus bez kavēšanās, jo Revīzijas komisijas atradumi neietekmē vēlēšanu gala rezultātus.

Gunta uzsāks Vanadžu priekšnieces amata jauno termiņu, sā-

Gunta Reynolde

ANDRIS STAKLIS,
DVL saimniecības nodaļas vadītājs

Ievērojot Daugavas Vanagu tradīciju, Rīgas E. Laumaņa nodaļa ieplānoja apciemot visus 18 Latvijas legionārus Rīgas rajonā. Līdzīgi apciemojumi Ziemsvētku laikā notiek ikvienā Daugavas Vanagu nodaļā visā Latvijā.

Rīgas rajonā apciemojumus izkārtoja nodaļas priekšnieks An-

dris Holms un nodaļas vanadžu priekšniece Genovefa Pundure. Šogad dāvanu iegādi legionāriem atbalstīja DV CV prezidijs.

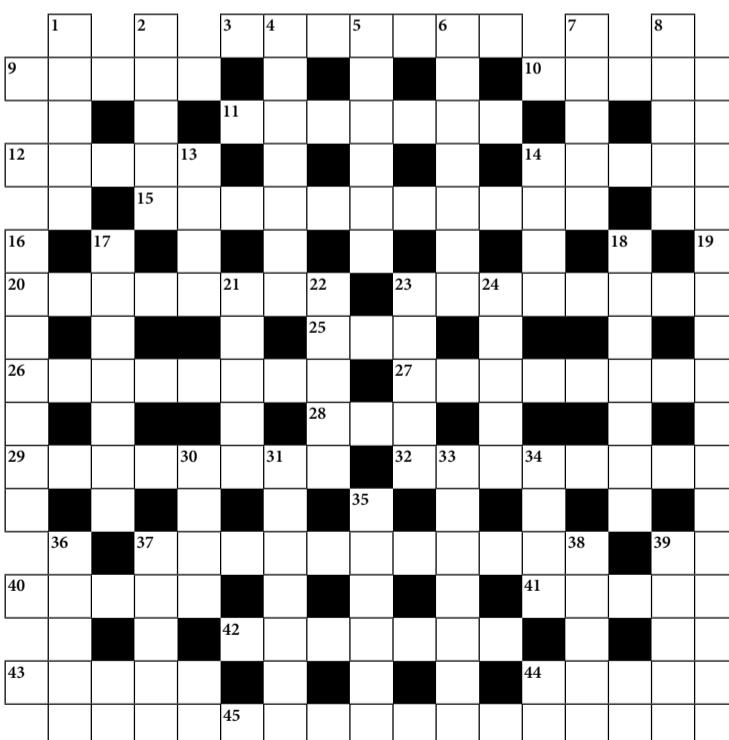
Andris Holms ar palīgiem Ēriku Eriksonu un Genovevu Klaviņu, un Andris Staklis ar palīgiem Genovefu Punduri, Genovevu Klaviņu un Renāti Lai-

Renāte Klaviņa un Laimonis Bērziņš

Sastādījis JĀNIS REVELIŅŠ (ASV)

KRUSTVĀRDU MĪKLA

Līmeniski. 3. Homēra epos. 9. Resna kārts. 10. Infekcīoza ādas slimība. 11. Glika audžumeita – Krievijas ķeizariene. 12. Latviešu koŗa mūzikas pamatlīcējs (1814-1881). 14. Ostas pilsēta Jēmenā. 15. Anšlava Eglīša dēku romāns (1951). 20. Atlaut. 23. Kalpone, dzīvokļa telpu tirītāja. 25. Sievietes vārds (okt.). 26. Nenieša ceļā. 27. Debess ķermenis.

28. Taizeme (*saīsin.*). 29. Miksts, maihs. 32. Koordinēt. 37. Latvijas Nacionālā bibliotēka. 40. Lielbritānijas premjērministrs 1997-2007. 41. Grēku nožēlošana. 42. Latvijas ārlietu ministrs pirms E. Rinkēviča. 43. Maza meitene vai zēns. 44. Jūdu sekta. 45. Atlīdzinājums.

Stateniski. 1. Dziedātāju ansamblis. 2. Poēmas „Straumēni”

autors. 4. Valahijas novada valdnieks. 5. Kilda. 6. Ievērojams latviešu diriģents, dzimis Rīgā 1943. g. 7. Latviešu dzejnieks (1880-1919). 8. Krūma oga. 13. Sievietes vārds (jūl.). 14. Sievietes vārds (nov.). 16. Spiežot virzīt. 17. Jēzus dzimtā pilsēta. 18. Neielis galdauts. 19. Norīkots kādā amatā. 21. Airi. 22. Pārbaude. 23. Minerālu slānis. 24. Ārpātīgs. 30. Vairāku dzīvnieku migas. 31. Izjūta. 33. Skatījums. 34. Vācijas kanclers 1982-1998. 35. Latviešu studentu organizācija. 36. Grāmatas „Karsta dzelzs” (1968) autors. 37. Kopa. 38. Sāp. 39. Tieksme.

Krustvārdu mīklas (BL Nr. 1) atrisinājums

Līmeniski. 1. Smūls. 4. Bokss. 6. Kolonna. 7. Kolombo. 8. Rudulis. 10. Piparkūka. 13. Okinava. 15. Stabils. 17. Bakas. 19. Barselona. 20. Pasadoble. 22. Etaps. 23. Kamejas. 26. Smailes. 29. Martinika. 30. Salvija. 31. Laterna. 32. Denvera. 33. Spins. 34. „Silva”.

Stateniski. 1. Sulaini. 2. Skotija. 3. Koperniks. 4. Barakas. 5. Sīlueti. 7. Kongo. 9. Seims. 11. Kanceleja. 12. Parādības. 14. Komanda. 16. Lielupe. 17. Binde. 18. Skats. 21. Carnikava. 23. Krogs. 24. Mētelis. 25. Svabads. 26. Sūkalas. 27. Lēdurga. 28. Spika.

DV organizācijas Vanadžu priekšnieces vēlēšanu rezultāti

kot ar 2015. gada 1. janvāri. DV organizācijas vārdā novēlu Guntai sekmes, tālredzību un izturību, vadot DV Vanadžu sai-mi nākamos trīs gadus!

DV Vanadžu priekšnieces amatam bija trīs kandidātes – Klāra Mētra no Latvijas, Gunta Reynolde no Kanadas un Ilga Vēvere no Austrālijas. DV Vanadžu priekšnieci ievēl ar vienkārša vairākuma balsīm. Ko-

pumā vēlēšanās piedalījās 1038 (49,38%) vanadzes no kopējā 2102 balstiesīgo vanadžu skaita. Vanadžu balsis vēlēšanās sada-lījās šādi:

Gunta Reynolde – 403 balsis (38,8%)

Klāra Mētra – 374 balsis (36,2%)

Ilga Vēvere – 260 balsis (25,0%)

Daugavas Vanagi, sasauksmies!

Laimīgu Jauno gadu!

Daugavas Vanagi apciemo legionārus

No kreisās: Andris Staklis, Oļģerts Cielēns, Genoveva Klaviņa, Genovefa Pundure

ZINAS ĪSUMĀ

Daugavpili janvāra sākumā pie Lielā krusta Slobodkā notika piemiņas sarīkojums, kas bija veltīts Daugavpils atbrīvošanai no lieliniekiem 95. gadadienai. Militārajā vēsturē 1920. gada 3. janvāra cīnas par Daugavpils atbrīvošanu pazīst kā operāciju „Ziema”, kad plecu pie pleca cīnījās Latvijas un Polijas karavīri. 1928. gada 22. jūnijā Daugavpilī, klātesot Vālsts prezidentam Gustavam Zemgalam un Polijas diplomātiskajiem pārstāvjiem, tika atklāts piemineklis 237 kritušajiem poļu karavīriem: „Latvijas Neatkarības cīnās kritušo varonīgo Polijas karavīru dārgai piemiņai. 1919.-1920.” Padomju gados tika iznīcināti poļu karavīru kapi un piemineklis, bet to atjaunoja 1992. gada 22. novembrī.

Eiropas Parlamenta deputāte Sandra Kalniete jau piekto reizi pasniedza savu iedibināto balvu uzņēmīgām Latvijas sievietēm „Atdzimt no pelniem 2014”. Šogad 10 izvirzītajām kandidātēm S. Kalniete piešķīra braucienu uz Briseli, bet galveno balvu – mākslinieces Andas Poikānas radito zīmi un 1400 eiro – saņēma Inese Kunakova no Riebiņu novada Galēnu pagasta. Viņa veic grāmatvedības uzskaiti vairāk nekā 10 zemnieku saimniecībās, kuras izstrādāto projektu rezultātā zemniekiem bijusi iespēja iegādāties techniku, uzcelt jaunas kūtis, šķūnus un citas ražošanas ēkas. Sadarbībā ar Nodarbinātības valsts aģentūru Inese vada kursus grāmatvedībā un biznesa pamatos visā Riebiņu novadā un arī Preiļos.

Daugavpili no 8. līdz 11. janvārim jau 11. reizi risināsies Starptautiskais garīgās mūzikas festivāls „Sudraba zvani”, kuru rīko Daugavpils pilsētas domes Kultūras pārvalde sadarbībā ar Latviešu kulturas centru un St. Broka Daugavpils Mūzikas vidusskolu. Tā laikā vairāk nekā 2000 dalībnieku no Baltkrievijas, Dānijas, Igaunijas, Latvijas, Lietuvas, Polijas, Somijas, Ungārijas un Krievijas ar savām skanīgajām balsīm koncertos un konkursos pieskandīnās Daugavpils koncertzāles un dievnamus. Vairāk nekā 50 vokālos ansamblus un korūs vērtēs starptautiska žūrija. Galvenā festivāla balva – *Grand Prix* un 2000 eiro. Pirmo reizi notiks arī jauno dziedātāju (līdz 16 gadiem) Ziemsvētku dziesmu konkurss.

Kuldīgas novadā, sakopojot 2014. gada rezultātus, priecīgi seicina, ka salīdzinājumā ar 2013. gadu – palielinājies gan jaundzimušo, gan laulību skaits. Reģistrēts 261 mazulis (2013. g. – 235), bet gredzenus mijuši 205 pāri (par 23 vairāk).

Jēkabpils Sporta centra aktivās atpūtas kalnā „Mežaparks” gadu mijā atvēra Austrijā ražoto piepūšamo kameru nobraukšanas trasī 80 m garumā, kas darbosies visu gadu jebkādā gadalaikā. Braucējus kalnā uzved slidošas lentes pacēlājs. Trases iekārtošana izmaksāja vairāk nekā 84 000 eiro, ko finansēja Jēkabpils pilsētas pašvaldība. Kalna pakājē uzcelts namiņš, kur iespējams atpūsties un sasildīties.

Īzsiņas sagatavojuši VALIJA BERKINA

ALA Amerikas latviešu apvienība (ALA) piedāvā
iespēju **APCIEMOT LATVIJU 2015. gadā!**

**„Hello, Latvia!/Sveika, dzimtene”
(2015. gada 8.–22. jūlijs) –**

ceļojums angļu un latviešu valodās pieaugušajiem un ģimenēm
Dalības maksa – \$3600 – iekļauj lidojumu uz Rīgu un atpakaļ no Čikāgas
vai Newark. (Satiekot grupu Rīgā (*land portion only*)), dalības maksa ir
\$2400. Grupa ceļos pa visiem Latvijas vēsturiskajiem novadiem, kā arī
apmeklēs krāšņos Skolēnu un Jaunatnes dziesmu un deju svētkus Rīgā.*

**„Heritage Latvia” (2014. gada 8.–22. jūlijs) –
izglītojošs ceļojums angļu valodā jauniešiem
vecumā no 13 līdz 15 gadiem**

Dalības maksa \$3100 – iekļauj lidojumu uz Rīgu un atpakaļ no
Čikāgas vai Newark. Ceļojums piedāvā vienreizēju iespēju apceļot
Latvijas vēsturiskos novadus, iepazīties ar Latvijas vēsturi, kultūru,
un dabu, kā arī satikties ar saviem vienaudžiem Latvijā.
Programma ir līdzīga „Sveika, Latvija!” ceļojumam, ar to atšķirību,
ka ceļojuma valoda ir angļu valoda.*

***Pieteikšanās veidlapas** abiem braucieniem atrodamas ALA
mājas lapā www.alausa.org. Veidlapas, kopā ar \$500 iemaksu,
jāsūtīta cik vien drīz iespējams. Maksimālais dalībnieku skaits abos
ceļojumos ir 20; dalībniekus piejems iemaksas iesūtīšanas kārtībā.

Tuvāka informācija: Anita Juberte,
ALA: 301 340-8719 vai projekti@alausa.org

Grandrapidu latviešu baznīcas nometnes atcere atkal Mežvidos

LIDIJA TARBŪNAS, GUNĀRS FRICSONS un ANDREJS ROZENTĀLS,
bijušie Mežvidu nometnes audzinātāji

Ilggadiga un vēsturiska bērnu
nometne Amerikas vidiennes
valstis no 1963. līdz 1992. ga-
dam bija Mežvidi Grandrapidu
bērnu nometnes bijušo dalī-
ev. luterāņu draudzes vadībā un
kus un satiku vecus draugus,
sestdien, 2014 gada 6. septem-
brī, pulcējās ap 50 Mežvidu
bērnu nometnes bijušo dalī-
nieku, darbinieku un viņu ģi-
menes locekļu.

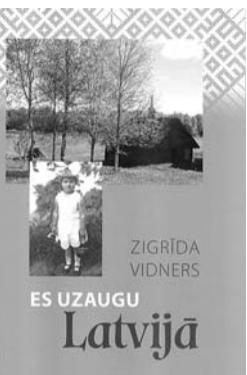
Mežvidu bērnu nometnes
saknes bija jau desmit gadus
agrāk. Jaunie iebraucēji Ameri-
kā meklēja veidus, kā varētu lat-
viešu valodu, Latvijas parašas
un tradīcijas mācīt saviem bē-
niem. Latviešu centros bija baz-
nīca, latviešu skola, ticības mā-
cības, gaidas, skauti, jaunatnes
pulciņi, tautasdejas, teātris un
koņi. Bērnu vecāki domāja, ka
vasaras nometnes dos lielākas
iespējas bērniem runāt latviski
un draudzēties ar citiem latviešu
bērniem. Tātad bērnu nomet-
ne Grandrapidu apkaimē sākās
pirms Mežvidu iepirkšanas jau
1954. gadā.

Par nometnes sākuma saietu
mums stāstīja Gunārs Fricsons,
izmantodams atmiņu izvilkumu
no savu vecāku, ilggadīgo
nometnes vadītāju māc. Veras
un Voldemāra Fricsonu archīva.

Pirmā bērnu nometne Grand-
rapidu un apkārtnes ev. lute-
riskai draudzei notika 1954. ga-
dā Finartija lauku saimniecībā
pie Kanonsburgas, ziemelaustrumos
no Grandrapidiem. Tur bija vairāk nekā 20 nomet-
nātāji. Sekoja nometnes pie Miči-
gana ezera, *Gun Lake* atpūtas
rajonā, kur bija *Chief Noonday*
nometne un *Wolf Lake*. Bērnu
skaits pieauga ar katru gadu.
1958. gadā bija 98 nometnētāji,
54 zēni un 34 meitenes no daudzām
Mičiganas pilsētām, pie-
mēram, Detroitas, Saginavas un
Kalamazū, kā arī no Ohajo, Illi-
nojas, Indianas un Viskonsinas.

Ar bērnu skaita pieaugumu
nebjā viegli vasarai sarunāt no-
metnes vietu. Konkurence uz
piemērotām nometņu vietām
Grandrapidu apkārtnē bija liela
starp skautiem, gaidām, baznī-
cām u.c. grupām. Grandrapi-
dieši sāka skatīties, lai pirktu
savu īpašumu.

(Turpinājums 18. lpp.)

Latvijā latviešu
valodā nākusi klajā Zigrīdas Vidneres
grāmata „Es uzaugu Latvijā”, ko daudzi
Laika lasītāji iepazinuši angļu valodā.
Grāmatas autore, rakstot savas siltās un
saistošās atmiņas par dzīvi Latvijas laukos
viņas bērnībā, domājusi par jaunākajām
latviešu paaudzēm – lai tām būtu ieskats
par dzīvi kādreiz brīvajā Latvijā un arī
kaņa laikā pirms lielās aizbraukšanas.

Grāmatu var iegādāties
Latvijas grāmatu veikalos.

Interesenti Amerikā grāmatu var iegādāties,
nosūtot čeku **RASMAI ADAMS**
114 4th Ave NW, Largo, FL33770
Tāl.: 727 953 6313
e-pasts: rasma@laiks.us
Cena, t. sk. pasta izdevumi – USD 30,-

Fully-furnished self-catering accommodation for your
comfortable staying in Riga

www.holidayhouseinriga.com
Phone: +371 269 599 79; +371 291 506 08

Annas Brigaderes slavenā autobiografiskā trioloģija
tagad arī angļu valodā:

THE ANNELE TRILOGY A BOOK FOR YOUNG AND OLD

tulkojusi Ilze Kļaviņa Mueller
Džemmas Skulmes ilustrācijas, Lindas Treijas vāks

Cena \$27 US + pasta tarifs (\$3 Savienotās Valstīs)
Grāmatu var pasūtināt no tulkotājas: Ilze Kļaviņa Mueller,
2913 41st Ave S., Minneapolis, MN 55406, USA vai no amazon.com

PRIECĪGUS SVĒTKUS

IZDEVĪGI APPDROŠINĀJUMI
WWW.LRFA.ORG

MATĪSS KUKAINIS
ADVOKĀTS AR TIESĪBĀM ASV UN LATVIJĀ.

- **Mantošana.**
- **Īpašuma pirkšana un pārdošana.**
- **Meža apsaimniekošana un pārdošana.**

Valņu iela 3, Rīga, LV-1050
matiss@sk-legal.com
+371 28390346

Patriotisks latvietis pērk
LATVIEŠU GLEZNAS UN PORCELĀNU.

Zvaniet uz +1 312-730-7459 jeb
rakstiet uz rob@johnsonblumberg.com

Sludinājumu un reklāmas
pieņemšanas punkts
internetā
www.307.lv

www.307.lv

SLUDINĀJUMI

LATVIAN AMERICAN SHIPPING LINE

Kravas pārvadājumi starp ASV un Latviju!

Visāda veida kravas sūtījumi: **pārcelšanās** (uz vai no Latvijas), **auto transports**, **gaisa kravas** un arī naudas pārsūtījumi (caur Baltic Financial Services).

• Tagad ir laiks sūtīt lietas dārzam! Traktora sūtīšana (līdz 2 m³) - \$475. Citi rīku (griezēju, motorzāģu, plāvēju, u.c.) transports sākot ar \$75. (Muitas procedūra LV papildus.)

Zvaniet: 1-888-LATVIAN

Rakstiet: info@lasl.com • www.lasl.com

Grandrapidu latviešu baznīcas nometnes atcere atkal Mežvidos

(Turpināts no 17. lpp.)

Bija jau noturētas 7 nometnes, kad iegādājās Mežvidus. Toreiz tur bija veca dzīvojamā ēka, garāža un 80 akri zemes. Bija ezeriņš, ko baroja avoti, un lejas galam cauri tecēja upīte. Pirmām nometnēm izmantoja arī teltis, tās aizņemās no skaukiem un gaidām, jo visiem bēr-

niem nebija vietas, kur gulēt. Fricsonu pāris veltīja nometnēm visus savus atvaiņojumus un vēl pie tam strādāja cauru gadu, vervējot labus vadītājus, programmu izpildītājus un nometnes saimniecības personālu. Vadītāji arī nāca tālus ceļus, piemēram, 1970. gados no Mi-

nesotas daudzus gadus brauca Andrejs Rozentāls un vēlāk – Ģirts Jātnieks. Nometnes programmā ietilpa ticības mācība, latviešu valoda, tradīcijas, rotaļas, dziedāšana, tautasdejas, sports, šķēršļu gājieni, peldēšana u.c. nodarbības. Bērniem brīvā laika bija maz. Vadītājiem

katrai dienai bija sava plāns un uzdevumi. Fricsonu pāris cītīgi strādāja, lai nometnē vienmēr būtu vēlama gaisotne bērniem un kvalitatīvas nodarbības.

Ar katru jaunu gadu nometne Mežvidos arvien pilnveidojās. Uzbūvēja lielu īdamzāli un saņāksmu telpu ar patvertni pa-

grabā, kur paglābties negaisa laikā. Tad kērās pie bērnu naktsmītņu būves un labierīcībām. Zēniem izmantoja lielo garāžu un vienu kabīni. Meitenēm tika divas jaunākas kabīnes.

Vēl 1977. gadā Mežvidos bija 94 bērni. Starp 1958. un 1977. gadu bērnu skaits turējās tuvu šim skaitlim. Līdz 1977. gadam nometnē bija piedalījušies ap 1200 bērni. Kopā bija 36 nometnes, 29 no tām notika Mežvidos. Beidzamā bija 1992. gadā.

Rudens diena, kad vēlvienreiz baudījām Mežvidus, dalījāmies atmiņās par šīm nometnēm un satikām vecus draugus, bija jauka un saulaina. Labāku laiku nemaz nevarējām vēlēties. Ko-pīgi atcerējāmies māc. Veru un Voldemāru Fricsonus, viņu pūles, rūpību un bērnu audzināšanas talantu daudzu gadu garumā.

Jāsaka liels paldies arī tagadējiem Mežvidu īpašniekiem Pēterim Dārniekam, Varim Kļavīnam, Pēterim Vāltam un Gary Sheridan, kuŗi mums laipni atlāva savā īpašumā pulcēties.

Mežvidu bērnu nometnes bijušie dalībnieki, darbinieki un viņu ģimenes locekļi saietā Mežvidos

Mežvidu ainava

SARĪKOJUMI / DIEVKALPOJUMI

SARĪKOJUMI

BOSTONA (MA)

Trimdas draudzes namā (58 Irving St, Brookline, MA)

DENVERA (CO)

Kolorado Latviešu kultūras centrs (10705 West Virginia Ave, Lakewood, CO 80226), tālr.: 303-986-5337 vai 303-913-8081.

Piektdienās 19:00 tiekas latviešu deju grupa, 20:30 notiek koņa mēģinājums.

NUJORKA (NY)

Jonkera bazn. (254 Valentine Ln, Yonkers, NY 11705)

25. janvāri 11:30 Kultūras dienas Nujorkā. Programmā prāvesta Alberta Ozola 100 gadu dzimšanas dienas atcere, godinās ALA Atzinības raksta laureātus. Info: Baiba Pinne, tālr.: 917-270-4786, e-pasts: pinnis@banet.net

PRIEDAINE (NJ)

23. janvāri 13:00 un 19:00 bāra telpās **Kino vakars**. Izrādis dokumentālo filmu par Liepājas teātra viesošanos Priedaine un citās ASV vietas. Sekos teātra izrādes „*Hanana*” televīzijas video ieraksts. Ieeja brīva, labākam noskaņojumam lūdzam ļemt groziņus ar uzko-dām. **20. februāri** nākamais **Kino vakars**.

ST. PĒTERSBURGA (FL)

Latviešu biedrības namā (1705 9th Ave N, St. Petersburg FL 33713)

13. janvāri 13:00 videoizrāde „Uzdziedāsim, brāļi!“ – Losandželosas latviešu vīru koņa turneja Latvijā 2014. gada vasarā. Kafija un cepumi. Visi laipni aicināti! Ieejas ziedojuums, sākot ar \$3.

15. februāri 17:00 tradicio-nāla **SIRSNIŅU BALLE!** Uztāstīsies lietuviešu balles dejotāji, izloze, azaids. Ilmāra Dzeņa un

Pētera Ozola deju mūzika. Ieejas ziedojuums, sākot ar \$25. Galda rezervācijas: Dace Hohlova, tālr.: 727-479-8026.

PAZINOJUMS Latvijas valsts-piederīgiem pilsoniem!

Mobilās pasu stacijas izbraukums uz St. Pētersburgu, kas bija paredzēts janvārī, pagai-dām atcelts. Sekojiet turpmā-kai informācijai!

Latvijas vēstniecības atsau-kuma vēstule:

Saskaņā ar ievērojamām iz-maiņām Pilsonības un migrā-cijas lietu pārvaldes Pasu infor-mācijas sistēmā, 2015. gada 16. janvārī visās Latvijas vēstniecī-bās tiks nomainītas stacionārās pasu darbstacijas. Attiecīgi tiks ietekmēta visas sistēmas darbība un veikta arī mobilās pasu darbstacijas nomaiņa. Pagaidām nav konkrētas informācijas, kad tas notiks. Paldies par sapratni!

ZIEMELĶALIFORNIJA

(425 Hoffman Ave, San Fran-cisco), Info: www.zklb.word-press.com, ZKLB sekr. un infor-māc. daļas vadītāja Una Veilan-de tālr.: 408-813-5104, e-pasts: una.veilande@gmail.com

Katru otrdienu 20:00 koņa mēģinājums.

DIEVKALPOJUMI

Bostonas latv. ev. lut. Trimdas dr.: (58 Irving Str, Brookline MA 02445). Visi dievk. notiek 11:00 un dievg. katrā dievk.

11. janvāri dievk.

18. janvāri dievk.

25. janvāri dievk. Māc. Kaspara Bērziņa ievešana amatā.

Denveras latv. ev. lut. dr.: (10705 West Virginia Ave, Lake-wood, CO 80226). **Svētdienās** 9:30 dievk. Pēc dievk. sadraudzība. **Trešdienās** 17:00 Bībeles stundas. **Trešdienās** 15:00 – 17:00 un **ceturtdienās** 9:00 – 13:00

mācītāja pieņemšanas stundas. Māc. H. Godiņa tālr.: 720-484-9857.

Detroitas Sv. Pāvila latv. ev.

lut. dr.: (30623 W. Twelve Mile Road, Farmington Hills, MI 48334). Visi dievk. notiek 10:00 no rīta. Dr. māc. Aija Greiema (Graham), tālr.: 517-614-4853. Ērgeln. Dr. S. Lizlova, L. Upīte un Margarete Thomsen. Info: www.detdraudze.org

Dienvīdfloridas latv. ev.

lut. dr.: *Shepherd of the Coast Luth.Church* (1901 E Commercial Blvd, Ft. Lauderdale FL). Info: Andrejs Jugs, tālr.: 561-447-9050, e-pasts: makej@aol.com. Visi dievk. notiek 14:00.

17. janvāri Jaunā gada dievk.

diakone Abija Vents. Pēc dievk.

vienmēr kafijas galds ar grozi-

niem.

Dienvīdkalifornijas latv. ev.

lut. dr.: (1927 Riverside Dr, Los Angeles CA 90039). **18. janvāri** 11:00 Epifānijas laika 2. sv. dievk. ar dievg., prāveste Daira Cilne. **25. janvāri** 11:00 Epifānijas laika 3. sv. dievk. māc. Aivars Ozoliņš.

Džamaikpleinas Trīsvienības latv. ev. lut. dr.

Unitarian Congregational Parish of Norton (2 W Main St, Norton, MA 02766). **Katru svētdienu** 11:00 dievk. ar dievg. Kalpo mācītājs Dr. Jānis Keggi, dr. sekretāre Zigrīda Kručkova, tālr.: 617-323-0615.

Filadelfijas latv. ev. lut. Sv.

Jāņa dr.: (301 N Newtown Street Road, Newtown Square, PA 19073), tālr.: 610-353-2227. Visi dievk. notiek 11:00. **11. janvāri** dievk. **18. janvāri** dievk. Dāmu komiteja ielūdz visas dāmas uz gada pilnsapulci! **25. janvāri** dievk. ar Sv. vakarēdienu. **1. februāri** dievk. **8. februāri**

dievk. Draudzīgais Aicinājums māc. Jāņa Silīņa stipendijas fonda izloze. Māc. Ieva Dzelzgalve.

Kalamazū latv. apv. ev. lut. dr.: (122 Cherry Hill St, Kalamazoo, MI 49996). **11. janvāri** 10:00 dievk. ar dievg., māc. A. Graham. Sadraudzības stunda.

Klivlandes Apvienotā latv. ev. lut. dr.

1385 Andrews Ave, Lakewood, OH 44107). **Katru svētdienu** 11:00 dievk. Apvie-notās draudzes dievnamā. **Baptistu dr.** dievk. notiek **svētdie-nās** 14:30.

Lankastera: *Mt. Calvary Lutheran Church* (308 East Pe-tersburg Rd, Lititz Lancaster, PA 17543). Māc. Dr. Ruta S. Ziedone (PO Box 380, Henryville PA 18332), mob. tālr.: 570-460-5375, e-pasts: silver11@ptd.net un emer. māc. Dr. Arvids Ziedonis (529 Linden Place, Cresco PA 18326-7248), tālr.: 570-629-6349, e-pasts: zie-donis@ptd.net

Manchesteras latv. ev. lut. dr.

(21 Garden St, Manchester, CT 06040). **21. februāri** 11:00 dievk. ar dievg. Māc. Daina Salnītis, dr.pr. Astra Vilinskis, tālr.: 413-568-9062.

Milvoku latv. ev. lut. Sv.

Trīsvienības dr.: (1853 N 75th Str, Milwaukee, WI 53213), tālr.: 414-258-8070. Prāv. L. Zušēvica, tālr.: 414-421-3934, e-pasts: pastorauma@gmail.com, Dr. pr. S. Kalve, tālr.: 414-536-0358. Info: www.milwau-keedraudze.org

Mineapoles-St. Paulas latv. ev. lut. dr.

(3152 17th Ave S, Minneapolis, MN 55407). Visi dievk. notiek 11:00. **11. janvāri** dievk., sadraudzība, iesvētes mācība. **15. janvāri** 11:00 Bībeles stunda. 19:00 vakara Bībeles

stunda. **18. janvāri** dievk. ar Sv. vak., sadraudzība, LOAM gada sapulce. **25. janvāri** dievk. ar bērnu uzrunu, svētd. skola, Kazdangas labdarības pusdie-nas. **1. februāri** dievk., sadraudzība. **8. februāri** dievk. ar Sv. vak., sadraudzība, Dāmu saimes gadskārtējā sapulce.

Montrealas latv. Trīsvienī-bas ev. lut. dr.: (Trinity Latvian Church, P.O. Box 39, Station NDG, Montreal QC H4A 3P7). Draudzes māc. Gundars Bērziņš, tālr.: 613-851-8281, e-pasts: rev@draudze.org. Dr. pr. Jānis Mateus, tālr.: 514-481-2530, e-pasts: prez@draudze.org.

8. janvāri 13:00 pensionāru

saiets. **18. janvāri** 15:00 dievk.

1. februāri 15:00 dievk., atvadī-šanās no mācītāja Gundara.

4. februāri 19:00 valdes sēde.

5. februāri 13:00 pensionāru sa-

saiets. **15. februāri** 11:00 dievk.

Nūbransvikas un Leikvudas latv. ev. lut. dr.

Leikvudā Igaunu bazn. (607 E 7th St, Lakewood, NJ).

Īstbransvikā draudzes bazn. (12 Gates Ave, East Brunswick, NJ).

Māc. Ieva Pušmucāne-Kiney-ko, tālr.: 908-638-1101, e-pasts: latvianlutheranchurch@gmail.com.

DIEVKALPOJUMI

(Turpināts no 18. lpp.)

Parsippany St. Andrew Lutheran Church (335 Reynolds Ave, Parsippany NJ)
Salas bazn. (4Riga Ln, Melville NY)

Springilda Holy Cross Lutheran Church (639 Mountain Ave, Springfield, NJ 07081)

11. janvāri 10:00 Jonkeru bazn. dievk., māc. Saivars. Novada sapulce un diak. I.Kanepa 20 gadu kalpošanas godināšana. 10:30 Salas bazn. dievk., māc. Saliņš. 13:30 St. Andrew bazn. dievk. ar dievg., māc. Saivars. Novada sapulce. 18. janvāri 10:00 Jonkeru bazn. dievk. ar dievg., māc. Saivars. 10:30 Salas bazn. dievk., māc. Saliņš. Novada sapulce.

• Ročesteras latv. ev. lut. Krusta dr.: Atonement Lutheran Church (1900 Westfall Rd, Rochester NY). 17. janvāri 14:00 Atspīdēšanas laika dievk., diacone Linda Sniedze Taggart.

• Saginavas latv. ev. lut. dr.: (128 N Elm Str, Saginava). Māc. Roberts Franklins. Dr. sekretāre Vija Ārins, e-pasts: vijaarins@yahoo.com

• San Diego latv. ev. lut. dr.: Ascension Lutheran Church (5106 Zion Ave, San Diego, CA 92120) Prāvests Kārlis Žols, tālr.: 925-788-1101, e-pasts: kazols@msn.com. Dr. pr. Jānis Legzdiņš, tālr.: 858-598-5451, e-pasts: jlegzdins@san.rr.com. Visi dievk. notiek sestdienās 12:00. 24. janvāri dievk., kafijas galds. 21. februāri dievk., kafijas galds.

• Sentluisas latv. ev. lut. dr.: Christ Lutheran bazn (#1 Selma Ave, Webster Groves, MO 63119), katra mēneša trešajā svētdienā 14:00 dievk. Pēc dievk. saiets ar groziņiem. Māc. A. Kalniņa. Dr. pr. I. Kalniņa, tālr.: 314-457-1830, e-pasts: kalninsis@charter.net

• Sietlas latv. ev. lut. dr.: (11710 3rd Ave N E Seattle, WA 98125). Visi dievk. notiek 10:30. Māc. D. Cilne, tālr.: 206-674-9600, e-pasts: cilnis@earthlink.net. Info: www.seattlelatvian-church.org. 11. janvāri 10:30 Epifānijas laika 1. sv. dievk. ar dievg. Pēc dievk. Dāmu komiteja aicina uz zupas pudsienām, atbalstot Rīgas Jēzus dr. zupas virtuvi. Ziedoņumi no \$10, bērniem bez maksas. 18. janvāri 10:30 Epifānijas laika 2. sv. dievk., māc. Gija Galiņa. 25. janvāri 10:30 Epifānijas laika 3. sv. dievk. ar dievg. Pēc dievk. Kursas draudzīgais aicinājums. Runās doktorante Aiva Ieviņa. Dejos „Trejdeksnītis”.

• Skenektedijas latv. ev. lut.

dr.: Trinity Lutheran Church (35 Fuhrman St, Schenectady, NY 12308). 18. janvāri 14:00 dievk. ar dievg., dz. grāmatas. Diacone L. Sniedze-Taggart, asistēs prāv. O. Sniedze.

Laika apstākļu dēļ baznīca notiks 22. februāri.

- St. Petersburgas (FL) latv. ev. lut. dr.: dievk.notiek 14:00 Mūsu Pestītāja (Our Savior) bazn. (301 – 58th Street S, St. Petersburg, FL 33707). Bibeles stundas notiek biedrības namā 11:00. Māc. Aivars Pelds, tālr.: 727-368-0935. Dr. pr. Aija Norbergs, tālr.: 727-367-6001. 11. janvāri Bibeles stunda. 18. janvāri dievk.

- Toronto – Sv. Jāņa ev. lut. latv. dr.: (200 Balmoral Ave, Toronto, ON M4V 1J6), tālr.: 416-921-3327, e-pasts: baznica@bellnet.ca. Māc. prāv. Dr. Fritz Traugott Kristbergs, tālr.: 905-827-8326, e-pasts: fritz.kristbergs@sympatico.ca. Māc. Dr. Anita Gaide, tālr.: 905-477-7042, e-pasts: aigaide@yahoo.com. Diakone Aina Avotiņa, tālr: 416-920-8491, e-pasts: avotinsa@aol.com. Dr. pr. Valda Kalniņa, tālr.: 613-471-1180, e-pasts: valda43@yahoo.com.

- Vašingtonas (DC) latv. ev. lut. dr.: Draudzes nams (400 Hurley Ave, Rockville, MD 20850-3121), tālr.: 301-251-4151, e-pasts: dcandraze@verizon.net, Info: www.dcdraudze.org Mācītāja prāv. Anita Vārsberga Pāža, mob.tālr.: 301-302-3270, e-pasts: macanitavp@gmail.com, dr. pr. Ināra Apine, tālr.: 703-790-0833, e-pasts: inarazaiga@yahoo.com

Svētdienās: 9:15 Latviešu skola, 10:00 Zaķiši, 11:00 dievk. Kafijas galds. Grāmatu galds. Iesvētes mācība. 11. janvāri Zvaigznes dienas dievk. 18. janvāri Sv.vakarēdiņa dievk. Vašingtonas dr. dibināšanas dienas attcere. Seko dr. pateicības pēcpusdienā. 25. janvāri Draudzīgā Aicinājuma dievk. un sarīkojums.

- Vilimantikas latv. ev. lut. dr.: Ebenezer Lut. Church (96 Oak St, Willimantic, CT). 10. janvāri 11:00 Zvaigznes dienas dievk. ar dievg. kopā ar Mančesteras draudzi, māc. Daina Salnīte, dr. pr. Vija Bachmuts, tālr.: 860-644-3268.

• Ziemeļkalifornijas latv. lut. dr.: Sanfrancisko (425 Hoffman Ave, San Francisco).

San Jose-Los Gatos (16548 Ferris Ave, Los Gatos).

Oklande Resurrection Luth. Church (397 Euclid Ave, Oakland).

Burlingema, Labā Gana baz-

nīca (301 Burlingame Ave). Saratoga (12635 Indio Ct, Saratoga, CA 95070). Sakramento Lutheran Church of the Cross (4465 H Str, Sacramento).

Lūgums sūtīt SARĪKOJUMU un DIEVKALPOJUMU ziņas uz e-pastu: rasma@laiks.us

vēlākais svētdienās. Kārtējam avizes numuram ziņas uz redakciju tiek nosūtītas PIRMDIENĀS.

Mūžībā aizgājis viens no 3x3 nometņu pamatu licējiem

ARNOLDS RUPERTS

Dzimis 1932. gada 2. aprīlī Biržos, Latvijā, miris 2014. gada 6. decembrī Grandrapidos, Mičigānā, ASV

Pateicībā piemin
3X3 GĀREZERĀ SAIME

Visa sēta līgojās,
Visas sētas pamatnīcas;
Redzēj sētas saimenieku
Pa vārtiem izvedam.

Mūžībā aizgājusi

ĀRIJA VANAGS, dzimusi LIETUVIETIS

Dzimusi 1938. gada 28. maijā,
mirusi 2014. gada 26. decembrī

Dzīļas sērās un mīlestībā viņu piemin:
VĪRS ANDRIS
DĒLS PĒTERIS AR ĢIMENI
VIJA LINDBERGS AR ĢIMENI
OJĀRS & ZINTA SOVERS

Mūžībā aizgājusi mūsu milā

ILGA BAUMANE-YOUNG

Dzimusi 1937. gada 31. augustā Daugavpilī, Latvijā,
mirusi 2014. gada 21. decembrī Easton, Pensilvānijā

Skumjās un dzīļā mīlestībā viņu piemin:
BRĀLIS VILNIS BAUMANIS
MĀSA DZINTRĀ ALVERSON
UN MĀSA AIJA PELŠE AR ĢIMENĒM

Tu biji daiļš un vārīgs zieds
Ēnainā klinšu kraujā.
Ziedi nu debesu gaišajos dārzos!

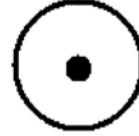

Mūsu milās filistrs

Inženieris

PĒTERIS RAUDSEPS

Dzimis 1942. gada 18. martā Rigā,
miris 2014. gada 23. decembrī Neitikā, Masačusetā
KORPORĀCIJA TALAVIJA

Aizgāja mājās ilggadīgais skautu vadītājs

Richards Rollis

dzimis 1922. gada 22. janvārī Jelgavā, Latvijā,
miris 2014. gada 16. decembrī Floridā.

Latviešu skautu kustība

„Kad ugunskurā
beidz kvēlot ogles...”

SPORTS AMERIKĀ

Zemgus Girgensons – All Stars izlasē

Hokeja skatītāju ALL Stars balsojumā 20 gadus vecais latviešu uzbrucējs Zemgus Girgensons saņēma vislielāko balsu skaitu – 1 574 896. Tas noticis, pateicoties divām ļoti aktīvām fanu grupām – Buffalo Sabres un Girgensona dzimtās Latvijas lidzjutējiem. Pavisam tika reģistrēti vairāk nekā 35 miljoni balsu jeb par 52% vairāk nekā 2012. gadā. Apmēram 9 miljoni balsu tika saņemti no ārzemēm, kas summā veidoja gandrīz 27% visu balsu. Ārzemju balsotāju aktīvitāte salīdzinājumā ar 2012. gadu pieauga par 7000%. Girgensons 39 spēlēs guvis 11 vārtus un izdarījis deviņas rezultātivas piespēles,

summā savācot 20 punktus.

Tātad Zemgus Girgensons iekļuvis Nacionālās Hokeja līgas (NHL) All-Stars izlasē, kurā

viņš dosies laukumā pirmajā maiņā kopā ar pieciem Čikāgas Blackhawks pārstāvjiem. Balsojumā, kas beidzās 1. jan-

Zemgus Girgensons

vārī, noskaidrots, ka Girgenso na maiņas partneri All-Stars spēlē būs Čikāgas Blackhawks uzbrucēji Patriks Keins (1 232 201 balsis) un Džonatans Tēvzs (1 217 210), un tā paša kluba aizsargi Dankans Kīts (1 198 172) un Brents Sibrūks (1 016 992). Vārtsargs – Blackhawks vārtu vīrs Korijs Kraufords (1 099 504).

Pārējo Zvaigžņu spēles dalibnieku sastāvu noteiks NHL un tas tiks izziņots 10. janvāri. 26

gadus vecajam Keinam šī būs ceturtā NHL Zvaigžņu spēle, Tēvzam un Kitam – trešā, Sibrūkam un Kraufordam – pirmā.

“Tas ir pārsteidzoši un jautri vienlaikus,” aģentūrai AP izteicies Girgensons. “Es nāku no nekurienes, nezināmas valsts. Zinu, ka mājās mani pazīst, taču es nedomāju, ka tas nonāks tik tālu!”

“Ikviens, kurš ir redzējis Buffalo spēles pagājušajā sezonā un tagad, noteikti zina, kas ir Zemgus,” norāda kluba treneris Teds Nolans. “Tagad arī pārējā hokeja sabiedrība patiešām zina, kas viņš ir.”

“Kanadai un ASV ir daudz spēlētāju NHL, taču Latvijai šobrīd ir tikai viens,” skaidro Latvijas Hokeja federācijas prezes sekretārs Māris Gorbunovs. “Tā nav iniciatīva tikai no kādas atsevišķas grupas vai segmenta. Tas ir visas Latvijas fanu sasniegums.”

Sosezon NHL All-Stars spēle notiks 25. janvāri Kolambusā un pēc divu gadu pārtraukuma, jo 2013./2014. gada sezonā tā nenotika Soču Olimpisko spēļu dēļ, bet vēl pirms gada – lokauta dēļ.

LATVIJAS SPORTISTI LATVIJĀ UN PASAULE

Rebeka Kocha „paceļ” rekordu

Latvijas talantīgā svarcēlāja Rebeka Kocha Dohā Kataras kausa izcīņas sacensībās izcīnīja pirmo vietu un sasniedza divus valsts rekordus. 16 gadus vecā Kocha svara katēgorijā lidz 53 kg bija labākā raušanā, paceļot 81 kilogramu smagu svara stieni un šajā disciplīnā sasniedzot jaunu Latvijas rekordu. Arī grūšanā viņa apsteidza konkurentes, paceļot 96 kg. Summā Kochas rezultāts bija 177 kg, kas arī ir jauns valsts rekords. Sacensībās startēja sešas sportistes, savu tuvāko sekotāju Kocha summā apsteidza par 18 kilogramiem.

Rebeka Kocha

Jaunās svarcēlājas pērnā gada panākumu saraksts ir iespайдīgs. Kocha 2014. gadā kļuva par Eiropas U-17 čempioni, pasaules jaunatnes Olimpiādā ieguva trešo, Eiropas U-20 meistarsacīkstēs – otro, pasaules junioru meistarsacīkstēs – ceturto vietu. Eiropas meistarsacīkstēs pieaugušo konkurencē Rebeka izcīnīja 23. vietu, gada laikā 15 reizes labojot valsts rekordus.

Madars Razma pasaules meistarsacīkstēs

Latvijas šautriņu metējs Madars Razma ar sensacionālu un pārliecinošu uzvaru iesāka Lielbritānijā augsta prestiža Britu Darta organizācijas (BDO) pasaules meistarsacīkstes. Pamatsacensību pirmā kārtā latvietis ar 3:0 pieveica ar piekto numuru izlikto velsiešu sportistu Martinu Filipsu un iekļuva astotdalīnālā.

Līdz ar to Razma sacensībās garantējis jau vismaz devīto vietu.

Madars Razma

Pirmsoreiz Razma BDO pasaules meistarsacīkstēs piedalījās pērn, kad pārvarēja kvalifikāciju, bet zaudēja pamatsacensību pirmajā cīņā. Šogad viņš pēc ranga jau automātiski kvalificējās pamatsacensībām. Šautriņu mešanā katrai gadu notiek divas pasaules meistarsacīkstes kas risinās gandrīz vienlaicīgi. Otru organizē Profesionāla darta korporācija (PDC).

Kamanīnas

Šo sezonu Latvijas kamanīnu sportisti iesākuši pieticīgi – tikai trīs reizes izdevies iekļūt labāko divdesmitniekā. Sezonas pirmajos trīs posmos tas izdevās tikai Kivleniekam (16., 20., 17.).

Latvijas kamanīnu braucēja Eliza Tīruma Pasaules kausa izcīņas 4. posmā Kēnigszē izcīnīja 15. vietu. Pirmo braucienu viņa veica 51,756 sekundēs, vairāk nekā sekundi atpaliekot no līderes, vācietes Natālijas Geizenberges (50,723 sek.), kas deva 17. rezultātu. Otrajā braucienā Eliza savu rezultātu uzlaboja gandrīz par divām sekundes desmitdalām.

Braļi Juris un Andris Šics divnieku konkurencē izcīnīja ceturto vietu, otrs Latvijas pāris – Oskars Gudramovičs/Pēteris Kalniņš sasniedza karjēras labāko rezultātu, ierindojoties piektajā vietā.

Stafetē Eliza Tīruma, Inārs Kivlenieks un Andris Šics/Juris Šics izcīnīja ceturto vietu.

Ainars Bagatskis – sestais labākais treneris ULEB Eiroligā

Latviešu basketbola speciālists Ainars Bagatskis vienību ģenerālmenedžeru aptaujā atlīdzīgi par sesto labāko treneri šīs sezonas ULEB Eiroligas turnīrā. 24 klubu pārstāvju balsojumā par labāko

treneri atlīdzīgi 29,17% balsu saņēmušais grieķu speciālists Dimitris Itudis no Krievijas spēcīgākās komandas Maskavas CSKA.

Ainars Bagatskis

Latvijas vīriešu basketbola izlases galvenais treneris Ainars Bagatskis pagarinājis līgumu par klubu Nižnij Novgorod vadišanu. Bagatskis par komandas galveno treneri kļuva jūlijā, noslēdzot līgumu uz vienu sezonu, bet tagad vienošanās pagarināta vēl uz vienu sezonu. Darbā ar Krievijas vienību Bagatskim palīdz latvieši Artūrs Štālbergs un Oskars Ernšteins.

Pašlaik Bagatskis ir Latvijas vīriešu izlases galvenais treneris. Ar komandu viņu gaida starts 2015. gada Eiropas meistarsacīkšu finālturnīrā, kas daļēji notiks arī Rīgā.

Pauls Jonass saņem Škoda Citigo G-TEC automobili

Viens no vistalantīgākajiem un visstraujāk progresaļošajiem Latvijas jaunajiem motokrosistiem Pauls Jonass saņēmis savu pirmo automašīnu – Škoda Citigo G-Tec, kas rūpnieciski sagatavota darbināšanai ar saspilstu dabasgāzi. Līdz ar jaunās automašīnas nodošanu Paulam Jonasam lietošanā, Škoda un oficiālais pārstāvis Latvijā Karlo Motors paziņoja par pievienošanos Paula Jonasa atbalstītājiem.

“Liels paldies par atbalstu un šo brīnišķīgo dāvanu – Škoda

Citigo. Šī ir mana pirmā automašīna dzīvē, atliek vien nolikt visus eksāmenus, lai saņemtu autovadītāja apliecību. Šis ir man ļoti piemērots un ekonomisks automobilis, kas man ļoti tiepieciešams Belgijā, lai patstāvīgi nokļūtu no dzīvesvietas līdz treniņu bazei,” neviltoto prieku nespējot aplēpt, stāsta Pauls Jonass.

Ar jauno automašīnu 17 gadus vecais Pasaules, Eiropas un Latvijas motokrosa čempions, Red Bull KTM Factory Racing komandas pilots Pauls Jonass bez citu pieredzējušu autovadītāju līdzdarbības varēs braukt sākot no 2015. gada janvāra vidus, kad būs novinājis savu astoņpadzsmito dzimšanas dienu un ieguvis autovadītāja apliecību.

Ārzemju latviešu sportisti cer uz Riodežaneiro

• Čikāgā dzīvojošais latvietis maratona skrējējs Artūrs Bareikis (attēlā) vēlas trenēties Kenijā, lai uzlabotu savu rezultātu un kvalificētos 2016. gada olimpiskajām spēlēm, tāpēc viņš uzsācis līdzekļu vākšanu.

Maratonista personiskais rekords (2.25:16) nav pietiekami labs, lai arī tādu cerētu kvalificēties, tāpēc rezultātu nepieciešams uzlabot. Kenijā mīt pasaules labākie gājiņi distanču skrējēji, tāpēc Bareikis izvēlējies šo zemi par savu treniņu vietu. Kenija viņš trenējas jau pirms diviem gadiem, un tagad tur cer palikt līdz pat olimpiskajām spēlēm. Pēc Bareikā domām, lai tiktu uz Rio, 42 kilometri un 195 metri jānoskrien ātrāk par 2.18:00.

• Latviju olimpiskajās spēlēs pārstāvēt latviešu izcelsmes amerikānieši Ariana Hilborna (33).

maratonā Sanfrancisko, finišējot pēc vienas stundas 15 minūtēm un 17 sekundēm, tuvāko konkurēnti distancē apsteidzot vairāk nekā par minūti. Pērn maratona distancē Ariana sasniedza personisko rekordu 2.35:20, un ar tādu rezultātu var cerēt uz sekmēm olimpiskajā kvalifikācijā. Starptautiskajā Vieglatlētikas federācijā viņa joprojām reģistrēta kā ASV sportiste, taču dubultpilsonība viņai ļautu tur pārreģistrēties kā Latvijas pārstāvē.

Pērn Rīgas maratonā Ariana Hilborna izcīnīja otro vietu, zaudējot uzvarētajai etiopietei Tigistai Tesomei Ajanu (2.36:50) trīsarpus minūtes.

Oktobrī Hilbornai un viņas ģimenei radās reāla iespēja tikt pie dubultpilsonības, jo visi četri sportistes vecvecāki ir Latvijas pilsoni, kuri Otrā pasaules kara laikā emigrēja uz ASV. Hilborna ir sportistes laulātais uzvārds, bet viņas ģimenes istenais uzvārds ir Zvērs. Visi ģimenes locekļi kopīgi izlēma izmantot iespēju iegūt dubulto pilsonību, ko sportiste saņēma oktobrī.

• Riodežaneiro Olimpiskajās spēlēs akadēmiskajā airēšanā cer startēt arī Īrijas latviete Sanita Pušpure (33).

Pērn Pušpure guva lielākos pānākumus savā karjērā, izcīnīja trešo vietu Eiropas meistarsacīkstēs un ceturto vietu pasaules meistarsacīkstēs.

Sporta ziņas sakopojis
P. KARLSONS